

**BESZÁMOLÓ
AZ MGYOSZ XXIII. KÖZGYŰLÉSÉRE**

Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Budapest, 2021. október 21.

I.

ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI ÉS MUNKAADÓI ÉRDEKKÉPVISELET

II.

NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

III.

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI PROJEKTJEINK

IV.

AZ MGYOSZ ETIKAI BIZOTTSÁGA

V.

KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

BEVEZETŐ

I. ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI ÉS MUNKAADÓI ÉRDEKKÉPVISELET

- I/1. FOGLALKOZTATÁS, SZOCIÁLIS PÁRBESZÉD**
- I/2. KÖRNYEZETVÉDELEM, INFRASTRUKTÚRA**
- I/3. SZAKKÉPZÉS, FELSŐOKTATÁS**
- I/4. MUNKAVÉDELEM**

II. NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

- II/1. BUSINESSEUROPE ÉS AZ MGYOSZ BRÜSSZELI ÁLLANDÓ KÉPVISELETE**
- II/2. CEE FEDERATIONS INITIATIVE**
- II/3. EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG (EGSZB)**
- II/4. BIAC - AZ OECD ORSZÁGOK ÜZLETI ÉS IPARI TANÁCSADÓ BIZOTTSÁGA
(BUSINESS AND INDUSTRY ADVISORY COMMITTEE TO OECD)**
- II/5. ILO - NEMZETKÖZI MUNKAÜGYI SZERVEZET
(INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION)
ÉS IOE - NEMZETKÖZI MUNKÁLTATÓI SZERVEZET
(INTERNATIONAL ORGANISATION OF EMPLOYERS)**
- II/6. EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP ESZA +**
- II/7. RENDKÍVÜLI SZEMÉLYES LÁTOGATÁS 2020-BAN**
- II/8. AZ MGYOSZ TAGSZERVEZETEINEK NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGE**

III. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI PROJEKTJEINK

IV. AZ MGYOSZ ETIKAI BIZOTTSÁGA

V. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

BEVEZETŐ

Ismét rendhagyó évet zárunk, rendhagyó beszámolókkal. A COVID-19 járvány miatt a szokásos időben, májusban 2021. évben sem tarthattunk hagyományos módon közgyűlést. Ezért most csak úgy, mint korábban egy évnél hosszabb időt ölel fel szakmai beszámolóink.

Az MGYOSZ ebben az időszakban számos, a járvány okozta gazdasági válság kezelésére vonatkozó javaslatot készített és juttatott el a kormányzat részére. Ezek a gazdasági szereplők helyzetének javítását, a foglalkoztatás fenntartását a digitalizáció szorgalmazását, a környezetvédelem erősítését szolgálták.

Javaslatainkban hangsúlyt fektettünk olyan kérdésekre, mint az adók, járulékok, a munkaerőpiac, az oktatás, képzés, a zöld gazdaság, az állam és az önkormányzatok, mint megrendelők szerepére.

Jelen voltunk a szokásos egyeztető fórumokon. Első sorban kell megemlíteni a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumát (VKF) ahol meghatározó kérdésekben, mint például a bértárgyalások, meghatározó szerepet játszottunk, aminek egyik fontos hozadéka a szociális hozzájárulási adó folyamatos csökkentése.

Továbbra is aktív szerepet vállaltunk az egy évvel ezelőtt a Fővárosi Önkormányzat által létrehozott Fővárosi Érdekegyeztető Tanácsban, (FŐÉT) ahol a munkaadói oldalt az MGYOSZ alelnöke vezeti.

A legutóbbi időig hetente vettünk részt az ITM miniszter által vezetett Felsővezetői Értekezleteken, ahol élve a lehetőséggel több, a gazdasági szereplők helyzetét könnyíteni szándékozó javaslatot tettünk a kormányzat számára, közvetítve tagvállalataink, tagszövetségeink véleményét.

Számos, a beszámolóinkban említett hazai és nemzetközi pályázatot valósítottunk, valósítunk meg sikerrel, többet közülük az MGYOSZ nagyon aktív szakmai szövetségeivel közösen.

Nem kapott a korábbihoz képest kevesebb figyelmet a szövetség nemzetközi tevékenysége sem. Aktívan vettünk részt – jellemzően online - a BusinessEurope, az ILO, az IOE, a BIAC és a CEE szervezetek munkájában.

És itt van helye a köszönetnek azok felé, akiknek tevékenysége, ha dióhéjban is, de itt ebben a beszámolóban említésre került. A szakmai szövetségeinknek, az aktív tagvállalatainknak, és persze a szövetség munkatársainak is.

I. ÁLTALÁNOS GAZDASÁGI ÉS MUNKAADÓI ÉRDEKKÉPVISELET

I/1. FOGLALKOZTATÁS, SZOCIÁLIS PÁRBESZÉD

A foglalkoztatási és szociális területen zajlott munkát a beszámolási időszakban egyértelműen a COVID-19 járvány munkaerőpiacra gyakorolt hatása határozta meg. Mind hazai, mind európai szinten ez a téma foglalja el a legfontosabb helyet az érdekképviseltek munkájában.

Az MGYOSZ a járvány kezdete óta folyamatosan igyekszik minél szélesebb körben mérni a vállalatok helyzetét, nemcsak a foglalkoztatás területén, de általában a gazdasági helyzetet illetően is. Hasonlóan az előző beszámolási időszakhoz, ebben az időszakban is az online felmérés eszközt választotta a Szövetség arra, hogy minél több vállalattól, minél gyorsabban beszerezze a széleskörű és megalapozott mandátumhoz szükséges vállalati véleményeket. Ezzel nemcsak a személyes kontaktust igénylő bizottsági munkát sikerült pótolni, de az is lehetővé vált, hogy a nagyszámú vállalatot tömörítő címlistára kiküldött kérdőívet mindenki kitölthesse, aki érdekeltnek érzi magát. Ennek folytán a 2021. évi minimálbérek meghatározására irányuló tárgyalásokhoz kapcsolódó kérdőíven keresztül közel 500 vállalat véleményét sikerült összegyűjteni, melyre korábban nem volt példa.

Az online kérdőívek módszerét annak könnyű alkalmazhatósága miatt az érdekképviselési munkában az MGYOSZ a jövőben is megtartja, mint a járvány okozta megváltozott munkaszervezés egyik pozitív hozadékát.

Az érdekképviselési munka nemzetközi területen is teljes egészében az online térbe helyeződött át, a foglalkoztatási szakterületen sem volt lehetőség a személyes részvételre. Ez megnehezítette az ebben a munkában egyébként nagyon fontos személyes kontaktusok kialakítását és fenntartását a külföldi kollégákkal. Ezzel egyidejűleg lehetővé vált az, hogy a BusinessEurope olyan munkacsoport-üléseire is eljussanak az MGYOSZ szakértői, ahová egyébként az útiköltségből fakadó finanszírozási okból korábban nem volt lehetőség abból az alapelvből fakadóan, hogy csak külső finanszírozásból megvalósuló munkautakra kerülhet sor. Ez a tény annyiban segítette a szakértők munkáját, hogy míg korábban egy-egy téma megtárgyalásába a BusinessEurope Szociális ügyek bizottságában tudtak bekapcsolódni, az online munkán keresztül lehetőség van azok alaposabb megtárgyalására a munkacsoportokon keresztül.

A témák köre tehát nem szélesedett az online munka okán, de lehetőség nyílt az aktívabb közreműködésre az európai érdekképviselési munkában. Egyelőre nincs arról döntés, hogy a BusinessEurope a járvány után milyen mértékben helyezi át találkozóit az online térbe.

Magyarországon a foglalkoztatást érintő érdekegyeztetés legfőbb színtere továbbra is a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma (VKF). Hasonlóan az előző beszámolási időszakhoz, a VKF most is az online térben működött, rövid ideig személyes találkozókkal is.

A beszámolási időszak legfontosabb témája a tripartit érdekegyeztetésben a 2021. évi minimálbérek megállapítására irányuló tárgyalások voltak.

Az MGYOSZ három területen kezdeményezte a VKF ülések összehívását a beszámolási időszakban: 2020-ban lejárt a korábban kötött hároméves bérmegállapodás és az új megállapodást a COVID-19 járvány okozta gazdasági hatások árnyékában kellett megkötni.

Az MGYOSZ a tárgyalások során a már fent említett felmérés eredményeire támaszkodott, amely nagyon szűk mozgásteret hagyott a munkaadói oldalnak a tárgyalások során és minimális emelést tett lehetővé a kötelező legkisebb bérekben. A tárgyalások nehézségét jelzi, hogy nem is került sor 2020 decemberében megállapodásra, az oldalon jelentős kompromisszumokkal létrejött, 4 százalékos emelést jelentő konszenzus alapján 2021-ben nem januártól, hanem februártól emelkedett a minimálbér és a garantált bérminimum Magyarországon.

A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 20/2021. (I. 28.) Korm. rendelet alapján 2021. február 1-jétől a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalónak megállapított havi minimálbér 167 400 forint, a legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalónak alapbérként megállapított garantált bérminimum havi összege 219 000 forint. A megállapodás értelmében az év második felétől további egy százalékkal nőhet a legkisebb bér összege, amennyiben a szociális hozzájárulás összege tovább csökken. Ebben az esetben a második félévben már bruttó 169 ezer forintos minimálbérrel és 221 ezer 200 forintos bérminimummal lehet számolni.

A VKF-ben az oldalak folyamatosan egyeztettek a munkáltatókat és munkavállalókat érintő COVID-19 mentőcsomagról. Ennek keretében a VKF tagjai tájékoztatást kaptak a járvány 2020 tavaszi hullámának gazdaságra és foglalkoztatására gyakorolt hatásáról, és lehetőségük nyílt kifejezni véleményüket is. A 2020 szeptemberében kezdődött jogi vészhelyzet kapcsán a munkaadói oldal álláspontjában a legnagyobb hangsúlyt a munkahelymegőrző bértámogatás („kurzarbeit”) általánossá tétele és időbeli kiterjesztése jelentette.

Az MGYOSZ-nak a tripartit érdekegyeztetés javítására tett javaslatai között már régóta szerepelt az, hogy bővüljön a VKF-ben tárgyalásra kerülő témák köre a munkaerőpiaci és foglalkoztatási kérdésekkel általában, amely a munkajogi témákra korlátozódik. Ezen a téren csekély javulás volt tapasztalható a beszámolási időszakban azzal, hogy 2020 októberében a 2020. évi XXXV. törvény tervezete, amely a munkaügyi ellenőrzés és a foglalkoztatási intézményrendszer tekintetében fogalmazott meg változásokat. A törvény egy kerettörvény, melynek végrehajtására az MGYOSZ megtette javaslatait, melyekre a kormány képviselői nyitottnak mutatkoztak. Ezzel szemben a munkaügyi ellenőrzés (új neve szerint foglalkoztatás felügyelet) új szabályaira vonatkozó, az e törvény végrehajtását célzó 115/2021. (III. 10) Kormányrendelet részletes vitájára azonban már nem került sor, a VKF tagjai mindössze egy szóbeli tájékoztatást kaptak annak tartalmáról.

Az európai minimálbérrel kapcsolatos európai irányelv-tervezet megvitatása

A COVID-19 járvány hatását enyhítendő Magyarországra érkező európai források felhasználását célzó Nemzeti Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv megvitatása

Az Európai Szociális Alap következő programozási időszakban Magyarországra érkező forrásainak felhasználása, különös tekintettel a kötelezően a szociális partnerek kapacitásépítését célzó alaprészt. Mivel Magyarországon (Lengyelországhoz és Romániához hasonlóan) az Európai Unió megítélése alapján a szociális párbeszéd javításra szorul, az országba érkező ESZA források teljes összegének a 0,25%-át kell a kormánynak a szociális partnerek kapacitásépítésére fordítania. Az MGYOSZ témafelvetése ezek részleteinek megtárgyalására irányult, és a VKF többi szervezete is csatlakozott ehhez.

Ezek az önálló kezdeményezések válasz nélkül maradtak, ám a VKF tagjai ígéretet kaptak arra, hogy a jövőben minden VKF ülés napirendjén lesz egy EU-val összefüggő napirendi pont.

Európai szinten az alábbi érdekképviselési témákba kapcsolódott be az MGYOSZ képviselője a foglalkoztatási és szociális területen:

A méltányos és adekvát európai minimálbérre vonatkozó rendelet tervezete: ebben a témában írásos állásfoglalás kidolgozására is sor került, szakértői egyeztetésekre került sor a BusinessEurope-ban, és az Európai Unió Magyarországi Állandó Képviselőtének szakértőivel.

Az Európai szociális pillér akcióterve, valamint az átlátható bérekről szóló irányelv-tervezet vitája jelenleg az aktuális napirendek a Szociális ügyek bizottságában.

Az Európai Bizottság Foglalkoztatási Bizottsága (melynek tagjai a tagállamok kormányainak megbízottjai) minden évben megrendezi a szociális párbeszéd helyzetét felmérő ún. EMCO REVIEW című eseményét, amely a szociális párbeszéd helyzetét igyekszik megtárgyalni, a tagállamok szociális partnereinek és kormányainak bevonásával. Mivel Magyarország 3 egymást követő évben is országos szintű ajánlást kapott a szociális párbeszéd és a jogalkotás átláthatóságának javítása céljából, ezért Magyarország ezért ebben a témában a figyelem fókuszában áll. Ezen a találkozón az MGYOSZ a konstruktív szándékával fogalmazta meg javaslatait, amely az országos szintű, tripartit párbeszéd elmélyítését célozta. A találkozóra 2020 decemberében került sor.

Szintén az európai munkába illeszkedik az MGYOSZ-nak az a kezdeményezése, amely az aktív idősödésről indít bipartit (kétoldalú) tárgyalást az országos szakszervezetekkel. A kezdeményezés kiindulópontja az európai szociális partnerek 2016-ban aláírt keretmegállapodása, amelynek célja az, hogy bátorítsa a szociális partnerek együttműködését a témában, a tagállamokban. Ennek átvételére irányul az MGYOSZ AGEGAP projektje (bővebben: Projektek), amelynek az volt a célja, hogy megteremtse a vitaalapot a szociális partnerek együttműködéséhez, 7 országban. A beszámolási időszakban kerül sor az első kétoldalú tárgyalásra, ahol az MGYOSZ a szakszervezetekkel azt vitatja meg, mit tehet a két oldal közösen a generációk közötti együttműködés és aktív idősödés elősegítésére a munkahelyeken, a szociális párbeszéd eszközein keresztül.

Az itt felsorolt, konkrét szakmai eseteken kívül a foglalkoztatási területen meghatározó törekvése az MGYOSZ-nak az, hogy az érdekegyeztetésben a magyar munkaadók legfőbb hangja és az érdekegyeztetés legismertebb szereplője legyen, országos és nemzetközi szinten egyaránt. Ennek keretében az MGYOSZ munkatársai aktív kapcsolatépítő, illetve szakértői tevékenységgel igyekeznek ezt a szerepet fenntartani napi szinten is, aktuális témáktól függetlenül.

I/2. KÖRNYEZETVÉDELEM, INFRASTRUKTÚRA

2020 a COVID járvány kapcsán a nagyívű, gyors változások időszaka is volt, tavasszal szinte az élet minden területén új helyzetekkel találkoztunk. Az MGYOSZ Környezetvédelmi Bizottsága, valamint a Hulladékgazdálkodási Albizottsága legtöbbször virtuális megbeszéléseket tartott.

A beszámolási időszakban az MGYOSZ Környezetvédelmi Igazgatósága aktív szerepet vállalt az

Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) által a kormányzat, az érintett érdekképviselői szervek, valamint az érintett szolgáltatók szakértőiből létrehozott Kiemelt Hulladékáramok és a Kiterjesztett Gyártói Felelősség (EPR) Szakértői Fórumában. A szakértőkből létrehozott munkacsoportok üléseihez igazodva tartotta egyeztetéseit az MGYOSZ Környezetvédelmi Bizottsága, továbbá a Hulladékgazdálkodási Albizottsága is.

A kiemelt hulladékáramok és kiterjesztett gyártói felelősség témájú szakmai egyeztető fórumok feladata a körforgásos gazdasági jogszabálycsomag részét képező 6 irányelvmódosítás hazai átültetésének 2020. július 5-re előirányzott (de nem teljesült) biztosítása. Ez a jogalkotási csomag a hulladékról szóló 2008/98/EK irányelv (Hulladék Keretirányelv- HKI); a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv (CSIE); a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv (HL); az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK irányelv (EG); az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK irányelv (E+A), továbbá az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv (WEEE) módosítását érinti.

A jelzett irányelv-csomag jelentős jogalkotási feladatot rótt a hazai intézményrendszerre, melynek részeként – többek között – a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény átfogó módosítást igényel az irányelvben foglalt kiterjesztett gyártói felelősség (EPR) biztosítása érdekében. A jelzett jogharmonizációs kötelezettség a feladatokon túlmenően azonban lehetőséget is biztosít a jelenlegi hazai rendszer átgondolására, annak minél hatékonyabb működését biztosító megoldásainak feltárására, elfogadására. Ennek jegyében, az egységes MGYOSZ álláspont kialakítása érdekében kezdte el működését a Hulladékgazdálkodási Albizottság és vettek részt az MGYOSZ Környezetvédelmi Bizottság képviselői a fórumok munkájában és folytattak szakmai egyeztetéseket az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntarthatóságért felelős államtitkárával és fenntartható fejlesztésekért felelős helyettes államtitkárával.

Az ITM 2019. szeptemberében kinevezett építésügyért és infrastrukturális környezetért felelős államtitkára és a fenntartható fejlesztésekért felelős helyettes államtitkára az ipar részéről érkező többszöri megkeresések és tájékoztatás-kéréseket követően 2020. februárjában iparági szakmai konzultációt hívott össze a SUP (Egyszer Használatos Műanyagok forgalomba hozatalának betiltása) Irányelv hazai átültetésével kapcsolatban. A februárban és márciusban megtartott két konzultációs egyeztetésen lényegében az ipar

képviselői ismertették újra a korábban megküldött és szóban is ismertetett javaslataikat, álláspontjukat. Az éppen csak újraindult konzultációs folyamat azonban a koronavírus-helyzet miatt anélkül szakadt meg ismételten, hogy az ITM építésügyért és infrastrukturális környezetért felelős kabinetjének koncepcióját megismerhették volna, az ezt követő járványhelyzet ideje alatt pedig szakmai-társadalmi érdekegyeztetés nélkül születtek kormány-előterjesztések, amelyekről az ipar képviselői csak informális csatornákon keresztül szereztek tudomást.

2021. március 11-én sikerült online megbeszélés keretében megismertetni az ITM időközben újonnan kinevezett fenntarthatóságért felelős államtitkárával az MGYOSZ hazai és nemzetközi tevékenységét. A tárgyalás során kiemelt hangsúlyt kapott a körforgásos gazdaságra való átállás átfogó témakör és a hulladékgazdálkodási rendszer átalakítására vonatkozó - több körben sérelmezett - elképzelés, sajnos érdemi előrelépés nélkül.

Hazai szintű érdekegyeztetés a környezetvédelem terén

Nemzetgazdasági szintű érdekegyeztetés során az MGYOSZ törekszik a kormányzati döntésben résztvevő tárcákkal, illetve különböző szintű képviselőikkel, valamint az országgyűlés illetékes bizottságaival, továbbá a tudomány, illetve a zöld szervezetek képviselőivel való együttműködésre.

Az MGYOSZ Környezetvédelmi Bizottság szakértői az alábbi hazai bizottságokban és munkacsoportokban tevékenykedtek, rendszeresen képviselve a tagszervezetek és tagvállalatok véleményét:

- Országos Környezetvédelmi Tanács,
- az Országgyűlés Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanácsa.
- a HOI Környezetbarát Termék Minősítő Bizottsága,
- Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) Pártatlansági Tanácsadó Testülete.

Részvétel a hazai jogalkotási folyamatokban

Az MGYOSZ 2020. és 2021. évek során nem tudott teljesen úgy részt venni a jogalkotási folyamatokban, ahogy az a korábbi években megszokott volt. A járványhelyzet ideje alatt szakmai-társadalmi érdekegyeztetés nélkül is születtek kormány-előterjesztések, amelyekről az ipar képviselői csak informális csatornákon keresztül szereztek tudomást. Az általunk véleményezett jogszabály-módosítási előterjesztések közül az alábbiakat emeljük ki:

1) Az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programról szóló Kormány-előterjesztés

Az ipar részéről egyetértettünk a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 10. mellékletében meghatározott „Országos légszennyezőanyag kibocsátás-csökkentési kötelezettség” előírásának céljával, valamint az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programban előírányzott intézkedések szükségességével. Az egyes légszennyező anyagokra meghatározott országos szintű, 2020-ra, illetve 2030-ra előírányzott kibocsátás-csökkentési kötelezettség hosszútávon valóban elősegítheti a környezet és az emberi egészség magasabb szintű védelmét.

Hangsúlyoztuk, hogy az ipar részéről egyes konkrét szabályozási tervezetek ismeretében adható majd érdemi vélemény a tervezett intézkedések hatékonysága tekintetében, ezért az eddigi jó gyakorlatnak megfelelően továbbra is kértük a tervezetek megküldését az érintett vállalatoknak, érdekképviseleti szövetségeknek. A vállalatok jogszabály-előkészítő munkába történő folyamatos bevonásával érhető csak el, hogy hatékony, a kibocsátás-csökkentési szempontok érvényesülését biztosító, a gyakorlatban is alkalmazható és végrehajtható intézkedések kerüljenek végső soron bevezetésre.

Kértük az előterjesztőt, hogy a jogbiztonság és az egyértelmű jogalkalmazás biztosítása érdekében egyértelműen definiálja, határozza meg, hogy a „Végrehajtási időszak” oszlopban meghatározott időpontok milyen tevékenység megkezdését, befejezését jelentik. Kiemelten fontosnak tartjuk a kiegészítő magyarázatot az intézkedés végrehajtásának kezdő időpontja esetében. Javasoljuk, hogy erre a táblázat végén egy * megjelöléssel kerüljön sor, illetve amennyiben erre az alapul szolgáló bizottsági határozatban meghatározott minta miatt nincs lehetőség, egy az OLP-t értelmező nyilvános útmutató is megfelelő tájékoztatásul szolgálna az érintettek számára.

Hangsúlyoztuk, hogy az előterjesztés az előzőekben jelzettekben túlmenően az alábbi kérdéseket veti fel az ipar részéről:

- megmarad-e a gázturbinák esetében az 500 üzemóra alatti felmentés a kibocsátási határértékek alkalmazása alól? (Ez a szekunder és terciér szabályozási feladatokat ellátó erőművek esetében lényeges, nem utolsó sorban a hazai ellátásbiztonság szavatolása érdekében);
- a Klímapolitikai cél összhangban van-e a villamos-energia rendszerszintű tartalékolás elképzeléseivel (a tartalék szolgáltatások piacán a fosszilis erőművek kiválthatóak lesznek-e hosszabb távon?);

- az Országos Levegőtérhelés-csökkentési Programban szerepel, hogy egyes hatósági feladatkörök a jelenlegi járási szintről megyei szintre kerülnek, hogyan érintheti ez az intézkedés a berendezések üzemeltetését?

Kértük észrevételeink figyelembevételét és a felvetett kérdéseink megválaszolását, amelyekre azonban választ nem kaptunk.

2) A 2014–2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozattal elfogadott Országos Hulladékgazdálkodási Terv hulladék behozatallal kapcsolatos felülvizsgálatáról szóló előterjesztés

Sérelmeztük, hogy az Országos Környezetvédelmi Tanács tagjaként közvetve, informálisan jutott tudomásunkra a tárgyi előterjesztés, amely mellőzést – a hazai ipari szegmens egészét lefedő, legnagyobb ipari érdekképviseleti szervként - rendkívüli módon nehezményeztük.

Kifejtettük, hogy a fentiek ellenére foglalkozni kívánunk az előterjesztéssel a tagjaink, vállalataink érintettsége miatt, annak is elsősorban az RDF típusú hulladékok behozatalának korlátozásával kapcsolatos javaslatával.

Kifejtettük továbbá az RDF behozatal tiltásával kapcsolatos elvi álláspontunkat az alábbiak szerint:

A témában érdekelt szakszövetségeink véleménye szerint a hazai előállítású RDF nem versenyképes a jelenleg külföldről behozott hasonló típusú alternatív tüzelőanyagokkal szemben. Ennek két oka van: a válogatásnál Magyarországon általában alkalmazott MBH technológiával szemben jóval korszerűbb optikai válogató rendszerek léteznek, amelyek egyrészt lényegesen magasabb arányban válogatnak ki haszonanyagokat, és ugyanakkor alacsonyabb nem égethető idegenanyag-tartalmat (ezáltal magasabb fűtőértéket) tartalmazó RDF tüzelőanyagot eredményeznek, ezáltal a folyamat gazdaságossága nő, és egyidejűleg jobb minőségű fűtőanyag keletkezik.

Amennyiben a versenyképtelen hazai előállítású RDF fűtőanyag felhasználására kényszerítjük a hazai hulladékégető és együttégető erőműveket (a környezetvédelmi ipar következő lépcsőjét), a versenyhátrányt egyszerűen transzferáljuk a környezetvédelmi ipar egyes láncszemei között.

Egy ilyen intézkedésnek a következménye az, hogy drasztikusan csökken annak az esélye, hogy a befektetők a hazai, ilyen típusú energiatermelésbe investálnak, ugyanakkor állami befektetés esetén annak jövedelmezősége csökken.

Felhívtuk a figyelmet ugyanakkor az intézkedés versenyjogi kockázataira. Az importkorlátozás egyértelmű gazdasági erőfölénybe hozza a belföldi piacon amúgy is monopolhelyzetben lévő NHKV Zrt-t. Ezért amennyiben az alacsonyabb minőségű hazai RDF-et az NHKV külföldi versenytársaihoz képest kedvezőtlembb árfeltételekkel értékesítené, az kimeríthetné a tisztességtelen piaci magatartás fogalmát, így jogviták forrása lehet.

Kifejtettük, hogy a probléma megoldását a hazai előállítású RDF minőségének javításában, a lakossági szelektív hulladékgyűjtés motiválásában, a válogatási folyamat technológiájának korszerűsítésében és a hazai támogatási rendszer átalakításában szükséges keresni.

3) Az „Egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról” szóló előterjesztések véleményezése

Az előterjesztés ipari szereplők általi véleményezésére csupán azt követően kerülhetett sor, hogy a társadalmi-szakmai egyeztetés teljes mellőzésével a Kormány által jóváhagyott és a Parlament elé vitt javaslat-csomagot az országgyűlési szavazás előtt az előterjesztő visszavonta.

Az MGYOSZ véleményében sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a környezetipar szereplői, illetve képviselőik csak többszörös áttételen keresztül értesülnek a tevékenységüket érintő szabályozási tervekről, és azok előkészítésébe nem kerülnek bevonásra. Kértük a korábbi szakmai-gazdasági érdekegyeztetés visszaállítását.

Kértük továbbá, hogy az 50 mikron alatti műanyag „hordtasak”-kal és az egyszer használatos műanyag pohárral kapcsolatos tilalom tervezett 2021. január elsejei határidejét a kormány 2021. június 30-ra irányozza elő, a zökkenőmentes átállás érdekében, valamint javasoltuk az EU-ban általánosnak mondható gyakorlatnak megfelelően a 15 mikron alatti, ún., nagyon könnyű műanyag hordtasakok tiltás alóli feloldását, és gazdasági ösztönzők melletti mennyiségi korlátozását.

4) „Hulladékgazdálkodási ágazat intézkedéseiről szóló kormány-előterjesztés”

2019. év elején az ITM az Európai Unió ún. Körforgásos Gazdaság bevezetéséhez szükséges hazai jogalkotási kérdések előkészítése érdekében a hulladékgazdálkodási ágazat minden szereplőjére kiterjedő munkacsoportokat alakított, amelyekben az érintettek véleményének kikérése mellett, a kitűzött kormányzati célok megvalósítása érdekében megkezdte a jogszabály-előkészítő munkát. A munkacsoporti ülések 2019. év augusztus hónaptól megszakadtak. Az ITM 2020. év tavaszán több kormány-előterjesztés tervezetét készítette elő a Kormány részére, célul kitűzve a hulladékgazdálkodás hatályos rendszerének teljes átalakítását. Az így előkészített jogszabályoknak a közigazgatási és társadalmi egyeztetésére nem került sor.

2020. augusztusában az MGYOSZ Környezetvédelmi Bizottság által elfogadott Jogi Állásfoglalása, kizárólag „A hulladékgazdálkodási ágazat intézkedéseiről” szóló kormány-előterjesztés tervezetében foglalt javaslatok kapcsán fogalmazott meg jogi álláspontot, és kizárólag ezen előterjesztés vonatkozásában határozza meg azokat a jogi kereteket, amelyeket a tervezet átlép, illetve mutat rá azon jogi visszasságokra, amelyeket a tervezet előídeáz.

Állásfoglalásunkban azt kifogásoltuk, hogy a koncessziós modellt az előterjesztés javasolta kiterjeszteni a gazdálkodó szervezetek különböző hulladékaira is, oly módon, hogy magát a hulladékgazdálkodási tevékenységet kívánja államosítani, amire viszont nincs példa az Európai Unióban. Mint állásfoglalásunkban kifejtettük, ez az intézkedés ütközne számos hazai és uniós jogszabállyal, indokolatlanul korlátozná a gazdálkodó szervezetek tevékenységét és rossz üzenetet hordozna a hazai jogbiztonsággal kapcsolatosan.

Magyarország 2020. július 5. napjáig a módosító irányelvek - 2018/849 (EU), 2018/850 (EU), 2018/851 (EU), 2018/852 (EU) - átültetéséhez szükséges jogszabályokat nem fogadta el, amelyek összesen 6 db irányelvet módosítanak:

- az elhasznált járművekről szóló 2000/53/EK irányelv módosítása
- az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemek és -akkumulátorokról szóló 2006/66/EK módosítása
- az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló 2012/19/EU irányelv módosítása;
- a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosítása,
- a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosítása;
- a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK módosítása.

A kormány-előterjesztésben foglalt rendelkezések:

- ellentétesek az Európai Unió szabályozásának „szennyező fizet” elvével, a kiterjesztett gyártói felelősség elvével, a kiterjesztett gyártói felelősségi díjra irányadó rendelkezésekkel;
- ellentétesek az Európai Unió versenyszabályaival, a szolgáltatási szabadságra irányadó és az állami támogatások tilalmára vonatkozó rendelkezésekkel;
- súlyosan sértik az Alaptörvény rendelkezéseit azáltal, hogy ellentétes rendelkezéseket tartalmaznak a tulajdonjog védelmét [XIII. cikk], az egészséges környezethez való jogot [XXI. cikk], a jövő nemzedékek védelmét [P] cikk], a vállalkozások szabadságát [M] cikk], a diszkrimináció tilalmát [XV. cikk] előíró alkotmányos jogokkal;
- sértik a jogbiztonságot azáltal, hogy a koncesszió jogosultjának kiválasztása és a díjak meghatározása nem jogszabályi keretek között történik.

5) “Az illegális hulladéklerakás felszámolásáról és a hulladékgazdálkodási ágazat racionalizálásának első lépéseként a hulladékgazdálkodási hatóság felállításáról, továbbá egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról” szülő előterjesztés

Sérelmeztük, hogy az Országos Környezetvédelmi Tanácson keresztül, informálisan jutott tudomásunkra a tárgyi előterjesztés.

Hiányoltuk a szabályozás széles körű, nyilvános társadalmi és szakmai egyeztetését, különösen egy ilyen átfogó, a teljes lakosságot és gazdasági szférát komolyan érintő előterjesztés esetében. A hivatkozott és részleteiben bemutatott, a nyáron megtartott konferenciák ezt nem pótolhatták, mivel azokon – a felkért előadókon kívül – az érintetteknek nem volt módjuk véleményük kifejtésére.

6) T/13958. számú „Egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szülő” tervezet

Nehezményeztük, hogy a kötelező társadalmi egyeztetések elmaradtak, nem volt lehetőség párbeszédre, továbbá a tervezetről csak 2020.11.25. napon, az Országgyűlés honlapján keresztül szerezhettünk tudomást. A több hónapon keresztül sok-sok szakember által készített 143 oldal terjedelmű módosítás-tervezet 26 törvényben tervezett változtatást. Megjegyeznénk, hogy az Országos Környezetvédelmi Tanács (OKT) az Országgyűlésnek benyújtásával egyidőben kapta meg a Kormány nevében beterjesztett tervezetet, így

nem volt módja véleményét időben előterjeszteni. Az anyag nem tartalmazott hatástanulmányt a tervezett változtatások gazdasági és környezeti hatásairól, amely segíthetné a döntéshozók tájékozódását. A tervezet alapján megállapítható volt, hogy a Kormány a hazai hulladékgazdálkodási rendszert teljes körűen át kívánja szervezni, amellyel akár javíthatja is a 2012 évtől érvényes uniós célokat.

Üdvözlöttük a Kormánynak közszolgálatás keretében végzett hulladékgazdálkodás „rendrakására” vonatkozó szándékát. Ugyancsak üdvözlöttük az egyes műanyag, üveg és fémtal csomagolások betétdíjas - visszaváltási díjas - rendszerének bevezetését az elkülönítetten gyűjtött hulladék mennyiségének növelése és minőségének javítása szempontjából, amellyel a körforgásos gazdaság céljának, az anyagok minél hosszabb ideig tartó használatának teljesítéséhez hozzá lehet járulni.

Méltányolható, hogy a Kormány a tervek szerint felhagyott a hulladékgazdálkodási felügyeleti díj bevezetésének tervével.

Az állami koncesszió tervezett kiterjesztése a gazdálkodó szervezetek által szelektíven gyűjtött és kezelésre átadott hulladékaira indokolatlan, mert a lakossági szelektív gyűjtéssel ellentétben a gazdaságon belül működő versenypiaci rendszerek ezt a feladatot eddig is hatékonyan megoldották, a hasznosítási eredmények döntő hányadát ez a terület biztosítja. A tervezet mind a kiterjesztett gyártói felelősség érdemi gyakorlását, mind a piaci verseny körülményei között jól és hatékonyan működő hulladékgazdálkodási ipar jövőjét, mind pedig a gazdasági szereplők (mint hulladéktulajdonosok) versenyképességét veszélyezteti.

Nem indokolt a „Hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység” kisajátítása és koncesszióba adása.

Álláspontunk szerint a részletek a Kormány számára hátrányosak és egyoldalúan a koncesszor érdekeit szolgálják. A koncesszor, mint az EPR (kiterjesztett gyártói felelősségi) rendszer működtetője a gyártók nevében, de a gyártók kihagyásával jár el.

Az EPR rendszerről a tervezet alapján nem beszélhetnénk, mert a legfontosabb szereplőknek, a kibocsátóknak és a valós hulladékgazdálkodási szereplőknek a hulladékgazdálkodás vonatkozásában nem lenne önrendelkezési joga. A környezetvédelmi termékdíjas és az EPR felelősségi rendszer a tervezetben végérvényesen a kötelezetteket terhelő adójellegű elvonássá sorvasztaná, ami megpecsételhetné hazánk hulladékgazdálkodásának és a körforgásos gazdaság működésének ezen területét is.

Az Országgyűlés 2020. december 15-i ülésnapján fogadta el az „Egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról” szóló törvényjavaslatot. A javaslatban szereplő kötelező visszaváltási rendszer 2023. július 1-től kerülne bevezetésre, illetve a koncessziós szabályok hatályba lépése is ekkor történne. 2020. december 21-én Áder János köztársasági elnök a módosításról szóló törvényt megküldte az Alkotmánybíróságnak Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatára. Az Alkotmánybíróság 2021.01.19-i

határozatával a törvény egyik rendelkezését alkotmányellenesnek mondta ki, mivel az sérti a tulajdonhoz való jogot. Egy módosító csomag elfogadását követően végül 2021. 02. 25-én megjelent a 2021. évi II. törvény az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról.

7) Az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló kormányrendelet tervezete

2021. június elején égetően sürgősnek tartottuk mind a jelen, mind pedig a 2020. júliusában elkészült és 2021. január elején notifikációs eljárás keretében le is zárt „tiltó” kormányrendelet mielőbbi hatályba léptetését, mivel már egy hónap sem állt a szabályozásban érdekelt gazdálkodó szervezetek rendelkezésére a hazai szabályozás végleges tartalmának megismerésére és feldolgozására. Konceptcionális észrevételeink az alábbiak voltak:

- A Kormányrendelet tervezet jelentős részben a 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv szövegezését vette át. Tudomásul vettük, bár nem helyeseltük, hogy a Kormánynak nem nyílik lehetősége az irányelvben leírt definíciók hibáinak korrigálására.
- A „gyártó” fogalmának a Kormányrendeletbe átvett irányelvi meghatározása (gyártó, töltő, értékesítő, importáló egyaránt gyártónak minősül) egy értékesítési lánc valamennyi szereplőjét megnevezi, ami a gyakorlatban előbb értelmezési nehézségeket okoz, későbbiekben pedig adathalmazódáshoz fog vezetni.

E fogalmi túlterjeszkedés következményeként a tervezet 8. és 10. fejezetében leírt gyártói nyilvántartásba vételi, valamint adatszolgáltatási kötelezettségek jelentős adminisztrációs terheket fognak róni az érintettekre, miután ezen adatok egy része már az adóhatóság, más része pedig a hulladékgazdálkodási koordináló szervezet rendelkezésére áll.

A 16. § (1) ba) pontjában kért vámtarifaszám megadása tekintetében problémásnak tartjuk, hogy a gyártónak megnevezett töltők, vagy csomagolt terméket értékesítők VTSZ szám és mennyiségi egység [bb) pont] bevallása jelentősen különbözhet a csomagolóeszköz (italpalack) előállítójának, vagy első belföldi forgalomba hozójának ugyanezen adatától.

8) A 2021-2027 időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervre tett észrevételek

A 2021. nyarán társadalmi egyeztetésre felterjesztett tervezet jó összefoglalást ad azokról a peremfeltételekről, amelyeket kijelöl az európai uniós és hazai jogszabályi környezet. Szól a készítők által javasolt jövőképről és az elképzelt rendszer működési modelljéről.

Bemutatja a kiemelt hulladékáramok terén elért eredményeket, hiányosságokat, előrejelzést ad a várható fejlődés irányairól, végül cselekvési irányokat jelöl meg. Bemutatja a hulladékgazdálkodás kiemelt infrastruktúra elemeit, az Országos Megelőzési Program fő intézkedéseit és a Cselekvési Program fő elemeit a tervezett ráfordítások és források megjelölésével. Az intézkedések egy részével egyet lehet érteni, azonban a hulladékgazdálkodási rendszer működésében tervezett változtatások olyan mértékben mennek szembe a piacgazdaság működésének mechanizmusaival, hogy felhívtuk a figyelmet a tervezett lépések veszélyeire.

A legfontosabb problémák az alábbiak szerint kerültek részletezésre (a teljesség igénye nélkül):

A hazai hulladékgazdálkodási rendszer működési modellje: Az anyag több helyen tartalmazza a kormány azon célkitűzését, hogy hazánk fokozatosan áttérjen a körforgásos gazdaságra és a magyar hulladékgazdálkodási ágazat mintaértékű modell legyen Európában. Azonban a megoldásként ajánlott további centralizálás, egyetlen koncesszióba adás, a hulladékgazdálkodási monopólium megteremtése, az állami árszabályozás többszintű bevezetése mind a piac természetes működésével ellentétes folyamatok. Eredményként csak remélni lehet, hogy a célok teljesülnek, de nagy valószínűséggel a csomagolási láncban levő piaci szereplők versenyképességének kárára. Az átalakítás egyetlen nyomós indokaként az eddigi tárgyban kiadott tervek az „állam felelősségét” jelölik meg, amelyet egyetlen koncesszor vállára kíván áthelyezni, ahelyett, hogy a hulladéklánc minden szereplőjét gazdaságilag érdekeltté, a feladatok pontos megfogalmazásával számonkérhetővé tenné, más sikeres európai rendszerek példáján okulva (amelyek már jelenleg is teljesítik a 2025-2030 évekre elvárt mutatókat).

A helyzetelemzés talán ezért kerüli a kritikus pontokat. Azt, hogy az elmúlt években végrehajtott centralizáció nem hozta a várt eredményeket sem a lakossági szolgáltatások veszteségeinek csökkentésében, sem a hulladékgazdálkodásban előírt mutatók teljesítésében. A termékdíjas rendszer növelte ugyan a vállalkozások terheit, de nem biztosított folyamatosan forrást a hulladékok kezeléséhez.

Bár a végrehajtási rendeletek még nem ismertek, megismételjük azt a jelzésünket, hogy a tervezett megoldás várhatóan nem egyeztethető össze az EU kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerekre vonatkozó minimál követelményeivel. A Koncesszor nem lehet egyszerre a hulladékgazdálkodási feladat végrehajtója és az EPR rendszert működtető megbízó a kötelezettek nevében. Megismételjük azt a véleményünket is, hogy a körforgásos gazdaságtól idegen megoldás az, ha a kötelezetteknek nincs közvetlen hozzáférése a hulladékgazdálkodási funkciókhoz sem egyénileg sem pedig kollektíven.

Ezzel összefüggésben feltűnő, hogy „Az új hulladékgazdálkodási rendszer modellje és szereplői között nem esik szó a valóságos szereplőkről (a hulladékká váló termékek gyártóiról, a hulladékkeletkezés helyein működő vállalkozásokról, a lakosságról és közületekről, a gyűjtést és kezelést végző vállalkozásokról, stb.) csak a koncesszorról és a felügyelő hatóságokról...

Együtműködés hazai partnerszervezetekkel a környezetvédelem témában

A 2020-as évben partnerszervezetünk rendezvényén szakmai támogatóként, együtműködő szakmai partnerként vettünk részt, online formában: a Piac & Profit X. Magyar Fenntarthatósági Csúcs konferenciáján a Munkaadók és Gyáripárosok Országos Szövetsége szakmai partnerséget vállalt.

2021. szeptember 14-én az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala felkérésére a körforgásos gazdaságra való áttéréssel kapcsolatos műhelybeszélgetés-sorozat első rendezvényén vitaindító előadást tartottunk hulladékgazdálkodás rendszerének átalakítása témában.

Nemzetközi szintű érdekegyeztetés a környezetvédelem terén

A BusinessEurope 5 környezetvédelemmel kapcsolatos bizottságában vagyunk jelen:

1. Environmental Working Group

1.1. SUP (egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv)

1.2. Körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv

2. Energy and Climate Working Group

2.1. RED/EED – Megújuló energiaforrásokról szóló, valamint energiahatékonysági irányelv

3. Sustainable Finance Task Force

3.1. EU Taxonómia – a fenntartható gazdaság finanszírozása

4. Industrial Affair Committee

4.1. Európai iparstratégia frissítése

5. Trade and Climate Task Force (deals with the carbon border adjustment mechanism)

5.1. EU ETS felülvizsgálata

Az előző évek során a BusinessEurope Munkabizottságain, valamint az MGYOSZ Brüsszeli Irodáján keresztül közvetve és közvetlenül bekapcsolódtunk az EU Parlamenti Bizottságai elé kerülő jogszabályok tervezeteinek egyeztetésébe. Immár rendszeressé vált a közép- és kelet európai gyáriparos szövetségekkel kialakult együttműködésünk (CEE Federations Initiative) keretében meghatározó környezetvédelmi kérdésekben az EU felé egyeztetett állásfoglalásokat közreadnunk. A kapcsolattartás digitális formában történt.

Európa legjelentősebb környezetvédelmi eseménye a FIT for 55 jogszabálycsomag megjelentetése volt 2021. július 14-én, az Európai Bizottság által. A tervezet a korábbi 40%-os tervekkel ellentétben azt a célt tűzte ki, hogy az EU tagországok karbonkibocsátása az 1990-es referenciaszinthez viszonyítva 55%-os csökkenést érjen el 2030-ig.

Ezt követően pedig 2050-re a teljes EU el kell, hogy érje a klímasemlegesség állapotát, mellyel az első olyan kontinenssé válhatunk, ahol ez megvalósult. Mindezzel az EU programja jobban összhangba kerül a Párizsi Klímaegyezménnyel, melynek célja a globális hőmérsékletnövekedésnek a 2 °C alá szorítása.

Az újonnan kibocsátott Európai Bizottsági csomag a következő területeket szabályozza:

Kibocsátáskereskedelmi rendszer létrehozása (EU ETS): egy rendszerszinten meghatározott maximum karbonkibocsátási kvóta létrehozása, mely a piaci szereplőket ösztönözné a zöldebb működésre. A kvóta egységei az ingyenesen kapott alapegységek mellett lehetővé tennék azok aukción, illetve másodlagos piacon való kereskedését is.

Erőfeszítmegosztási rendelet (ESR): a nem EU ETS alá tartozó szereplők, mint a lakosság vagy a mezőgazdaságban tevékenykedők számára kialakított karbonkibocsátási kvóta. Lényegben egy EU szinten egységes karbonárzási rendszer kiépítését jelenti.

Közlekedés: az EU tagországaiban az elektromos autókhoz szükséges töltőpontok telepítése, miközben szigorúbb emissziós határokat vezetnek be, valamint 2035-től lényegében megtiltják a belsőégésű járművek forgalmazását. Emellett a légitársaságokat is arra ösztönzik, hogy zöld üzemanyagokat használjanak a káros kerozin helyett.

Megújuló energia szabályozás: az Európai Bizottság ezzel a dokumentummal felülírta a korábbi célját a megújuló energia felhasználás arányával kapcsolatosan. Az impozánsabb cél elérésének érdekében a jelenlegi 20%-ról 38-40%-ra kell emelkednie a zöldenergia felhasználásának.

Karbonvám kivetése: az EU-n kívülről behozott importtermékek esetén karbonvám kiszabása kerülne bevezetésre.

A Bizottsági anyaggal kapcsolatban a hazai kormányzati állásfoglalások elfogadhatatlannak tartják a Bizottság javaslatait, továbbá kifejtik, hogy addig nem érdemes ambiciózusabb célokat elfogadni, amíg a tagországok az eddigieket sem tartják be.

A BusinessEurope elnöke az „EU Fit for 55 package” kapcsán kommentárjában egyrészt üdvözli az EU Commission iniciatíváját, az ambiciózus terveket és megfelelőnek tartja a szabályozás fő csapásirányait. Ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy „az ördög a részletekben van mindig elrejtve”.

Így fontos:

- a terhek fair elosztása a társadalomban,
- a „díjmentes kvóták” csökkentésének követése a Carbon Border Adjustment párhuzamos bevezetésével a versenyképesség megőrzése érdekében,
- a különböző intézkedéscsomagok kapcsán a dupla szabályozás elkerülése az EU iparában,
- végig kiszámítható intézkedések és szabályozások meghozatala.

Unió irányelvekre vonatkozóan 2021. év során az alábbi összesített észrevételek kerültek megfogalmazásra, részben utalva már a Fit for 55 csomagra is:

1) Az elemekről és a hulladékelemekről, a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet tervezet vonatkozásában

A brüsszeli EU Állandó Képviselőlet megkeresése alapján 2021. március 25-én megszervezésre került, érintett hazai felek bevonásával zajlott online egyeztetés főbb pontjai:

Egyetértettünk a HOSZ véleményével, miszerint „a címkézés tekintetében több információra lenne szükség azt illetően, hogy a gyakorlatban mire lehetne ezt használni. Gondolunk itt arra, hogy a rendkívül tűzveszélyes, nagyméretű lítiumion-akkumulátorok útját hogyan lehet követni a hulladékfeldolgozásba történő belépésig bezárólag, illetve a címkézés hogyan lehetne alkalmas információ szerzésére a következő területeken:

- illegális hulladékelhelyezés, pl. erdőszélen történő elhagyás...
- adózás: a termékdíjas szempontból történő felhasználás lehetőségei

Előbbi felvetéseinkben a jelenlegi körülmények között a legnagyobb problémát – tüzeseteket – okozó elektromos (lítiumionos) akkumulátorokra fókuszáltunk, remélve, hogy korrekt, az életút követésére alkalmas jelölési rendszer kerül elfogadásra.”

Javasoltuk továbbá, hogy a gépjármű-okmányokban az elektromos és hibrid autóknál a komplett akkumulátor-blokknak – vagyis az elektromos hajtás áramforrásának, áramtároló egységének - is legyen nyilvántartása, nyilvántartási száma a motorszámhoz, alvázsámhoz hasonlóan.

2) Európai Unió kibocsátás-kereskedelmi rendszerének (EU ETS) irányelve

A magyar vállalatok elkötelezettek amellyel, hogy tevékenységük során olyan fejlesztéseket hajtsanak végre, melyek elősegítik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, fenntartható üzleti modellre való fokozatos átállást, és üdvözli a „Fit for 55” javaslatcsomagot, amely az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának legalább 55%-os csökkentését irányozza elő 2030-ig.

A fokozatos zöld átmenetre feltétlenül szükség van, de csak akkor mehet végbe, ha az átmenet miatt szükséges ipari, gazdasági változások nem rónak aránytalanul nagy terhet a társadalomra, és nem rontják az uniós vállalkozások versenyképességét.

Egyes rendelkezések aránytalanul nagy terhet és kötelezettségeket róhatnak az iparra, ami bezárásokhoz vezethet; megfelelő szabályozás és támogatás hiányában az európai ipar nem lehet versenyképes az importtal szemben.

Az alábbi, összesített észrevételek célja, hogy az Európai Unió kibocsátás-kereskedelmi rendszerének (EU ETS) irányelve egy rugalmasabb, fokozatos és következetes szabályozási környezetet biztosítson a zöld átmenet támogatására:

Ingyenes allokáció drasztikus csökkentésének negatív hatása van az ipar versenyképességére és az új befektetésekre - Az Európai Bizottság bevezetné energiahatékonysági projektek végrehajtásának feltételét az ingyenes kiosztáshoz. Amennyiben nem valósulnak meg az audit során javasolt beruházások, akár az ingyenes allokáció 25%-ától is eleshet az üzemeltető.

Álláspont és javaslatok az ingyenes allokáció csökkentésével kapcsolatban:

Mindaddig, amíg az uniós ETS-hez hasonló karbonszabályozás nem lép életbe a globális versenytársak körében, az ingyenes allokáció elengedhetetlen. Az ingyenesen kiosztható kvótamennyiség arányának megtartása nem akadályozná a „Fit for 55” csomag klímavédelmi célkitűzéseinek megvalósítását, hiszen a versenyképesség megőrzése, a megfelelő anyagi forrásokkal való rendelkezés elengedhetetlen az új, zöld ipari stratégia megvalósulásához.

- Az ingyenes kiosztás megállapításához alkalmazott referenciaértékek valós adatok alapján kerüljenek kiszámításra.
- Az energia auditra kötelezett létesítmények esetében nem támogattuk az audit ajánlások teljesítésének feltételéhez kötött ingyenes kiosztást, tekintettel arra, hogy az növelné a szén-szivárgás kockázatát, és jelentősen nagy adminisztrációs terhet róna az üzemeltetőkre. Továbbá az audit során meghatározott dekarbonizációs feltételek magukban hordozzák azt az üzleti kockázatot, hogy a gyorsan változó technológiai és jogszabályi környezetben az előírt beruházások nem kerülnek megtérülésre a javasolt 5 éves perióduson belül.

Piac stabilizációs tartalék (Market Stability Reserve – MSR) kvótabeviteli rátájának és határértékeinek limitálása veszélyezteti a piac megfelelő stabilitását.

Indirekt karbonköltségek kompenzációjának uniós szintű bevezetése ajánlott: javasoljuk annak a lehetőségnek a megvizsgálását, hogy az indirekt karbonköltségek kerüljenek lefedésre a referenciaértékek által, vagyis képezzék részét az ingyenes kiosztásnak uniós szinten.

ETS bevételek felhasználása dekarbonizációs célokra az ETS szektorokban - bevételek (vagy annak jelentős része) forduljon kifejezetten az ETS szektor dekarbonizációjára.

Innovációs Alap növelésének, módszerek bővítésének támogatása - A dekarbonizációs célú projektek gazdasági életképességéhez OPEX támogatás is szükséges, itt a kikényszerítő szabályozás mellett új támogatási módszerekre van szükség, amit a „Fit for 55” csomag is lehetővé tesz, többek között különbözeti szerződések (carbon contract for difference – CCfD) bevezetésével.

A közlekedésre és az épületek fűtésére létrehozott önálló ETS hatásának kompenzálása - szükséges a magyar lakosság zöld beruházásait ösztönözni és nagyobb mértékben támogatni, valamint az EU ETS alá tartozó ágazatok kiterjesztése miatt a háztartások növekvő kiadásainak kompenzáció lehetőségét részletesen kidolgozni.

Import karbonadó (Carbon Border Adjustment Mechanism – CBAM) támogatása az európai iparnak megfelelő védelmet nyújtó feltételek esetén - A végleges javaslat biztosítja, hogy azokra a termékekre,

melyek most a rendelkezés hatálya alá tartoznak, olyan mértékű karbon-krediteket fizessenek az importőrök, mint az EU termelők. Ezt az alapelvet támogattuk.

CBAM bevételekből a Bizottság különítsen el egy kártalanítási alapot, mely a válaszlépések miatt okozott károkat lenne hivatott fedezni.

Másik megoldandó kérdésnek tartottuk, hogy nem vonatkozik a szabályozás az olyan összetett termékek importjára, melyek alkotórészei tartalmazzák a most hatály alá kerülő anyagokat.

A CBAM várhatóan érezhető lesz a hazai áramárakban is, mivel az ukrán és szerb import áram drágulásához vezethet. Emellett a beruházások költségei nőhetnek az acélipari termékek árának növekedése miatt. Ezek a – gyártási költségekben megjelenő - tényezők is a szénszivárgás kockázatát növelik.

I/3. SZAKKÉPZÉS, FELSŐOKTATÁS

MGYOSZ Oktatási és Képzési Bizottság

Az MGYOSZ Oktatási és Képzési Bizottság tagjainak szakmai hozzáértése a 2020-as év során a minisztérium által létrehozott Szakképzési Innovációs Tanács munkacsoportjainak munkáiban jelentős szerepet kapott, a 2018 évben elkészített és a döntéshozók számára megküldött „A Tudás alapú, innovatív társadalom szakképzésének stratégiája” című javaslatcsomagban szereplő sarkalatos pontokat képviselve.

Oktatás, képzés témában előterjesztett javaslatok:

1) Az őszi folyamán több szervezettel közösen (AmCham, DUIHK, JVSZ, MKIK, VOSZ) az alábbi javaslatot tettük a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (Fktv.) módosítására:

A munka- és tűzvédelmi oktatás a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (Fktv.) 2020. július 1-től hatályos szabályai szerint bejelentéshez kötött felnőttképzési tevékenységnek minősül és bejelentés alapján végezhető.

Mivel minden munkáltató a versenyszférában és a költségvetési szférában is köteles rendszeresen végezni munka- és tűzvédelmi oktatást, utóbbi bejelentés köteles felnőttképzési tevékenységnek történő minősítése jelentős többletadminisztrációt okoz a hazai cégek többségének, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 55. § (1) szerinti dokumentálási kötelezettség fennmaradása mellett.

Javasoljuk, hogy a munkaadók bürokratikus terheinek csökkentése és ezzel kapcsolatosan a versenyképesség érdekében az állam által kötelező jelleggel, jogszabályban előírt munkáltatói képzések, mint pl. a munka- és tűzvédelmi oktatás, kikerüljenek a felnőttképzési törvény vonatkozó rendelkezései [1. § (1) ab), 2. § (1), valamint 2/A. § (2) b)] alól.

2) A Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és annak végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet nem tér ki az új képzések esetében tanuló-szerződés helyett kötendő (kikerült a kamarai hatáskörből), munkaszerződés által felmerülő problémákra (ebben az esetben a munka törvénykönyv szabályozásai érvényesek, amely természetesen nem foglalja magában a jelen átmeneti időszakra vonatkozó szabályozást) ezen problémákkal kapcsolatban kértünk állásfoglalást a SZIT elnökétől:

2020. szeptember 1 - 2020. december 31-i időszakra (első félév) a vállalkozás nem igényelhet vissza normatívát a tanuló után, ezt csak 2021. január 1-től teheti meg a cég, vállalkozás. Erre az időszakra hogyan lehet megvalósítani a gyakorlati képzést?

- Ha a vállalkozás a centrummal köt együttműködési megállapodást (nincs konkrétan leszabályozva mi legyen benne), hogyan téríti meg a centrum a vállalkozók felé a tanuló miatt felmerülő költségeket?
- A mostani kifutó rendszerben végző tanulók esetében több száz óra gyakorlati óraszámot kell külső helyen ledolgozniuk a tanulóknak ahhoz, hogy 2021. januárjában jelentkezni tudjanak szakmai vizsgára. Mi van abban az esetben, ha a vállalkozás a járvány miatt kénytelen bezárni, így a tanulót nem tudja foglalkoztatni, ezáltal a tanuló az előírt óraszámot nem tudja a vizsgára jelentkezés dátumáig teljesíteni? Milyen következményekkel fog ez járni? Milyen enyhítéseket, könnyítéseket kívánnak bevezetni?
- A járványhelyzethez szintén kapcsolódva az új képzési rendszerben együttműködési megállapodást kötött tanuló és vállalkozó közötti szerződésben lehet-e rögzíteni, hogy a szerződés lejárta előtt közös megegyezéssel felbontható legyen az együttműködési megállapodás?

3) A klímaszerelői alap és mesterképzés tekintetében felmerülő probléma:

- A márkakereskedésekben, szervizekben dolgozó kollégák beiskolázása, továbbképzése ellehetetlenült. Történt ez annak ellenére, hogy ez a tevékenység engedélyhez kötött. Ma ott tartunk, hogy nincs, vagy alig van olyan munkatárs, aki jogszerűen végezheti ezt az elengedhetetlen munkát. Ennek a problémának a kiküszöbölése érdekében szükséges lenne egy sürgős, egyszeri képzés vizsgáztatás, addig is, ameddig ennek a hiánynak a strukturált megoldása megszületik.

2021 tavaszán az Oktatási Bizottság online formában megtartotta első ülését, szakmai vélemények, javaslatok megvitatása, összegzése a szakképzést érintő változások tekintetében témakörben.

A szakképzés 4.0 bevezetése 2019. szeptemberében megtörtént. Igaz, hogy néhány szakma kivételével csak 2021. januárjától van lehetőség a munkaszerződések megkötésére, 2021 tavaszi időszakban kellett volna kikerülniük a diákoknak külső szakmai gyakorlatra. Minden résztvevő hangsúlyozta, hogy még nagyon csekély tapasztalattal rendelkeznek az új szabályozás tekintetében. Ettől függetlenül nagyon sok kérdés merült fel a vállalkozások, cégek oldaláról.

A bizottság célja egy olyan anyag összeállítása, amiben lehetőleg a legtöbb ágazat, oldaláról beérkező észrevételek, javaslatok összefoglalásra kerülnek. Ezen anyagot egy online felmérés eredményével is bővíteni kívánjuk, amit terveink szerint a minisztérium felé továbbítunk, bízván abban, hogy a jogszabályi változtatásoknál figyelembe veszik, javaslataink, észrevételeink alapján módosításra kerülnek.

Az MGYOSZ Oktatási Bizottság összegzése tartalmazza a szakképzés 4.0 bevezetésének eddigi tapasztalatait, az új szakképzési rendszer bevezetésének következtében felmerülő nehézségeket, az esetlegesen felmerülő hiányosságok megoldására vonatkozó javaslattételeket.

Szakképzési Innovációs Tanács

2018. szeptemberében az Innovációs és Technológiai Minisztérium kezdeményezésére létrejött a Szakképzési Innovációs Tanács. A testület legfőbb célja, hogy rendszeres fórumot biztosítson az érdemi párbeszédhez a kormányzat és a szakképzési rendszer meghatározó szereplői között.

A szakképzés rendszerének átalakításához kapcsolódóan a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 98§ (1) bekezdése alapján a szakképzés országos stratégiai kérdéseinek érdekegyeztetése a Szakképzési Innovációs Tanács keretei között valósul meg.

A SZIT szakmai döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő országos testületként segíti a szakképzésért felelős miniszter szakképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását. Ennek megfelelően megújult SZIT jött létre 43 fős taglétszámmal. Szövetségünk folyamatosan és aktívan részt vett a SZIT eddigi munkájában, továbbá a 2020. június 11-i alakuló ülés utáni munkákban is.

A Szakképzési Innovációs Tanács tagjai a kormányzati oldal mellett a kamarák, nagyvállalatok, szakszervezetek, érdekképviselői szervek, oktatási szervezetek, egyházi intézmények, intézményfenntartók és tanulói képviseletek delegáltjai.

A járványügyi helyzetre való tekintettel a SZIT ülései, valamint az újonnan megalakult munkacsoport ülések is videokonferencia útján kerültek lebonyolításra.

2021. januárjában a SZIT keretein belül, az alábbi munkacsoportok alakultak meg:

- 1. Munkacsoport: A roma és hátrányos helyzetű fiatalok támogatása a szakképzésben
- 2. Munkacsoport: A szakképzés átalakításának monitorozása
- 3. Munkacsoport: Kárpát-medencei szakképzés-fejlesztés

A munkacsoportok online formában üléseznek, a pandémiás veszély elhárítása miatt.

Ágazati Készségtanácsok (ÁKT-k)

Az Ágazati Készségtanácsok (ÁKT-k) a 2011. évi CLXXXVII törvény a szakképzésről alapján 2018. július 1-től kezdik meg működésüket. Az ÁKT-k felállításának előkészületei 2017. júliusában kezdődtek. Feladatuk elősegíteni a munkaerőpiaci igények és a képzési rendszer összhangjának megteremtését, valamint véleményezési, illetve javaslattevési munkával hozzájáruljanak a szakképzés- és felnőttképzési rendszer működtetéséhez, szükséges átalakításához.

Az ÁKT-k állandó tagsága 7-19 fő között változik, mely függ az érintett ágazat nagyságától, szerkezetétől, struktúrájától. Az Ágazati Készségtanácsok állandó tagjai azon vállalatok köréből kerültek ki, akik vállalták az ágazatokon belüli összefogó, közvetítő szerepet, mindemellett elegendő információval rendelkeznek a munkaerőpiaci igényekről és képesek az ágazat képzési (szak- és felnőttképzés) helyzetének előmozdítása érdekében a szakmai igényeket megfogalmazni.

Az ÁKT munkájának nyomon követése, és az elkészült anyagok szakmai véleményezése érdekében létrejött a <https://mkik.hu/agazati-keszsegtanacsok> oldal. A honlapon részletes tájékoztatást kaphat az ÁKT-k felépítéséről, munkájáról, valamint regisztrációt követően szakmai véleményeket, jobbtét szándékú észrevételeket tehet az ÁKT-k által elkészített anyagok kapcsán.

I/4. MUNKAVÉDELEM

A munkáltatói oldal álláspontja a nemzetgazdasági munkavédelmi helyzetről szóló jelentéshez.

A 2020-as évre rányomta bélyegét a COVID

A munkáltatói oldal azt tapasztalta 2020-ban, hogy a koronavírus helyzet okán rendkívül lecsökkent az ellenőrzések száma. Ezzel együtt aggályosnak tartjuk, hogy a munkavédelmi felügyeletet és

ellenőrzést ellátók szakmai kapacitását más típusú ellenőrzési munkák ellátására használták fel (pl. maszk használatának ellenőrzésének elrendelés, munkavédelmi ellenőrzés nélkül). Ez kihatott arra, hogy a bekövetkezett balesetek esetében a körülményeket nem teljes igényességgel és gondossággal mérlegelve, az egyszerűbb megoldást választva hatáskör hiányára hivatkozva, intézkedés nélkül zárnak le egyes ügyeket. Az év végi kampányszerű ellenőrzés nem mutatott teljeskörűséget. Viszonylag szűk területre koncentrált.

Rendkívüli módon megzavarta 2020. évet a munkavédelmi és tűzvédelmi oktatás szakképzési törvény hatálya alá helyezése. A szakmai közbeszéd és dokumentálás a kapcsolódó levelezések elemzéséről szólt és nem a munkavédelem magasabb szintre való emeléséről.

A munkavédelmi szakma 2020-ban azt várta, hogy nagyon erős kezdeményezőkézséget mutasson fel az állami irányítás. Helyes lett volna a munkahelyek és munkavállalók védelme és a munkáltatók támogatása érdekében például tárcaközi munkacsoportot létrehozni és folyamatos szakmai segítséget nyújtani a munkáltatóknak.

Helyesnek és segítségnek tartjuk, hogy 1-2 anyagot kiadtak a konkrét helyzetre vonatkozóan, de ez kevésnek mutatkozott. Szerencsésebb lett volna, ha a Fehér Könyv készítésében részt vehetett volna az Országos Munkavédelmi Bizottság teljes ülése, ahol a munkáltatók kifejthették volna álláspontjukat és segíthették volna az anyag további minőségi emelését.

A Munkavédelem Nemzeti Politikájának (1581/2016. (X. 25.) Korm. határozat) 2020-ra tervezett elemei csak kis részben valósultak meg. A munkahelyi balesetbiztosítással kapcsolatos feladatok kevésbé haladtak, a munkavédelmi szakértők helyzete 2020. december 31-ével rendezetlenné vált.

A munkáltatói oldal javasolta 2021-re a megkezdett folyamatok felgyorsítását a Munkavédelem Nemzeti Politikája Kormányhatározatának megfelelően. Javasolta a biztonsági szabályzatok közül az Emelőgép BSZ –t felülvizsgálni, különösen az emelővillás targoncákkal kapcsolatos fejezetet; valamint az emelőgépek időszakos vizsgálati szabványainak és jogszabályi háttérének átalakítását. Természetesen ezekhez a feladatokhoz is az Országos Munkavédelmi Bizottság Munkáltatói Oldalának teljes körű támogatását élvezi a kormányzati oldal.

A munkáltatói oldal javasolta továbbá - tekintettel a pandémiás helyzetre is - a munkavédelmi vonatkozású szabványok hozzáférhetőségét; díjmentessé vagy legalább is jóval kedvezőbbé tételét.

Vállalatbiztonság 2020 Versus Pandémia

Vagyonvédelem, munkavédelem - vagyonvédelmi munkavédelem

A munkáltatói oldal azt tapasztalta 2020-ban a munkavédelem terén, hogy a koronavírus helyzet okán rendkívül lecsökkent a munkavédelmi ellenőrzések száma. Az ellenőrzések jelentős hányada a szabadtéri munkahelyekre korlátozódott. Az építőipari létesítmények és a vagyonvédelmi vállalkozások kerültek középpontba.

„A második félévben (július 1. és december 31. között) az ellenőrzések száma (6 474 db) ugyan meghaladta a 2019. második félévében mérteket (5 778 db), de egész évre vetítve a helyszíni ellenőrzések száma még így is csökkent. Több mint 2000-rel kevesebb munkáltató ellenőrzése történt meg a 2019. évhez képest, mely az év első felében kialakult veszélyhelyzetre vezethető vissza.

2020. utolsó negyedében több megyében is (Budapest, Csongrád - Csanád) a védelmi intézkedések keretében a rendőrséggel közösen a maszkviselés ellenőrzésére kiterjedő feladatellátás során realizálódtak az ellenőrzések. Ezekre a közös ellenőrzésekre a hét minden napján, napi 8 órában került sor, így lehetőséget nyújtva arra, hogy egy munkáltatót egy héten - szabálytalanság észlelése esetén - akár többször is ellenőrzés alá vonjanak a hatóságok.

A személy- és vagyonvédelmi munkáltatók adták országos szinten 2020. évben a feltárt „feketemunkások” 7 %-át (698 fő), ami a 2019. évben mért 18 %-hoz (2 025 fő) képest nagyobb csökkenés. Az ágazatban dolgozó munkavállalók 18,16 %-a volt feketén foglalkoztatva, mely a 2019- ben mért 25,96 %-hoz képest ugyancsak jelentős csökkenés.” Forrás: ITM 2021.03.19.

„A feketefoglalkoztatás aránya az ellenőrzéssel érintett munkavállalókra vetítve vegyes képet fest. A gépiparban, a vagyonvédelemben és a kereskedelemben csökkent, az építőiparban, feldolgozóiparban, vendéglátásban, mezőgazdaságban nőtt a feketefoglalkoztatás. Az építőipar továbbra is a legfertőzöttebb ágazat a szabálytalanság szempontjából.

A munkavédelmi ellenőrzést végző kormánytisztviselők a szempontrendszeren túlmutató esetekben is intézkedtek. Sor került azbesztmentesítési tevékenység ellenőrzésére is. A tapasztaltak alapján az azbeszt-

tartalmú épület bontása, valamint azbesztnek vagy azbeszttartalmú terméknek építményből, létesítményből, szerkezetből történő eltávolítása esetén néha mellőzték a védelmi intézkedéseket. A SARS-CoV-2 vírus által okozott COVID-19 munkahelyen történő megelőzése érdekében tett munkáltatói intézkedések igen változatos képet mutattak országszerte. A kormánytisztviselők a célvizsgálat során vizsgálták a személyi higiéniével összefüggő munkavédelmi követelmények teljesülését is, úgymint kézmosás és kézfertőtlenítés tárgyi feltételeinek munkáltatói biztosítását, a járvánnyal összefüggésben a munkáltató meghatározott-e a munkavállalókra vonatkozóan magatartási szabályokat és azokról munkavédelmi kiegészítő oktatás keretében tájékoztatta-e a munkavállalókat. Volt olyan megye, ahol inkább negatív tapasztalatokról számoltak be a kormánytisztviselők. A szervezési intézkedéseket nehezen vagy egyáltalán nem tudták betartatni a munkáltatók, egyes munkavállalók hozzáállása miatt. Nagyobb volumenű építkezéseknél testhőmérséklet ellenőrzés után engedték be a dolgozókat a munkaterületre. A portaszolgálat mellett kiépített beléptető rendszer mellett helyezték el a kézfertőtlenítőt, a mobil illemhelyeknél kialakított kézmosó virucid hatású kézfertőtlenítőszer adagolóval lett ellátva.” Forrás: ITM 2021.03.01.

A pandémiás helyzetben az állami intézkedések komoly terhet jelentettek a munkáltatók számára. Az infekciós kötelezettségek költségnövelő hatása, a kapcsolattartási távolságok betartatása, a folyamatos maszkviselés nehezítette a munkát. Tényleges anyagi terhek jelentek meg az élőerős vállalkozásoknál abban a tekintetben is, hogy az üzletek bezárása „feleslegessé” tette az őrzésvédelem fenntartását a megbízók részéről. Árbevétel-kiesés, ugyanakkor a munkavállalók állásidőre járó bérének kifizetése jelent meg anyagi teherként. A magánbiztonsági ágazat viszonylag csekély lehetőséget kapott a károk enyhítésére. Felvetődött néhány cég részéről a tevékenység befejezése is a további veszteségek elkerülésére.

Konkrétan: a 104/2021 (III.5) Kormány rendelettel 2021. március 8-i hatállyal elrendelt korlátozások még nagyobb és még komolyabb mértékben érintik a vagyonszervi szakmát mivel az üzletbezárások miatt a saját alkalmazotti létszámából 30-40 %-ot kellett első lépésben szabadságra küldeni. Ennek költségkihatása a kormány által bejelentett első kétheti időszakra több-tízmillió forint vállalkozásonként.

Ez gyakorlatilag a magánbiztonsági ágazat számára ellentételezés nélküli kifizetés, azaz konkrétan sokmilliónyi veszteség erre a két hétre, mivel a kormányrendeletre és vis maiorra hivatkozva a megrendelői oldaltól nem kap az ágazat ellentételezést. Ráadásul mivel a hivatkozott kormányrendelet 6 § 1. bekezdés 16. pontja alapján a biztonsági szolgáltatások engedélyezettek, így állami kompenzációra sem tarthatnak igényt a vállalkozások!

Rendkívüli módon megzavarta 2020. évet, hogy a munkavédelmi és tűzvédelmi és egyéb munkahelyi képzés az új besorolás alapján kompetencianövelő oktatássá vált a szakképzési törvény hatálybalépésével. A szakmai közbeszédéről és dokumentálásáról, a kapcsolódó levelezések elemzéséről szólt, és nem a munkahelyi oktatások-képzések magasabb szintre való emeléséről. Zavart okozott és többletköltséget generált a jelentős adminisztratív feladat mellett az oktatások átminősítése.

A vagyonvédelemben az egyes feladatok különbözősége miatt – például egy pénzz szállító soron következő napi feladatának meghatározásánál az a körülbelül tízperces eligazítás már kompetenciafejlesztő oktatásnak minősült 2020. szeptember 01 - és 2020. december 31. között. Ezzel kapcsolatban a FAR rendszerbe be kellett jelenteni a „képzést” és dokumentálni kellett; az iratokat és az elektronikus dokumentumokat nyolc évig meg kell őrizni. Külön gondot okozott még az is, hogy minden vállalkozásnak, így a vagyonvédelmi cégeknek is fel kellett venni cégkivonatukba a felnőttoktatást és a máshova nem sorolt képzést a cég tevékenységi körébe. Nem is beszélve arról, hogy például minden reggeli eligazítás is ebbe a sorba került be az élőerős őrzésnél.

Az ITM felismerve, hogy a munkáltatók pénzügyi és adminisztrációs terhei ténylegesen növekedtek az intézkedéssel átalakította a felnőttképzésre vonatkozó törvényt, amely 2021. január 01-vel lépett hatályba. Egyes képzéseknél még a 2020. szeptember elseje előttihez viszonyítva megmaradtak a többlet adminisztrációs terhek. A FAR rendszerbe való bejelentkezés, a résztvevők adatainak közzétevése a képzés megkezdése előtt még mindig jelen van (a tűzvédelmi szakvizsga, a munkavédelmi képviselők képzése tekintetében). Az enyhítés azonban már jó irányba mutat.

A szakma 2020-ban azt várta, hogy nagyon erős kezdeményezőkézséget mutasson fel az állami irányítás. Helyes lett volna a munkahelyek és munkavállalók védelme és a munkáltatók támogatása érdekében például tárcaközi munkacsoportot létrehozni és folyamatos szakmai, és anyagi segítséget nyújtani a munkáltatóknak.

A kapcsolódó tevékenységbe való részvétel lehetőségét és szándékát minden vállalatbiztonságban érdekelt és érintett szakmai szervezet kifejezte. Tényleges előrelépést nem tapasztaltunk.

Információink szerint a magánbiztonságot érintő jogszabályalkotás valamilyen módon folyik, azonban ennek jelenlegi állása számunkra nem ismert. Sürgető igény mutatkozik a 2005. évi CXXXIII. törvény újraforgalmazására, korszerűsítésére, ehhez az MBÁPB felajánlja szakmai segítségét, bizonyára az SZVMSZK is részt

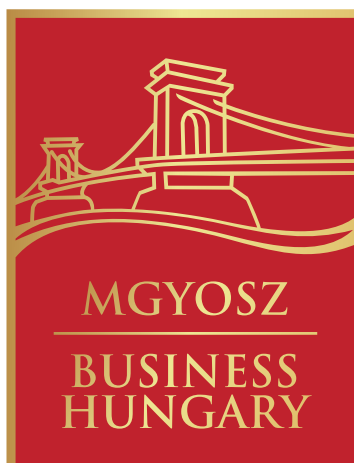
vesz a munkában. Azért is van lehetőség ezt leírni, mivel a szolgáltatási rezióradíj minimális összegének 2021-es javaslattételénél és más kérdésekben is teljes összhang van a szakmai szervezetek között.

Mivel jól látszott, hogy a járvány erősödése miatti zárvatartási időszak jóval hosszabb és tervezhetetlen időtartamú lesz, ezért lépniünk kellett a finanszírozhatatlan veszteség megállítása, megelőzése érdekében, ami a munkavállalói létszám csökkentésében, fizetés nélküli szabadság, állásidő, vagy részmunkaidő bevezetésében valósult meg - amennyiben más megoldás nem kínálkozott. Ez viszont a vagyonőröket sújtotta, akik közül sokan tovább erősítik a biztonsági szakmát elhagyók táborát.

A járványügyi helyzet mindannyiunk életét, a hosszú távú szakmai koncepciók megvalósítását megnehezíti. Így alakult ki, hogy a Munkavédelem Nemzeti Politikájának (1581/2016. (X. 25.) Korm. határozat) 2020-ra tervezett elemei csak kis részben valósultak meg.

A munkahelyi balesetbiztosítással kapcsolatos feladatok kevésbé haladtak, a munkavédelmi szakértők jogi helyzete 2020. december 31-vel teljességgel rendezetlenné vált. Jelenleg nem lehet felvenni senkit sem az OMMF által korábban vezetett munkavédelmi szakértői nyilvántartásba, mert a Mérnökkamarához került a nyilvántartási és felvételi jogosultság. A Mérnökkamara azonban nem veheti még át a munkavédelmi szakértőket. A Munkavédelmi főhatóság viszont már nem adhat ki új engedélyeket. A probléma abban a tekintetben jelenik meg, hogy a részletszabályok hiányoznak, ezért ex-lex állapot alakult ki.

A munkáltatói oldal javasolta 2021-re a megkezdett folyamatok felgyorsítását, a normál ügymeneti helyzet visszaállítását a kellő óvatosság fenntartása mellett.

II. NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

II/1. BUSINESSEUROPE ÉS AZ MGYOSZ BRÜSSZELI ÁLLANDÓ KÉPVISELETE

Az MGYOSZ európai uniós jelenlétét nagyban átalakította a pandémia. A találkozók és események túlnyomó része online platformokon jött létre.

A BusinessEurope szakbizottságai munkájában a beszámolási időszakban is aktívan részt vettek az MGYOSZ delegált szakértői az alábbiak szerint:

- Közreműködtünk a BusinessEurope tavaszi és őszi Reformbarométer kiadványainak elkészítésében, főként a Magyarországra vonatkozó információk összeállításában.
- A BusinessEurope Gazdasági és pénzügyi ügyek bizottságában (ECOFIN) az MGYOSZ delegáltja ez időszakban is részt vett az európai gazdaságot érintő ügyek megtárgyalásában.
- Az MGYOSZ képviselője a BusinessEurope Szociális ügyek bizottságában továbbra is aktívan részt vesz a foglalkoztatást érintő kérdésekkel kapcsolatos érdekképviseleti munkában.
- A hagyományoknak megfelelően tavasszal és ősszel összehívásra kerültek a BusinessEurope tagszövetségei főtitkárainak ülése, az ExCo. Az üléseken az MGYOSZ főtitkára képviselte szövetségünket. Az ülésen a BE főtitkára rövid összefoglalót tartott az aktuális gazdasági kérdésekről és kockázatokról. Megfogalmaztuk a EU Tanács tavaszi ülésére szóló üzeneteinket és meghatároztuk az ezzel kapcsolatos feladatainkat. Véglegesítésre került a tavaszi Reform Barometer.

2020. májusában a német elnökséget megelőzően került megrendezésre a BusinessEurope elnökök tanácsának (CoPres) ülése. A CoPres ülés a koronavírus miatt online videokonferencia formájában valósult meg. Az ülésen beszédet mondott Angela Merkel kancellár és Thierry Breton, belső piacért felelős EU biztos. A novemberi Elnökök Tanácsát a portugál munkaadói szövetség szervezte meg online videokonferencia keretében, a 2021 januárban induló portugál elnökséget megelőzően. Az ülés legfontosabb témái a pandémia nyomán kialakult válságból való gazdasági kilábalás, a következő hét éves uniós költségvetési vita és a lezáruló BREXIT tárgyalások.

A szlovén elnökséghez kapcsolódó BusinessEurope Elnökök Ülése 2021. június 4-én került online formában megrendezésre. Először Janez Jansa-val, Szlovénia miniszterelnökével cseréltek eszmét a résztvevők. Szó esett a szlovén elnökség tervezett prioritásairól: a COVID-19 utáni gazdasági helyreállítás,

az „ellenállóbb EU”, a Next GenerationEU, a zöld és digitális átállás, a Fitfor55 célok (pl: üvegház hatású gázok kibocsátásra vonatkozó számok), a munkaerőpiac modernizálása, a vállalkozóképesség fejlesztése, a megbízható energiaellátás és a környezet védelme, valamint az egyes tagállamokban aggodalmat keltő jogállamisági kérdésekről, továbbá az USA-val, Kínával és az Egyesült Királysággal kialakítandó kereskedelmi megállapodásokról. Ezután a BusinessEurope elnöke és a főtitkára részletesen beszélt az aktuális témákról és tevékenységekről, úgy mint: az európai minimálbér és a fizetések átláthatóságára vonatkozó szabályozással kapcsolatos aggályok. Fontos eseményként említette Joe Biden első elnöki látogatását Brüsszelbe. Ezt követően Valdis Dombrovskis-szal, az Európai Bizottság ügyvezető alelnökével folytattak megbeszélést: a Helyreállítási és Ellenállóképességi Alapról, EU Szemeszterről, a Szociális Jogok EU Pilléréről, a Green Deal-ről, a kereskedelmi tárgyalásokról. Majd bemutatásra került a BusinessEurope friss reformbarometer-ének az eredményei és az azok alapján készült ajánlások. Tájékoztatást kaptunk egyes országok helyreállításra vonatkozó nemzeti terveiről. Ezután a Kínával kapcsolatos kereskedelmi szankciók és kapcsolat került megvitatásra. A következő BusinessEurope Elnökök Ülésére 2021. decemberében Párizsban kerül sor, a francia EU elnökség kezdete előtt. A CoPres üléseken a szövetségünk alelnöke, főtitkára és állandó képviselője vett részt.

II/2. CEE FEDERATIONS INITIATIVE

Az MGYOSZ a kelet-közép-európai régióban legjelentősebb, nemzetközi együttműködése a CEE Federations Initiative, melyet az osztrák gyáriparos szövetség (IV) kezdeményezésére hozott létre 2005. év elején öt kelet-közép-európai munkaadói szövetség, az osztrák IV, a magyar MGYOSZ, a szlovák RÚZ, a cseh SP és a szlovén ZDS. Az együttműködés célja - melyhez 2006-ban csatlakozott a horvát HUP is - a hat szervezet hosszú távú együttműködésének erősítése, továbbá hatást gyakorolni a régió gazdasági, szociális és politikai fejlődésére, a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és a társadalmi jólét támogatásával. A hat kelet-közép-európai szövetség mindegyike tagja a brüsszeli központú, európai gyáriparos szövetségnek, a BusinessEurope-nak, osztozva számos közös értéken. A kezdeményezés valamennyi tagjának meggyőződése, hogy a kelet-közép-európai országok erős együttműködése mind a résztvevő országok, mind pedig Európa egésze számára hasznos.

A CEE Federations Initiative hagyományai szerint évente két alkalommal ülésezik valamelyik tagszervezet országában. A 2020-as évben azonban a kialakult pandémiás helyzet ezen kezdeményezés hagyományait is felülírta. Rendhagyóan, virtuális keretek között került megrendezésre ez a két találkozó is.

Az első félévi online ülésre 2020. júniusában került sor, mely ülést teljes egészében a COVID-19 világjárvány a tagországok nemzetgazdaságára és az európai gazdaságra gyakorolt hatásainak és az azok kezelésére hozott intézkedéseknek dedikáltunk.

A második félévi online találkozóra 2020. decemberében került sor. Napirenden volt a Green Deal (és az új céljai) ügye Európa új ipari stratégiájának kontextusában, valamint tapasztalat- és információcsere a COVID-krízis negatív hatásainak csökkentésére hozott intézkedésekről.

II/3. EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG (EGSZB)

Az EGSZB más, mint a többi EU-intézmény. A konzultáció, a párbeszéd és a konszenzus egyedülálló fóruma a „szervezett civil társadalom” valamennyi ágazatának képviselői számára, beleértve a munkaadókat, a szakszervezeteket és olyan csoportokat, mint a szakmai és közösségi szervezetek, ifjúsági szövetségek, nőképviseleti csoportok, fogyasztók, környezetvédelmi aktivisták és sokan mások.

Az EGSZB mindig is az EU szerves része volt: a Római Szerződés hozta létre 1957-ben, hogy tanáccsal lássa el az EU döntéshozóit, illetve biztosítsa, hogy a hétköznapi emberek az egész kontinensen beleszólhassanak Európa fejlődésébe. A hazai NGTT struktúrájához hasonlóan az EGSZB három csoportból áll: Munkaadók, Munkavállalók, illetve „Egyéb tevékenységek” csoportja (I., II., III. Csoport). A cél a konszenzus megteremtése a csoportok között, hogy az EGSZB véleményei valóban tükrözzék az európai uniós polgárok gazdasági és társadalmi érdekeit.

Az EGSZB hat szekcióval rendelkezik, amelyek az EU munkájának különböző aspektusait fedik le, a gazdaságitól a szociális kérdésekig, a közlekedéstől a környezetvédelemig, a belső piactól a külkapcsolatokig. A tagok szakterületeiktől függően foglalnak helyet egy vagy több szekcióban:

- „Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és szociális kohézió” szekció – ECO
- „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció – INT
- „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció – TEN
- „Külkapcsolatok” szekció – REX
- „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció – NAT
- „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció – SOC

Az MGYOSZ 2004 óta delegál tagot az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságba. Az MGYOSZ képviselője az ECO és SOC szekciók munkájában vesz részt. Az MGYOSZ munkatársa 2020. szeptemberétől újabb 5 éven át képviseli a Szövetséget az EGSZB-ben.

A vasfüggöny lebontásának 30. évfordulója alkalmából hazánkban járt és több szimbolikus helyszínre is ellátogatott Luca Jahier, az EGSZB jelenlegi elnöke.

A beszámolási időszakban a következő, MGYOSZ tagokat érintő főbb témák voltak napirenden:

A kohéziós politika jövője a 2020 utáni időszakban

Az EGSZB úgy véli, hogy a kohéziós politika alapvető pillére annak, hogy az Uniót közelebb hozzuk polgáraihoz, csökkentjük az uniós régiók közötti eltéréseket és az emberek közötti egyenlőtlenségeket. Az EGSZB-nek szilárd meggyőződése, hogy a kohéziós politika 2021-2027-es időszakra szóló költségvetésének csökkentésére irányuló javaslat elfogadhatatlan.

Az EGSZB úgy gondolja, hogy szükség van egy olyan új, nagyratörő és világos európai stratégiára, amely illeszkedik az ENSZ 2030-as menetrendjéhez és annak fenntartható fejlesztési céljaihoz, és olyan erős koordinációs mechanizmussal rendelkezik, amely képes szavatolni a különböző politikai ciklusok közötti folytonosságot. A kohéziós politikának e nagyratörő stratégia szerves részét kell alkotnia, és ezért magát a kohéziós politikát úgy kell kialakítani, hogy rendelkezzen a jövő kihívásainak való megfeleléshez szükséges eszközökkel, gondolva például az éghajlatváltozásra, az új technológiák bevezetésére, a jobb versenyképesség megteremtésére és a fenntartható fejlesztés irányába történő átmenet kezelésére úgy, hogy közben minőségi munkahelyek is létrejöhessenek.

Az EGSZB üdvözli az európai szemeszterrel való szorosabb kapcsolatot és azt is kéri, hogy a strukturális reformok ösztönzésének eszközeként valósítsák meg az országspecifikus ajánlásokkal való integrálást. Az EGSZB egyúttal erősebb kapcsolatot vár az európai szintű beruházási stratégia és a tagállamok beruházási stratégiái között. Rendkívül fontos, hogy az alapok ne helyettesítsék, hanem kiegészítsék a tagállamok erőfeszítéseit. Az is alapvető, hogy a tagállamok fontolják meg a sikeresnek bizonyult projektek továbbvitelét.

Európai keretirányelv a minimumjövedelmi rendszerekről

Az uniós szabályozások és kötelezettségvállalások, mint például az Európa 2020 stratégia, amely 20 millióval célozta csökkenteni a szegénységgel veszélyeztetett személyek számát, mostanáig nem hozták meg a kívánt eredményt. A szubszidiaritás elvének egyetlen eszközzel, a nyitott koordinációs módszerrel (OMC) történő alkalmazása tehát elégtelennek bizonyul a kitűzött célok eléréséhez.

Az európai tisztességes minimumjövedelem kötelező érvényű európai keretének bevezetése, amely lehetővé teszi a tagállamok minimumjövedelmi rendszereinek kiterjesztését, támogatását és „tisztességessé” (megfelelővé) tételét, fontos első válaszlépés lenne Európa részéről a szegénység súlyos és állandó európai problémájára. Teljes mértékben illeszkedne a Juncker elnök által meghirdetett szociális „AAA” minősítésű Európa keretébe és konkrét jelzést küldene a polgároknak, megmutatva, hogy a mi Uniónk valóban értük van.

Ennek formája lehetne egy irányelv, amely meghatározza egy olyan megfelelő minimumjövedelem bevezetésének referenciakeretét, amely igazodik az egyes országok életszínvonalához és életmódjához, és a referencia-költségvetés függvényében veszi figyelembe a társadalmi újraelosztás elemeit, az adózást és az életszínvonalat, és amelynek módszertanát uniós szinten kellene meghatározni.

A tisztességes európai minimumjövedelem bevezetésére irányuló európai keretet alkotó jogi eszközöket az indokolja, hogy mindazoknak, akik támogatásra szorulnak, biztosítani kell a hozzáférést ehhez a támogatáshoz és azt, hogy az megfeleljen a valós szükségleteiknek. A tisztességes minimumjövedelem olyan eszközt is jelent, amely a kirekesztett emberek munkaerőpiaci beilleszkedésének vagy visszailleszkedésének a szolgálatában áll, illetve fellép az aktív keresőket sújtó szegénységgel szemben.

Új elképzelések a gazdasági és monetáris unió kiteljesítésére

Jóllehet a GMU kiteljesítése felé vezető út nagy részét már megtettük, még jelentősen növelni kell erőfeszítéseinket mind a négy alappillér esetében. Ennek során nagy hangsúlyt kell helyezni az egyensúly megteremtésére, mert veszélyes helyzetet idézhet elő, ha egy vagy több pillért figyelmen kívül hagyunk.

Az éghajlatváltozás által támasztott kihívásokat is minden esetben figyelembe kell venni. A pillérek között kölcsönhatások is megfigyelhetők. Például a gazdasági pillér szociálisan érzékeny kialakítása hozzájárul a szociális pillér erősödéséhez és fordítva. Egyes konkrét intézkedések pillérekhez való hozzárendelése változhat.

Habár a GMU kiteljesítése szükségszerű, a tagállamok között az iránnyal kapcsolatban zajló vita akadályozza a továbbhaladást. A borús konjunkturális kilátásokat tovább súlyosbítják a geopolitikai bizonytalanságok és a tervezett brexit. A tagállamok közötti eltérések, a jövedelmek és a javak egyenlőtlen elosztása és az éghajlatváltozással kapcsolatos válság, valamint a demográfiai helyzet várható alakulása szintén óriási kihívást jelentenek.

Stabil monetáris és pénzügyi pillér: a makrogazdasági fejlődés alapja

EKB: stabilizáló szerepének megerősítése és függetlenségének megőrzése.

A bankunió és a tőkepiaci unió kiteljesítésére irányuló eltökélt lépések a következő prioritások mellett: a bizalom megteremtését célzó stabilizáció, hatékony szabályozás, az állami költségvetések válság esetén történő újbóli megterhelésének megakadályozása érdekében egyensúly teremtése a kockázatmegosztás és a kockázatcsökkentés között, a szabályozás társadalmi következményeinek figyelembevétele, éghajlat-politikai célok beépítése, fogyasztóvédelem.

Bankunió: az Egységes Szánálási Mechanizmus biztosítása és az európai betétbiztosítási rendszer megvalósítása, a strukturális reformról és az árnyékbankokról folytatott vita újraindítása.

Tőkepiaci unió: prioritások meghatározása, mégpedig a felügyelet javítása, egy uniós hitelminősítő intézet létrehozása, biztonságos értékpapír kialakítása, harmonizációs intézkedések a fizetéseképtelenségi szabályok terén.

Az euró nemzetközi szerepének erősítése egy stabil, gazdaságilag erős és szociálisan kiegyensúlyozott GMU-ra építve.

Erős gazdasági pillér: a jólét és a társadalmi haladás alapja

A gazdasági pillér megerősítése a tagállamok közötti egyensúly megteremtése, valamint a növekedés, a termelékenység és a versenyképesség előmozdítása érdekében.

A kereslet- és kínálatoldali intézkedések közötti egyensúly megteremtése, ami jelenleg a keresleti oldal megerősítését jelenti a szociális eredménytábla európai szemeszterbe való fokozott beépítése révén, a bérezési rendszerek és a szociális partnerek autonómiájának megerősítése, az Európai Munkaügyi Hatóság mielőbbi létrehozása, valamint a beruházási arany szabály alkalmazása, mindezt oly módon, hogy az ne veszélyeztesse a középtávú pénzügyi és költségvetési stabilitást.

Közös adósságinstrumentumokkal finanszírozott költségvetési kapacitás létrehozása az euróövezetben, valamint a kifizetéseknek a gazdasági és társadalmi szerkezet erősítéséhez való kötése. A jelenlegi javaslatok csak az első lépést jelentik.

A tisztességtelen adóverseny megfékezését, valamint az adókijátszás és az adókikerülés megakadályozását célzó intézkedések.

A szociális pillér alkalmazása: a szociális és társadalmi haladás alapja

Magas szintű védelmet biztosító tagállami szociális minimumszabályok.

Törekvés méltányos egyensúly megtalálására a stabil gazdasági alapok és az erőteljes szociális dimenzió között.

Az uniós pénzügyminiszteri posztról folytatott vita kiegészítése egy hasonló, uniós szociális és munkaügyi miniszteri pozícióról folytatott vitával.

Politikai pillér: a demokrácia, a szolidaritás és az egység alapja

Az Európai Parlament, valamint a szociális partnerek és más civil társadalmi szervezetek erőteljesebb bevonása a központi szociális- és gazdaságpolitikai döntésekbe.

A szolidaritás és az egységes bánásmód jelenti az Unión belüli jólét és béke alapját és világviszonylatban az EU politikai és gazdasági jelentőségének zálogát.

Minden olyan uniós tagállam gyors csatlakozása az euróövezethez, amely eddig még nem lépett be.

A munka változó világa és a hosszú élettartam/a népesség elöregedése

A tagállamok az utóbbi években elismerték a népesség elöregedése jelentette problémát, és hoztak bizonyos intézkedéseket, ám ezek az intézkedések láthatólag elszigeteltek, hatásukat pedig nem mérték. A műszaki fejlődés hatása és a munka változó jellege ráadásul tovább bonyolítja a kérdést.

A szociális partnerek a kormányokkal együttműködve kulcsfontosságú szerepet töltenek be az intézkedések különféle szinteken történő végrehajtásának előmozdításában. A civil társadalomra és az európai szociális partnerekre fontos szerep hárul a munkában töltött aktív életszakasz meghosszabbításának ösztönzése terén.

Az uniós szintű szakpolitikai fellépés és finanszírozás segíthet a szóban forgó akadályok leküzdésében, ám figyelembe kell majd venni az országok között a demográfia, a gazdaság, a foglalkoztatás és a munkafeltételek területén fennálló eltéréseket. A tagállamoknak az intézkedések finanszírozásához európai forrásokat kell igénybe venniük, a munkával töltött hosszabb életszakasz támogatásának felelősségében pedig osztozniuk kell a kormányoknak, a vállalkozásoknak és az egyéneknek.

Javaslat tanácsi határozatra a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról

Az EGSZB üdvözli az európai és nemzeti intézkedéseket, amelyek a foglalkoztatás terén előrelépést eredményeztek, valamint javasolja ezek fenntartását és továbbfejlesztését a gazdasági életképesség

és a társadalmi fenntarthatóság előmozdítása, a szakképzett, képzett és így a fejlődésre, különösen a technológiai fejlődésre jobban felkészült munkaerő, a gazdasági változásokra reagálni képes munkaerőpiacok, a teljes foglalkoztatottság és társadalmi haladás célkitűzéseinek megvalósítása, az egyenlőtlenségek csökkentése, a mindenkire vonatkozó esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem előmozdításának biztosítása érdekében az élet- és munkakörülmények tekintetében létező regionális különbségek eltörlése, valamint a munkaerőpiac működésének és a szociális párbeszéd hatékonyságának megerősítése céljából.

Az EGSZB ismételten hangsúlyozza, hogy a munkaerőpiaci és szociális jogokra vonatkozó szabályozási politikák kidolgozásakor harmonikusan kombinálni kell egymással a versenyképesség, termelékenység és társadalmi fenntarthatóság/munkavállalói jogok összekapcsolódó dimenzióit. Az európai, nemzeti és helyi intézmények valamennyi politikájának gondoskodnia kellene egy megfelelő egyensúly kialakításáról a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság között.

Olyan szakpolitikákra és strukturális reformokra van szükség, amelyek elősegítik a minőségi munkahelyek létrehozását, és előmozdítják a felelősségteljes vállalkozói szellemet, valamint a kkv-k és a szociális vállalkozások növekedését.

Az EGSZB hangsúlyozza az inkluzív, méltányos és minőségi műszaki, szakmai és felsőfokú oktatás, köztük a felsőoktatás, a magas szintű releváns készségek és ismeretek biztosításának fontosságát a foglalkoztatás, a tisztességes munkahelyek és a vállalkozói szellem biztosítása szempontjából, valamint az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek elősegítését mindenki számára.

A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos beruházások költségeinek és hasznának összefoglalása

Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek fontos szerepet játszanak a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos politikák kidolgozásában és végrehajtásában. A munkahelyi egészségvédelembe és biztonságba történő beruházások csak akkor hoznak majd előnyöket, ha megfelelő szociális párbeszédrel és széles körű kollektív tárgyalásokkal járnak

együtt. Fontos népszerűsíteni a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal foglalkozó bizottságok és a munkavállalói képviselők szerepét.

Számos tanulmány, valamint a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek tapasztalatai is arra utalnak, hogy a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos beruházások nemcsak a munkavállalók és vállalkozók jóllétéhez járulnak hozzá, hanem a magas megtérülési rátákhoz is, ami különösen a költségek csökkenésében, a nagyobb termelékenységben és a szociális biztonsági rendszerek fenntarthatóságában jelentkezik.

Egyértelmű gazdasági indokok szólnak a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos társadalmi beruházások mellett, hiszen az európai GDP 3,3%-át minden évben a foglalkozási sérülésekre és betegségekre költik. Az állami egészségügyi rendszerek mellett a munkavállalókra és családjaikra is jelentős hányad jut a munkával összefüggő balesetek és betegségek költségeiből.

Az EGSZB kéri, hogy irányítsanak több köz- és magánberuházást a munkahelyi biztonság és egészségvédelem területére, és teremtsenek több pénzügyi ösztönzőt az ezen a területen beruházó vállalatok számára. A közberuházásokat a munkaerőpiaci szereplők sajátos típusainak a szükségleteihez kell igazítani, külön figyelmet fordítva a kis- és középvállalkozásokra (kkv-kra). A komolyabb pénzügyi lehetőségekkel rendelkező, nagyobb vállalatoknak elő kell mozdítaniuk a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot, és beruházásokat kell végrehajtaniuk ezen a területen. Ennek a beszállítói hálózatukra is ki kell terjednie.

II/4. BIAC - AZ OECD ORSZÁGOK ÜZLETI ÉS IPARI TANÁCSADÓ BIZOTTSÁGA (BUSINESS AND INDUSTRY ADVISORY COMMITTEE TO OECD)

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD) alapító okmányát 1960. december 14-én írták alá Párizsban, és 1961-ben lépett hatályba. 2021-ben ünneplik megalakulásának 60-ik évfordulóját. Az alapító okmányban megfogalmazott fő célok: a legmagasabb szintű fenntartható gazdasági növekedés és foglalkoztatás elérése és az életszínvonal emelése a tagországokban, a pénzügyi stabilitás fenntartása mellett, hozzájárulva ezáltal a világgazdaság fejlesztéséhez.

Az OECD napjainkban 36, a demokrácia és a piacgazdaság iránt elkötelezett tagállam alkotta kormányközi szervezet. A Szervezet nemzetközileg is elismert elemző központ („think tank”), amely ajánlásokkal segíti a tagállamokat és külkapcsolati stratégiája alapján egyes nem tagországokat a különböző közpolitikák javítása érdekében. A gazdasági fejlődést elemzi és előrejelzéseket készít, vizsgálja a társadalmi változásokat és kereteket dolgoz ki - többek között - a gazdaság-pénzügypolitika, a kereskedelem, a környezetvédelem, a mezőgazdaság, az innováció, az oktatás-képzés és egyéb szakpolitikai területeken. Az OECD összehasonlítja a tagországok tapasztalatait a különböző szakpolitikák terén, a közös kihívásokra és problémákra választ keres, meghatározza a „jó gyakorlatot” és sztenderdeket, segít a hazai és nemzetközi politikák összehangolásában. Az OECD alapvető célja, hogy a világgazdaság időszerű problémáiról szóló párbeszéd és döntéshozatal globális fóruma maradjon. Az OECD több mint 200 szakbizottságban és munkacsoportban fejti ki szakmai tevékenységét, amely felöleli a gazdaság- és szociálpolitika teljes területét.

A BIAC az OECD országok Üzleti és Ipari Tanácsadó Bizottsága független szervezetként, az OECD tagországok üzleti szférájának hivatalosan elismert tanácsadó szervezete. A szervezet egy olyan nemzetközi tagságot képviselő tanácsadó szervezet, amely több mint 7 millió különböző méretű és profilt képviselő vállalkozás érdekeit képviseli. A különböző csoportok közös küldetését képviseli.

Céljai között szerepel az OECD politikai kezdeményezéseinek pozitív irányba történő befolyásolása. Az üzleti világ és az ipar szükségleteinek közvetítése az OECD megfelelő döntéshozatali szintjein. Időben tájékoztatni a tagokat az OECD politikákról és azoknak az üzletre és iparra kifejtett hatásáról.

Jelenleg a pandémiára való tekintettel virtuális konferenciák keretében foglalkoztak a különböző változásokat érintő kérdésekkel. A gazdaságban bekövetkezett negatív hatások mellett az is elhangzott, hogy a hirtelen jött digitális transzformáció óriási lehetőségeket is rejt magában. Emeli a termelékenységet, innovációt és új üzleti modelleket hoz létre.

Ugyanakkor sok bizonytalanságot is magában hordoz, amit az adott körülmények között ki kell dolgozni és a gazdaságban alkalmazni kell.

Az MGYOSZ 2005 óta állandó tagja a szervezetnek. Az MGYOSZ a BIAC vezetőségi testületébe alelnöki pozícióba delegált alelnöke aktívan részt vesz a szervezet munkájában. Számos munkabizottságban az MGYOSZ szakértői részt vesznek a szakpolitikai munka véleményezésében és a stratégiai szempontok

kidolgozásában. Részt vesznek alelnöki szinten a makrogazdasági munkabizottságban és a kereskedelmi munkabizottságban. Az oktatási munkabizottságban is magas szintű szakértőnk képviseli a magyar üzleti élet szakképzéssel kapcsolatos álláspontját.

II/5. ILO - NEMZETKÖZI MUNKAÜGYI SZERVEZET (INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION)

Az Első Világháború befejeztével 1909-ben alakult az ILO, melyet a Versailles-i Béke Szerződés részeként alapítottak, abban a szellemben, hogy a háborút követően, tartós békét csak szociális igazságossággal lehet elérni.

Az ILO az egyetlen ENSZ szervezet, ami tripartit (kormányok, munkáltatók és szakszervezetek) képviselet. 187 tagország munka világával kapcsolatos érdekeit képviseli.

2020-ban az évente rendszeresen megrendezésre kerülő ILO konferenciát a COVID-19 miatt elhalasztották. Idén, 2021-ben - szintén a járvány miatt - az ILO 102 éves történetében először a konferenciát globálisan, több mint 5000 delegált részvételével virtuálisan szervezték meg. Technikailag ez egy óriási kihívásnak bizonyult a szervezőknek. Ezért a 109. ILO konferencia, a szokásosnál szűkebb programmal két részletben került megrendezésre. Az első részt június 3. és 19. között tartották meg, a második rész november 25. és december 10. között kerül megrendezésre.

A hivatalos megnyitót május 20-án tartották, a záróülésre december 11-én kerül sor.

A 109. ILO konferencia napirendi pontjai:

1. Az ILO főigazgatójának beszámolója
2. Program és költségvetési javaslatok
3. Az ILO Egyezmények és ajánlások végrehajtását érintő jelentések
4. ILO válasza a COVID-19 munka világát sújtó hatásaira
5. Egyenlőtlenségek és a munka világa
6. A Szociális Igazságosság a Méltányos Globalizáció nyilatkozat
7. Készségek és élethosszon át tartó tanulás

Az ILO konferencia első felében rendezték meg a Munka Világa csúcstalálkozót (World of Work Summit), ahol a tagországok magas szintű tripartit képviselői megvitatták a COVID-19 járvány a munka világát súlyosan érintő kérdéseit.

IOE - NEMZETKÖZI MUNKAADÓI SZERVEZET (INTERNATIONAL ORGANISATION FOR EMPLOYERS)

Az MGYOSZ 2004 óta tagja az ILO mellett működő nemzetközi munkaadói szervezetnek. Tagságunk ebben a szervezetben lehetővé teszi a globális világban működő munkáltatók információ- és tapasztalatcsere közvetítését.

Az IOE missziója, a munkáltatók érdekeinek képviselete és védelme a munka világával kapcsolatos valamennyi területen. A nemzetközi foglalkoztatás- és szociálpolitikát alapul véve támogatja a cégek folyamatos fejlődéséhez, valamint a munkahelyek számának bővüléséhez szükséges környezetet. Elismert kommunikációs szócső a munkaadók véleményközvetítésére az ENSZ ügynökségek és más nemzetközi szervezetek között.

Az IOE 2020. szeptemberében Budapesten tervezte összehívni jubileumi közgyűlését, melyet a pandémia miatt 2022. szeptember 8-10-re halasztott a szervezet. A megváltozott körülményekben azonban Digitális-virtuális csúcstalálkozót tartott.

A csúcstalálkozón megvitatták és keresték azon optimális megoldásokat, miképp lehet a váratlanul kialakult gazdasági helyzetben a szociális partnerek bevonásával azonnali segítséget nyújtani a rászoruló gazdasági szereplőknek.

Az IOE elnöke elsősorban a cégeknek kért támogatást, az ITUC elnöke viszont beszámolt, hogy kb. 40%-a a világgazdaságnak szinte megszűnt és kereste, hogy hogyan lehetne az érintett munkavállalóknak segítséget nyújtani.

Megállapították, hogy a járvány a szegény és gazdag országokat egyaránt sújtja, de a szegényebb országok Afrikában, Ázsiában vagy Latin-Amerikában jóval nehezebben birkóznak meg a járvány okozta gazdasági és szociális károkkal. Szerintük a fejlődő országoknak több segélyre lesz szükségük, hogy megmentsék gazdaságukat.

A tömeges munkanélkülivé válás elkerülésére a világ országai közül néhányan alternatív modellekkel kísérleteznek. Számos helyen vezettek be kísérleti alapjövedelemhez hasonló juttatást, illetve olyan intézkedéscsomagokat, melyek részeként az állam állja a cégek helyett a dolgozók bérének egy részét.

A COVID-19 vírus miatt korábban radikálisnak tűnő szociálpolitikai megoldásokkal él néhány ország, mint például ajándék pénzt küldenek családoknak vagy bért fizetnek a dolgozóknak a cégek helyett.

Az ILO becslése szerint a mostani válság több mint 25 millió munkahely megszűnését jósolja világszerte, ami a jelenlegi keretek között nehezen kezelhető forgatókönyv. Ez fokozatosan utat nyithat akár az olyan alternatív elképzeléseknek is, amelyek korábban a többség számára sci-finek tűnhetett.

A pandémia megváltoztatja a munka világát. Világszerte új modelleket kell kialakítani, ehhez szükséges a gyors és határozott politikai támogatás és alkalmazkodóképesség a kialakult új valósághoz.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) előadója szerint a mostani pandémia olyan gazdasági recessziót okozhat globálisan majd, amelyre az 1930-as évek elején lefutott nagy gazdasági világválság óta nem volt példa.

II/6 EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP ESZA +

Az Európai Szociális Alapot (ESZA) a Római Szerződés hozta létre azzal a céllal, hogy javítsa a munkavállalói mobilitás és a foglalkoztatás lehetőségeit. Feladatait és operatív szabályait később felülvizsgálták, hogy azok tükrözzék a tagállamok gazdasági és foglalkoztatási helyzetében bekövetkezett fejleményeket, valamint az uniós szinten meghatározott politikai prioritások alakulását.

Az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) 2021–2027-es programozási időszak célja a tagállamok támogatása a COVID-19 világjárvány okozta válság kezelésében, a magas foglalkoztatási szintek és a méltányos szociális védelem elérésében, valamint a zöld és digitális gazdaságra való átállásra készen álló, képzett és reziliens munkaerő kifejlesztésében. Az ESZA+ továbbra is a humánbefektetést szolgáló legfőbb uniós eszköz.

A Bizottság 2018. május 2-án előterjesztette a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatát. A javaslat 101 milliárd EUR költségvetéssel tartalmazta az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) megújítását. Az ESZA+ egyesíti az ESZA, a YEI, a FEAD, a foglalkoztatás és a szociális innováció európai programja és az Európai Egészségügyi program célkitűzéseit. A COVID-19 válsággal összefüggésben a Bizottság bejelentette, hogy a következő többéves pénzügyi keretben külön egészségügyi programot vezet be „Az EU az egészségügyért” elnevezéssel. 2020. május 28-án a 2021–2027-es időszakra vonatkozó felülvizsgált többéves pénzügyi keret és a helyreállítási csomag részeként a Bizottság közzétette a módosított ESZA+ rendeletet 97,3 milliárd EUR (2018-as áron 86,2 milliárd EUR) teljes költségvetéssel. Az ESZA+ teljes költségvetése 2018-as áron 88 milliárd EUR.

Az ESZA+ konkrét céljai:

- a foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás, az oktatás és a társadalmi befogadás szakpolitikai területeinek támogatása, nevezetesen a szegénység felszámolásának elősegítése révén, hozzájárulva ezáltal a szociális jogok európai pillérének végrehajtásához;
- a digitális és zöld átállás támogatása, munkahelyteremtés az intelligens szakosodáshoz szükséges készségek révén, valamint az oktatási és képzési rendszerek javítása;
- ideiglenes intézkedések támogatása rendkívüli vagy szokatlan körülmények esetére (pl. csökkentett munkaidős rendszerek finanszírozása aktív intézkedésekkel való kombinálásuk előírása nélkül, vagy az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosítása, többek között a társadalmi-gazdasági szempontból nem feltétlenül kiszolgáltatott személyek számára).
- Az ESZA+ rendelkezései a következőket foglalják magukban:
- A költségvetésben valamennyi tagállamnak foglalkoznia kell a fiatalok munkanélküliségével. Azokban a tagállamokban, ahol a NEET-fiatalok száma meghaladja az uniós átlagot, az alap 12,5 %-át az ifjúsági munkanélküliség felszámolására kell fordítani.
- A költségvetés legalább 25 %-át a társadalmi befogadás előmozdítására kell fordítani, beleértve a nem uniós állampolgárok integrációját is.
- A költségvetés legalább 3 %-át élelmiszersegélyre és alapvető anyagi támogatásra kell fordítani a leginkább rászorulóknak számára.
- Valamennyi tagállamnak megfelelő összeget kell elkülönítenie a gyermekszegénység elleni küzdelemre irányuló célzott intézkedésekre. Azokban a tagállamokban, amelyekben a gyermekszegénység szintje meghaladja az uniós átlagot az ESZA+ források legalább 5 %-át e probléma kezelésére kell fordítani.
- Megfelelő forrásokat kell elkülöníteni a szociális partnerek és a civil társadalom kapacitásépítésére a tagállamokban és az alap legalább 0,25 %-át az országspecifikus ajánlásokban előírt esetekben kell allokálni.
- A jogszabály tartalmaz egy, az alapvető jogok tiszteletben tartásáról szóló cikkelyt, amely hangsúlyozza, hogy valamennyi fellépést az Európai Unió Alapjogi Chartájának megfelelően kell kiválasztani és végrehajtani.

II/7 RENDKÍVÜLI SZEMÉLYES LÁTOGATÁS 2020-BAN

Georg Knill, az osztrák gyáriparos szövetség (Federation of Austrian Industries – IV) elnökének látogatása az MGYOSZ -nál

Az osztrák gyáriparos szövetség új elnöke, dr. Georg Knill megválasztása óta első külföldi útja Budapestre vezetett. Magyarországi látogatása során kiemelt partnerszervezetünk, az osztrák gyosz (IV) elnökét az MGYOSZ egyik társelnöke fogadta. Az informális találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymást a pandémia gazdaságra tett hatásairól. Beszámoltak azokról az intézkedésekről, melyekkel a COVID-19 gazdaságra tett hatásait kivédeni és orvosolni próbálják. Hangsúlyozták a digitalizáció és innováció jelentőségét és a start up-ok szerepét az egyes súlyosan érintett szektorok megsegítésében. Végezetül a két szervezet között kialakult kiváló munkakapcsolat további fejlesztésében állapodtak meg.

Az osztrák vállalatok hozzá a harmadik legtöbb beruházást hazánkba. A Knill Gruppe céget, amelynek Georg Knill az elnök-vezérigazgatója 1712-ben alapították és azóta is családi tulajdonban működik. Az eltelt több mint 300 év alatt a weizi szerszámgyártó kis cégből a Knill Gruppe-vé fejlődött, ami globálisan 17 országban 29 vállalattal fejleszt és beruház energia, kommunikáció és infrastruktúra területén.

II/8 AZ MGYOSZ TAGSZERVEZETEINEK NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGE

Az MGYOSZ országos munkaadói érdekképviselőként a versenyszféra 60 százalékának képviselőjét látja el. A közvetlen közép- és nagyvállalati tagság mellett a szövetség alappillérei szakmai tagszervezetei, melyek többek között az egyes ágazatokat érintő gazdasági kérdésekben az ágazatban működő tagjaik véleményének összegyűjtésével és összegzésével segítségünkre vannak egy komplex és egységes állásfoglalás kialakításában. Az MGYOSZ ágazati tagszervezeteinek hatékonyabb érdekképviselői munkájának elősegítése céljából a beszámolási időszakban ismét hozzájárult azok nemzetközi szervezetekben működő tagságai finanszírozásához.

Alábbiakban ezen szakmai tagszervezeteink nemzetközi tagságáról és az abban betöltött szakmai szerepéről, tevékenységéről:

CSOMAGOLÁSI ÉS ANYAGMOZGATÁSI ORSZÁGOS SZÖVETSÉG (CSAOSZ)

A Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség (CSAOSZ) a Magyar Aeroszol Szakbizottságán (MASZ) keresztül társult tagként már 1998 óta, teljes jogú tagként pedig 2004 óta vesz részt a brüsszeli székhelyű Európai Aeroszol Szövetség (FEA) munkájában.

A csatlakozás célja az volt, hogy az aeroszol-csomagolás területén dolgozó csomagolószer-gyártók és csomagolás-kibocsátók már az uniós tagságra felkészülés időszakában műszakilag felkészültek legyenek a szigorúan szabályozott európai aeroszolpiac követelményeinek való megfelelésre. A CSAOSZ e tagság révén hozzájuthatott – a későbbiekben nemzetközi műszaki szabályozás alapját adó – FEA belső szabványokhoz, nem utolsósorban pedig e hazai szakterületet nemzetközi szintre tudta emelni.

AZ Európai Aeroszol Szövetség 2020. évi aktivitása és a CSAOSZ Magyar Aeroszol Szakbizottságában 2020-ban végzett tartalma

Csomagolást érintő uniós kezdeményezések, jogszabályok

2020-ban jelent meg az Európai Bizottságnak – a tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló – körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terve, ami jövőorientált menetrendet kíván felállítani a tisztább és versenyképesebb Európa megvalósításához a gazdasági szereplőkkel, a fogyasztókkal, a polgárokkal és a civil szervezetekkel közösen.

E jogalkotási kezdeményezés központi eleme a környezetbarát tervezésről szóló irányelv kiterjesztése annak érdekében, hogy a környezetbarát tervezés a termékek lehető legszélesebb körére alkalmazható legyen és megvalósítsa a körforgást.

Ebben a fenntartható csomagolás tervezésének szükségessége kiemelt szerepet kap.

Európában a csomagoláskibocsátás folyamatosan nő, 2017-ben a csomagolási hulladék mennyisége rekordszintet ért el – lakosonként 173 kg –, ami a valaha volt legmagasabb érték. Annak érdekében, hogy 2030-ig az uniós piacon forgalmazott valamennyi csomagolás újrahasználatos vagy gazdaságilag életképes módon újrafeldolgozható legyen, a Bizottság meg fogja szigorítani az uniós piacon engedélyezett csomagolások alapvető (lényegi) követelményeit, különös tekintettel a következőkre:

- a (túl)csomagolás és a csomagolási hulladék csökkentése, többek között a célértékek és egyéb hulladék-megelőzési intézkedések meghatározása révén;
- a csomagolás újrahasználata és újrafeldolgozhatósága tervezésének előmozdítása, beleértve egyes csomagolószerek korlátozásának mérlegelését, különösen, ha lehetséges alternatív újrafelhasználható termékek vagy rendszerek használata, vagy a fogyasztási cikkek csomagolás nélkül is biztonságosan kezelhetők;
- a csomagolószerek összetettsége csökkentésének mérlegelése, beleértve a felhasznált anyagok és polimerek számának mérséklését.

A megfogalmazott elvek, köztük az újrahasználat igénye az aeroszol-csomagolások szempontjából kihívást jelentenek. Az aeroszol-csomagolások – irányelvi meghatározás szerint – biztonsági okokból nem újrafelhasználhatók, illetve újratölthetők.

A vezető európai aeroszoltermék-gyártó országok szakszövetségei munkabizottságokat alakítottak a műszaki-biztonsági összefüggések feltérképezésére, a FEA pedig jelezte, hogy kész bekapcsolódni abba az európai szintű munkába, amely az újratölthető, nyomás alatt lévő adagolók (ez az aeroszokok leíró elnevezése) biztonságos forgalomba hozatalának feltételeit megvizsgálja, illetve kidolgozza.

A FEA folyamatosan nyomon követi a csomagolásokkal kapcsolatos más, nem csupán aeroszol tematikájú európai szabályozási folyamatot is, a társszervezetekkel együttműködik.

Ez a magyarázata annak, hogy habár az egyszer használatos műanyagtermékek (népszerű nevén: SUP) irányelve ugyan nem terjed ki a műanyag aeroszol-palackos termékek körére, a FEA mégis részt vesz abban a szövetségek közötti munkában, amely a gyártók érdekeit képviseli a kiterjesztett gyártói felelősség rendszerének az utcai köztisztasági feladatok finanszírozására való kibővítése ellenében.

Műszaki kérdések

A FEA 2019-ben jelentette meg az aeroszokok szállítására vonatkozó útmutatóját, amelynek a magyar fordítását a CSAOSZ Szakbizottsága el is készítette.

2020-ban a szállításhoz kapcsolódó jogszabályok változása következtében ezen útmutató frissítésre került, magyar fordításának elkészítése napirenden van.

A REACH, illetve a CLP szabályozásokkal összefüggésben a biocid (kárttevő élőlények elleni vegyszerek) termékek osztályba sorolása kapcsán európai szintű egyeztetés kezdődött, hogy a hajtógázt figyelembe kell-e venni az aeroszol termék osztályba sorolásakor. Az az álláspont alakult ki, hogy ajánlott kizárni a hajtógázt az aeroszolak egészségügyi és környezeti veszélyeinek azonosítása során, feltéve, hogy ez nem befolyásolja az aeroszol veszélyes tulajdonságait.

A FEA rendszeresen hírül adja az aeroszol termékekhez köthető és a sajtóban nyilvánosságot kapott balesetek leírását. Ez az információ megosztás azért is fontos, mert világszerte időről-időre megjelennek félrevezető, aeroszol-ellenes publikációk. A FEA ezen hírmegosztó programja pedig épp azt a célt szolgálja, hogy az esetleírások alapján bizonyítsa, a csomagolási forma biztonságos, a balesetek túlnyomó többségéért a felhasználók felelősek.

A CSAOSZ Szakbizottsága ezen információkat időről-időre feldolgozza és hazai közvélemény szemléletének formálásához felhasználja.

Statisztikai adatok

A FEA minden évben bekéri tagszervezeteitől az aeroszol-csomagolás országos kibocsátási adatait, de a szervezet kapcsolatrendszere következtében Európán kívüli statisztikai adatokat is megkap, így a tagszervezetek pontos képet kaphatnak e csomagolásformában forgalomba hozott mennyiségekről – alkalmazási terület szerinti bontásban is.

Az adatok azt mutatják, hogy a világ fejlett régióiban az aeroszolak felhasználása csekély növekedést, inkább stagnálást mutat, a fejlődő országokban azonban meredeken növekvő kereslet jelentkezik irántuk. Európa továbbra is magasan vezeti a kibocsátási adatokat a 2019. évi 5,5 milliárd egység forgalomba hozatalával.

E munkát a CSAOSZ a MASZ tagjaitól bekért és megkapott adatokkal 2020-ban is támogatja.

ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK ORSZÁGOS SZAKSZÖVETSÉGE (ÉVOSZ)

Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) 1989. októberében alakult meg, mint az építési vállalkozások szakmai érdekképviselete. Alakulásától kezdve az ÉVOSZ tagja a European Construction

Industry Federation-nek (FIEC), 1992. évig megfigyelő tagként, majd azóta rendes tagként vesz részt a szervezet munkájában.

A FIEC tevékenysége

- Képviseli és elősegíti az európai építőipar érdekeinek az európai intézmények felé történő érvényesítését, elősegíti a szektor megismertetését a politikai döntéshozók és a nagyközönség számára.
- Támogatja az építőipar fenntartható fejlődését a biológiai sokféleség védelme, az energiahatékonyság ösztönzése, valamint a globális felmelegedést előidéző üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése érdekében.
- Olyan közbeszerzési rendszer kialakítását szorgalmazza, amely az EU valamennyi építőipari cége számára ténylegesen egyenlő versenyfeltételeket biztosít.
- Gondoskodik az építőipari kézműves szektor és a kis- és középvállalkozások sajátos érdekeinek figyelembevételéről.
- Elősegíti az EU közép- és hosszú távú növekedését biztosító, fenntartható közlekedési- és energetikai infrastruktúrahálózat kialakítását.
- Hivatalosan elismert szociális partnerként együttműködik az EFBWW ágazati szakszervezettel a munkakörülmények, különös tekintettel a munkaegészségügy és munkabiztonság, valamint a szakképzés helyzetének javítása érdekében.
- Támogatja és elősegíti a FIEC tagok közötti, valamint a szektor további szereplői – az építészek, a mérnökök és építőanyag-gyártók közötti együttműködést, valamint a legjobb gyakorlatok egymás közötti cseréjét.
- Elősegíti az innovációt az ágazatban, továbbá támogatja az új technológiák és innovatív folyamatok gyors bevezetését ösztönző feltételek megteremtését.

A FIEC szervezeti felépítése

Közgyűlés			
Tanácstestület (tagszervezetek elnökeinek testülete)			
Elnökség			
KKV	Gazdasági és Jogi Bizottság (ECO)	Szociális Bizottság (SOC)	Műszaki Bizottság (TEC)
	Infrastruktúra és finanszírozás	SOC1: Szakképzés	TEC1: Direktívák, szabványok és Minőségbiztosítás
	Ideiglenes Munkacsoportok	SOC2: Munkavédelem és munkaegészségügy	TEC2: Kutatásfejlesztés és innováció
	Közbeszerzés	SOC3: Foglalkoztatás	Tec3: Környezetvédelem
	EU Szerződéses jog		Ideiglenes Munkacsoport
	Nemzetközi számviteli szabályok		Hulladékhasznosítás
Versenyképesség		Lakásépítési munkacsoport	

A FIEC legfőbb szerve a közgyűlés, mely alá tartozik a tanácstestület, vagyis a tagszervezetek elnökeinek testülete, illetve az elnökség.

Az elnökség mellett működnek a különböző bizottságok, így a Gazdasági és Jogi Bizottság, a Szociális Bizottság, valamint a Műszaki Bizottság.

Az ÉVOSZ alapvetően a Szociális Bizottság munkájában vesz részt, mely a szakképzés, a munkavédelem és munkaegészségügy, valamint a foglalkoztatás területére terjed ki.

A FIEC 29 európai országban (25 EU tagország és Norvégia, Svájc, Ukrajna, Törökország) található 33 nemzeti tagszövetsége révén minden építőipari vállalkozás (egyéni vállalkozóktól, a kis- és középvállalkozásoktól kezdve a nagy nemzetközi cégekig) érdekeit képviseli függetlenül attól, hogy azok az építőipar mely területén, magas, vagy mélyépítésben, illetve milyen vállalkozási formában, generálkivitelőként, fővállalkozóként, vagy alvállalkozóként működnek.

A FIEC széleskörű reprezentativitását az Európai Bizottság szociális partnerként elismeri és ez alapján az Európai Ágazati Szociális Párbeszéd munkájában az ágazati munkavállalói szervezettel, az Építő- és Faipari Dolgozók Európai Szövetségével (EFBWW) együttműködve képviseli a munkaadókat.

A FIEC három állandó munkabizottsága mellett még további munkacsoportok foglalkoznak a tagszervezeteket érintő aktuális kérdésekkel. Például az „Építőipar 4.0” Munkacsoport a digitalizáció és a BIM kérdéskörét, míg a FIEC/EIC “Etika” Munkacsoport az építési vállalkozásokat érintő etikai kérdéseket tekinti át.

A FIEC egyúttal az Európai Nemzetközi Építési Vállalkozók Szövetségével (EIC), valamint a Nemzetközi Vállalkozók Szövetségeinek Szövetségével (CICA) is szorosan együttműködik.

A FIEC Titkársága a tagszervezeteinek kijelölt képviselői (Mr. és Mrs. Európa) számára napi rendszerességgel e-mailben küldi meg az egyes munkabizottságok, valamint a FIEC Titkárság által tárgyalt témakörökre vonatkozó információkat.

Az ÉVOSZ képviselője a tagsági viszony kezdete óta részt vesz a FIEC Szakképzési és oktatási munkabizottságának (SOC-1) munkájában. A FIEC-SOC1 munkabizottsága az Építő- és Faipari Dolgozók Európai Szövetségének (EFBWW) munkacsoportjával együttműködve részt vesz az Európai Ágazati Szociális Párbeszéd munkájában, amely évente két alkalommal tart munkabizottsági ülést. Az Európai Ágazati Szociális Párbeszéd „Szociális ügyek” munkacsoportja a Szakképzési munkacsoport mellett a Foglalkoztatási, valamint a Munka- és Egészségvédelmi munkacsoportok tevékenységét fogja még össze.

2020. évtől az ÉVOSZ nemzetközi ügyekért felelős alelnöke bekapcsolódott a FIEC vezetői testületének, valamint az éves közgyűlés munkájába. Egyik tagszervezete munkatársa pedig az ÉVOSZ képviseletében részt vesz az Építőipar 4.0 munkacsoport munkájában.

A FIEC 2020. áprilisától folyamatosan nyomon követte a COVID járványnak a tagországok építőiparára gyakorolt hatását és az egyes tagországok erre vonatkozóan meghozott intézkedéseiről - a tagszervezetek által megadott információk alapján - rendszeres időközönként összefoglaló jelentést adott ki. Az ehhez nyújtott rendszeres adatszolgáltatásban az ÉVOSZ is aktívan közreműködött.

A kialakult járványhelyzet miatt bevezetett utazási korlátozások következtében a munkacsoportok, valamint a FIEC közgyűlése és vezetőtestületi ülései is online kerültek megrendezésre.

A FIEC az Építő- és Faipari Dolgozók Európai Szövetségével (EFBWW), valamint más európai, illetve nemzeti szakmai szervezetekkel közösen számos EU által finanszírozott közös projekt munkájában vesz részt.

Ezek közül az ÉVOSZ két, a Szlovén Építőipari Szövetség által koordinált projekt munkájában vesz, illetve vett részt. A 2020 januárjában lezárult SKILLCO projektben a szlovén, magyar és német munkaadói szervezetek a szakképző iskolákkal együttműködve az építőipart érintő szakképzettségi készséghián-yosságokat térképezték fel. Majd erre vonatkozóan négy témakörben tananyagokat állítottak össze és azokat pilot tanfolyamok keretében tesztelték le. A projekt eredményei a www.skillco.eu honlapon ismerhetők meg.

A 2020. március 1-jén induló „A szociális párbeszéd támogatása az építőipar hatékonyságának növelése érdekében” (SuSodCo) című EU-s projekt legfőbb célkitűzései között a partner-országok építőipari szociális párbeszéd-partnereinek kapacitásépítése, promóciója, ismertségük növelése, valamint az együttműködő felek közötti kölcsönös bizalom erősítése áll.

A projekt eredményeinek terjesztésében a résztvevő hat közép-, délkelet- és dél-európai ország építőipari szociális párbeszéd partnerei mellett az európai ágazati ernyőszervezetek, azaz a FIEC és az EFBWW is aktívan részt vesz. A kétéves futamidejű projekt 2022. májusában zárul majd le. A projekt aktuális tevékenységei és elért eredményei a www.susodco.eu honlapon tekinthetők meg.

HULLADÉKGAZDÁLKODÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE (HOSZ)

A HOSZ a hulladékhasznosító ipart világszinten képviselő BIR, valamint a hulladékhasznosító ipart európai uniós szinten képviselő EuRIC-en belül az európai papírhulladék-hasznosítókat képviselő ERPA alszervezet és az európai nemvasfémhulladék-hasznosítókat képviselő EUROMETREC alszervezet tagja. Ezek a szervezetek a HOSZ legfontosabb információforrásai a hulladékgazdálkodás nemzetközi, elsősorban európai uniós jogi szabályozásának alakulását illetően, vagyis tagvállalatai tájékoztatását ezekről a témákról igen jelentős mértékben az e szervezetektől érkező információkra alapozza.

Ugyanilyen fontos a szervezetek szerepe a HOSZ nemzetközi érdekképviseleti tevékenységében, amelyet – az uniós intézményekkel és a hazai hatóságokkal való közvetlen kapcsolata mellett – a nemzetközi szervezeteken keresztül és ezekkel együttműködve végez.

Kiemelt témakörök voltak 2020-ban:

- Az egyik legfontosabb témát sajnos a koronavírus-világjárvány és ennek gazdasági hatásai adták. Különösen az első félévben az Európai Bizottság az EuRIC-en keresztül szorosan nyomon követte a járvány hulladékhasznosításra és hulladékszállításra gyakorolt hatásait. A HOSZ az EuRIC révén több alkalommal részletesen tájékoztatta a Bizottságot a hazai problémákról, a magyar kormány intézkedéseiről és a kormány felé megfogalmazott javaslatairól, továbbá uniós szintű intézkedésekre is javaslatokat tett. A HOSZ az írásbeli összefoglalók összeállítása mellett rendszeresen részt vett az EuRIC és a BIR videókonferenciáin, amelyek során szóban is bemutatta az előbbieket. Mindezzel párhuzamosan folyamatosan tájékoztatta tagjait a világ többi országából jelentett helyzetről, a BIR és az EuRIC javaslatairól és az Európai Bizottság intézkedéseiről. A BIR és az EuRIC ajánlásait az ITM-hez is eljuttatta.
- A HOSZ az EuRIC és a BIR fentebb említett online egyeztetései során röviden tájékoztatta a résztvevőket a hulladékgazdálkodási tevékenységek államosítására vonatkozó hazai jogszabály előkészítéséről, és a T/13958-as irományszámú törvényjavaslat megjelenése után ezt részletesen, írásban is bemutatta a nemzetközi szervezeteknek.
- 2020 első felében megjelent az Európai Bizottság második körforgásos gazdaság cselekvési terve. A HOSZ a terv előkészítéséről, előzetesen megismerhető, illetve végleges tartalmáról több alkalommal tájékoztatta tagjait. Ezt követően az Európai Parlament egy un. saját kezdeményezésű jelentés kidolgozásába kezdett a cselekvési tervvel kapcsolatban, amelyet az Európai Bizottság valószínűleg figyelembe fog venni a kapcsolódó jogszabályok kidolgozása során. Az EuRIC erre vonatkozó állásfoglalásait és módosítási javaslatait a HOSZ eljuttatta az Európai Parlament környezetvédelmi bizottságának magyar tagjaihoz.
- Az EuRIC azt kérte tagszervezeteitől, hogy minden szervezet delegáljon tagvállalatai köréből egy olyan cégvezetőt, aki vállalná, hogy szükség esetén a körforgásos gazdaság témakörében az EU intézményeinek magas szintű vezetőivel folytatott egyeztetések, illetve konferenciák során képviseli a hulladékhasznosító ipar álláspontját. A HOSZ tagsága körében lebonyolított szavazás alapján delegálta egyik tagvállalatának vezetőjét ebbe a csoportba. A munka elindításaként az év végén az EuRIC online tréninget szervezett a csoport számára az EU körforgásos szabályozásának alakulását, illetve a jogalkotókkal való kommunikációt illetően.

- A HOSZ a körforgásos gazdasággal kapcsolatos szakmai információkat szélesebb körben is közzétette magyar és angol nyelven a honlapján, a 2018 végén – pályázati forrásból – elindított, kifejezetten a körforgásos gazdasággal foglalkozó aloldalon.
- A HOSZ tájékoztatta tagjait annak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerekre vonatkozó európai bizottsági útmutatónak a kidolgozásáról, amely a hulladék-keretirányelv kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerekre vonatkozó minimumkövetelményeinek a tagállami végrehajtását hivatott segíteni. Az útmutató tervezetét tagjai visszajelzései alapján több alkalommal véleményezte az EuRIC felé.
- Az EuRIC szerint a Bizottság minden eddiginél nyitottabb arra, hogy a másodnyersanyag-tartalomra vonatkozó célértékekkel és egyéb eszközökkel ösztönözze a másodnyersanyagok felhasználását. A HOSZ a témában eljuttatta tagvállalata felvetését az EuRIC-hez és tagjain észrevételei alapján jelezte, hogy a papírcsomagolások esetében is támogatná a másodnyersanyag-tartalomra vonatkozó célérték meghatározását.
- A HOSZ folyamatosan tájékoztatta tagjait a 1013/2006/EK hulladékszállítási rendelet és az OECD-n kívüli országokba irányuló hulladékszállítást szabályozó 1418/2007/EK rendelet felülvizsgálatának előkészítéséről és az EuRIC álláspontjának alakulásáról. Tagjai észrevételeit több alkalommal eljuttatta az EuRIC-hez, így az EuRIC álláspontjába számos felvetés bekerült. HOSZ az EuRIC végleges álláspontját hazai szinten megküldte az ITM-nek. A témában több alkalommal részt vett az EuRIC hulladékszállítási munkacsoportjának online egyeztetésein, valamint az EuRIC és a rendeletek felülvizsgálatát előkészítő tanácsadó cég online megbeszélésein.
- 2019-ben módosult a Bázeli Egyezmény, amely 2021. január 1-i hatállyal új kódokat és szabályokat vezetett be a műanyag hulladékok nemzetközi szállításában. A HOSZ 2020 folyamán rendszeresen tájékoztatta tagjait a módosítás EU hulladékszállítási rendeletébe történő átültetéséről, a kapcsolódó európai bizottsági útmutató előkészítéséről, az új szabályok értelmezéséről, valamint az EuRIC témára vonatkozó álláspontjáról, javaslatairól, amelyeket illetően tagjai észrevételeit is eljuttatta az EuRIC-hez.
- A tavalyi évben az elektronikai hulladékok tekintetében is felmerült a Bázeli Egyezmény szigorításának a lehetősége: Svájc és Ghána javaslata szerint minden e-hulladék szállítása bejelentésköteles lenne. A HOSZ a tagjai visszajelzései alapján kialakított álláspontját eljuttatta az EuRIC-hez.

- A HOSZ 2020-ban is folyamatosan tájékoztatta tagjait a kínai hulladékimport-korlátozásokkal kapcsolatos fejleményekről. Az Indonézia, India, Thaiföld és Törökország által bevezetett hulladékimport-korlátozásokkal kapcsolatos híreket ugyancsak eljuttatta tagjaihoz.
- Jelenleg is zajlik a Bázeli Egyezmény IV. mellékletének a felülvizsgálata, amely a hulladékhasznosítási műveletek (R1–R13) listáját tartalmazza. Az egyeztetésekről a HOSZ tájékoztatta tagjait és tagjai észrevételei alapján két alkalommal véleményezte az EuRIC álláspontját a témában.
- A HOSZ több alkalommal értesítette tagvállalatait hulladékgazdálkodási, illetve kutatási és innovációs témákban elérhető nemzetközi pályázatokról. Emellett felhívta tagjai figyelmét már körvonalazódó nemzetközi pályázati projektekbe, illetve EU-s szakmai munkába való bekapcsolódás lehetőségére.
- Az EuRIC több kérdéskörben végzett felmérést tagjai között az egyes EU-tagállamok jogi szabályozásáról, illetve gyakorlatáról. A HOSZ valamennyi esetben bemutatta a hazai helyzetet, az EURIC által összesített információkat pedig eljuttatta tagjaihoz.
- A HOSZ tájékoztatta tagjait a csomagolási irányelv felülvizsgálatának legelső lépéseiről, illetve az EuRIC ezzel kapcsolatos állásfoglalásairól és eljuttatta tagjai visszajelzéseit az EuRIC-hez.
- Az e-hulladékokkal kapcsolatban egyebek mellett a kezelés uniós minimumkövetelményeinek előkészítésébe, a kis e-berendezések visszagyűjtését hátráltató problémákkal foglalkozó felmérésbe, az e-berendezések környezetbarát tervezésére vonatkozó európai rendeletek kidolgozásába, az akkumulátorok által okozott tüzesetekre vonatkozó EuRIC-tanulmány összeállításába, valamint a hulladékkumulátorok tekintetében a vonatkozó irányelv felülvizsgálatába kapcsolódott be a HOSZ az EuRIC-en keresztül.
- A HOSZ a papírhulladék esetében többek között a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó kezdeményezéseket és a papírhulladékban található élelmiszer-maradékokra vonatkozó műszaki előírás kidolgozását követte nyomon.
- A HOSZ a műanyag hulladék-hasznosításhoz kapcsolódóan tájékoztatta tagjait egyebek mellett az EuRIC sajtóközleményéről a műanyag hulladék-hasznosító ipar kritikus helyzetéről, az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) által végzett életciklus-elemzésről, az Európai Bizottság által létrehozott Circular Plastics Alliance műanyag hulladék-hasznosítási ipari fórum jelentéseiről és javaslatairól, valamint a műanyag hulladék-hasznosításra vonatkozó európai szabványok kidolgozásáról, illetve felülvizsgálatáról.

KÖRNYEZETVÉDELMI SZOLGÁLTATÓK ÉS GYÁRTÓK SZÖVETSÉGE (KSZGYSZ)

A KSZGYSZ tagjainak szakterületén működő nemzetközi szervezetekben viselt tagsága révén rengeteg olyan információhoz és lehetőséghez jut, amelyekkel követheti az európai és a globális környezetvédelmi szakmai trendeket, szabályozási terveket és piaci lehetőségeket.

Annak érdekében, hogy tagjai számára biztosítsa a széles spektrumú szervezeti képviseletet az EU-ban, a KSZGYSZ továbbra is tagja a következő nemzetközi szervezeteknek:

International Solid Waste Association (ISWA) a hulladékgazdálkodást érintő nemzetközi együttműködések fejlesztése céljából:

- A KSZGYSZ a magyar ISWA nemzeti tagozatban alelnöki pozíciót lát el.
- A KSZGYSZ ügyvezetője az alábbi munkacsoportban vesz részt: Recycling and Waste Minimisation, Communication & Social Issues. Szakmai igazgatója a Governance and Legal Issues munkacsoport tagja.
- A KSZGYSZ képviseletében ügyvezetője és a MÁV Zrt. környezetvédelmi irodavezetője az év során több alkalommal egyeztetett az ISWA vezetőségével, hogy a szervezet a 2020. november 4-6 közötti ÖKOINDUSTRIA ONLINE INTRO eseményen szakmai színvonalon előadók biztosításával segítse a szervezők munkáját. Ennek köszönhetően a D-Waste elnök-vezérigazgatója lett a nyitónap főelőadója, aki kutató, az ISWA (Nemzetközi Szilárdhulladék-gazdálkodási Szövetség) volt elnöke. Főelőadásában az „Ipar 4.0 és a 21. század innovációiról, a körforgásos gazdaságról és a jövő hulladékairól, IT megoldásokról” beszélt.
- A nyitó előadást a „Bölcsék Tanácsa” kerekasztal beszélgetés követte a műanyagokról, a körforgásos gazdaságról, az Európai Zöld Megállapodásról.
- A program második napján a Duna Transznacionális Program keretében - az EU társfinanszírozásával megvalósuló Tid(y)Up! INTERREG DTP projekt „Mentsük meg folyóinkat” élővizeink védelméről szóló konferencia vonultatta fel a helyszínen és a virtuális térben a téma meghatározó hazai és európai szakembereit/képviselőit. Az ISWA-t Leedsi Egyetem oktatója képviselte és az ISWA Marine Litter Task Force vezetőjeként előadásában beszámolt az eddigi erőfeszítésekről és az óceánokat elérő hulladékok mennyiségére fókuszáló kutatási eredményekről.
- A KSZGYSZ az ISWA szakmai híreit megjelentette angol nyelvű oldalán.
- A KSZGYSZ tájékoztatta tagjait az ISWA rendezésében vagy részvételével megtartandó rendezvényekről és igény esetén biztosítja azokon tagjai részvételét.

- A KSZGYSZ biztosítja az ISWA stratégia dokumentumainak, állásfoglalásainak kidolgozásában, illetve véleményezésében a részvétel lehetőségét.

NICOLE (Network for Industrial Contaminated Land in Europe) az ipari kármentesítési és barnamezős beruházások témáiban és a nemzetközi kapcsolatok erősítése céljából:

- A KSZGYSZ Kármentesítési munkacsoportja 2020-ban egyeztetett a NICOLE szakembereivel, a KSZGYSZ által készített "Módszertani útmutató a felszámolók részére a környezeti kárfelszámolási feladatok elvégzéséhez" c. kiadvány szakmai tartalmát illetően.
- Az ÖKOINDUSTRIA Online Intro események záró napján került sor a „Cégfelszámolás és környezeti terhek – barnamezős rehabilitáció” c. konferenciára, melyet a NICOLE is meghirdetett hálózatán keresztül, elsősorban a magyarországi piacon érdekelt partnereinek. A konferenciára több mint 130-an regisztráltak, a közösségi médián keresztül pedig még többen kísérték figyelemmel a konferenciát.
- A KSZGYSZ 2 évente megrendezésre kerülő kármentesítési konferenciája 2021-ben esedékes, mely várhatóan egy 2 napos nemzetközi konferencia képében ölt majd testet 2021 őszén, az EU-s elnökség keretében. A KSZGYSZ ennek megszervezésében is nagyon számít a NICOLE szakmai együttműködésére. Szakmai hírlevelüket rendszeresen továbbítja a tagsága felé.
- A KSZGYSZ a NICOLE szakmai híreit megjelenteti angol nyelvű aloldalán.
- A KSZGYSZ tájékoztatja tagjait a NICOLE rendezésében vagy részvételével megtartandó rendezvényekről és igény esetén biztosítja azokon tagjai részvételét.
- A KSZGYSZ biztosítja tagjainak az NICOLE stratégia dokumentumainak, állásfoglalásainak kidolgozásában, illetve véleményezésében a részvétel lehetőségét.

European Water Association (EWA) a vizek védelmével kapcsolatos nemzetközi együttműködések kiszélesítése érdekében:

- Az EWA is szakmai partnerként segítette a 2020. november 4-6. közötti ÖKOINDUSTRIA ONLINE INTRO eseményt és a nemzetközi vízvédelmi konferenciát, továbbá a 2021-es Digitalizáció a vízkezelésben c. konferenciának is szakmai partnere volt és előadóval képviseltette magát.
- A KSZGYSZ az EWA-ban való aktív részvételének köszönhetően India-EU Water Partnership (IEWP) program keretében felkérés kaptak szakértőik a projektben való részvételre, majd a Senex

Kft. ügyvezetője a februári GIZ India – IEWP konferencián részt is vett, s előadást tartott hazánk vízmonitoring gyakorlatairól, a Duna Stratégia jó gyakorlatairól.

- A KSZGYSZ az EWA szakmai hírlevelét rendszeresen továbbítja a tagsága felé.
- A KSZGYSZ az EWA szakmai híreit megjelenteti angol nyelvű aloldalán.
- A KSZGYSZ tájékoztatja tagjait az EWA rendezésében vagy részvételével megtartandó rendezvényekről és igény esetén biztosítjuk azokon tagjai részvételét.
- A KSZGYSZ biztosítja az EWA stratégia dokumentumainak, állásfoglalásainak kidolgozásában, illetve véleményezésében a részvétel lehetőségét.

Ezek a tagságok lehetővé teszik, hogy a KSZGYSZ a hozzá beérkező információkat eljuttassa elsősorban a munkacsoportokhoz, hírlevelén keresztül közzé tegye az EU-s hírek rovatban, illetve fontosságához mérten közvetlenül is megküldje tagjainak. A szervezeteken keresztül adott esetben tagjaiknak lehetősége van az EU szabályozók kialakításába és véleményezésébe is bekapcsolódni a szakmai előkészítő szakaszban (stakeholders consultation).

A tagsági viszony még további előnyökkel is jár. Például részt lehet venni a nemzetközi szervezetek tematikus munkacsoportjainak munkájában, de általában jelentős kedvezmények is járnak a rendezvényeken, konferenciákon, workshop-okon való részvételi díjakból is.

A KSZGYSZ feladatai e tekintetben megnövekedtek az elmúlt években, a tagságoknak köszönhetően egyre többet tud publikálni és magyar innovációkról, projektekről előadni nemzetközi szinten is.

MAGYAR FA- ÉS BÚTORIPARI UNIÓ (FABUNIO)

A FABUNIO tagja a European Furniture Industries Confederation-nek (EFIC). Az EFIC az EU szociális párbeszéd kezdeményezésének tagja, amelynek célja a kommunikáció elősegítése az EU fa- és bútoripari munkáltatói és alkalmazottai között. A szociális párbeszéd felülete szolgál az ágazati megbeszélések és közös kezdeményezések platformjaként.

2019-2020:

- Digit-Fur (digitalizáció) és Sawyer Project (körforgásos gazdaság)
- az Európai Vegyianyag-Ügynökség (ECHA) felkeresése a bútorokban található káros TCEP, TDCP és TCPP anyagok miatt

- májusi Wood Dust (Fűrészpor) konferencia
- a CMD direktíva átdolgozása (rákkeltő anyagok a munkahelyen)

2021- :

- Green Deal és körforgásos gazdaság:

Az európai Green Deal Európát klímasemleges kontinenssé szeretné tenni 2050-re, különleges figyelmet fordítva az energiagazdálkodásra, körforgásos gazdaságra, erdőgazdálkodásra és biodiverzitásra, élelmiszeriparra és mezőgazdaságra, és a közlekedésre. Az új körforgásos gazdaságról szóló tervek szerint a fenntartható termékek és szolgáltatások vennék át a szerepet, nagyobb szerepet adva az ügyfeleknek és nagyobb hangsúlyt fektetve a hulladék csökkentésére.

- ipari szabályozás
- munkavédelmi jogszabályok
- EU szociális jogok védelme (Pillar of Social Rights)
- készségfejlesztés (Skills Agenda)
- digitalizáció
- fellépés az égésgátló szerek használata ellen

Covid-19:

- rendszeres hírlevelek, az EU egészségét érintő hírekkel
- rendszeres megbeszélések az EFIC tagjaival információgyűjtés céljából, az információ továbbítása az Európai Bizottságnak
- az ellátási hiányok és rendelési késések követése, kommunikációja

Az EFIC emellett követi az alábbi folyamatokat:

- az EU direktívának megfelelő gépesített bútorok szabványának kidolgozásában
- a mindennapi felhasználású bútorok formaldehid-kibocsátásának csökkentéséről szóló indítványt
- Szellemi Tulajdonjog
- Általános Termékbiztonsági Irányelvek
- Brexit

MAGYAR CEMENT-, BETON- ÉS MÉSZIPARI SZÖVETSÉG (CeMBeton)

A CeMBeton 2020-ban is folytatta a korábban megkezdett közös munkát a nemzetközi szövetségekkel.

A CeMBeton a brüsszeli székhelyű CEMBUREAU-val (Európai Cement Szövetség) az európai cementipar reprezentatív szervezeteként 4 munkacsoportban dolgozik együtt: Klíma és energia, Erőforrások és folyamatok, Egészség és biztonság és Piacok és termékek. Emellett a CeMBeton beton népszerűsítő munkájába is törekszik integrálni azokat az ismereteket, amelyek a CEMBUREAU-n keresztül jutnak el hozzá. A 2020-as évben is legnagyobb hangsúlyt a klíma munkacsoporton belül azon törekvések érvényesítése jelentette, amelyek az iparág Co2 kibocsátásának európai irányelvek szerinti csökkentését célozták meg. A CeMBeton a CEMBUREAU által szervezett meetingeken évente több alkalommal is képviselte hazánk iparágát online, szavazati jogával a vitatott kérdésekben élt.

A CeMBeton adatszolgáltatással 2020-ban is segítette az európai szervezet munkáját, hogy a jövőre néző stratégiák felállításához ezzel is hozzájárulhasson.

A VDZ (Verein Deutscher Zementwerke eV) a német cementipar gazdasági, politikai és műszaki-tudományos szövetsége. Az egyesület célja a cementipar közös gazdasági érdekeinek védelme, valamint a technológia és a tudomány előmozdítása, beleértve a versenyképes kutatást és fejlesztést a hidraulikus kötőanyagok gyártása és alkalmazása terén. A CeMBeton és VDZ kapcsolattartása főként információcserére irányul.

A CeMBeton a bécsi székhelyű VÖZ-cel (Vereinigung der Österreichischen Zementindustrie) is folyamatos kapcsolatot ápol. Évente egy alkalommal lehetőség nyílik a cementipar aktuális kérdéseiről folytatott, személyes szakmai tapasztalatcserére is. Sajnos a járványhelyzet miatt a 2020-as évben erre nem került sor.

MAGYAR GÉPIPARI ÉS ENERGETIKAI ORSZÁGOS SZÖVETSÉG (MAGEOSZ)

Az ORGALIM, az 1954-ben alapított brüsszeli székhelyű, az európai gépipart képviselő szakmai szervezet közvetve, illetve közvetlenül több, mint 130.000 vállalatot - mely az európai export egyharmadát produkálja - és 11 millió foglalkoztatott embert képvisel. A CEEMET az EU intézmények fő konzultációs partnereként is elismert, mintegy 35 millió embert foglalkoztató 200 000 európai tagvállalatot tömörítő munkaadói érdekképviseleti szervezet. A MAGEOSZ hosszú évek óta tagja mindkét brüsszeli székhelyű szervezetnek.

A CEEMET (Council of European Employers of the Metal, Engineering and Technology-based Industries) a Fémipari, Gépipari és Technológiaalapú Iparágak európai munkáltatói tanácsa, melynek küldetése, hogy képviselje, támogassa és megvédje az ágazat munkáltatóinak szociálpolitikával kapcsolatos érdekeit és tagjai együttműködése révén megvalósítsa és biztosítani tudja az európai ipar fenntartható és versenyképes körülményeit. A CEEMET-nek tagja Svájcban, Törökországon, az Egyesült Királyságon és Ausztrálián kívül 18 európai ország, amelyben a MAGEOSZ a magyar ágazati érdekképviseleti szervezet.

A CEEMET tagság célja, hogy támogassa a tagjai közötti információcserét minden szociális témában, amelynek közvetlen hatása van az ágazat érdekeire.

A tagoknak az őket érintő szociálpolitikával kapcsolatos véleményét, meglátásait koordinálva európai szintű szervezéssel javaslatok, kezdeményezések készülnek a szektort érintő kérdésekben. Ennek eredményeképpen a közös érdekekkel kapcsolatos állásfoglalásokat és közleményeket ad ki többek között az Európai Parlament számára.

A MAGEOSZ tagsága és kapcsolattartása révén folyamatosan kapja mind a CEEMET mind az ORGALIM állásfoglalásait, valamint ezen állásfoglalások előkészítéséhez, a kidolgozott állásfoglalás tervezetthez a tagoktól beérkezett véleményeket, esetleges módosítási és kiegészítési javaslatokat.

A rendszeresen érkező hírleveleik tájékoztatást adnak az európai tagállamokat, ezen belül főként az ágazatot érintő nemzetközi egyezményekről, nemzetközi szerződésekről és nem utolsósorban a COVID-19 pandémia világ és európai méretű, valamint tagországoknál okozott helyzetéről és a kormányok általi bevezetett egészségügyi intézkedésekről és gazdaságsegítő közreműködéseikről.

A MAGEOSZ megkapja a tagok által megküldött ágazati országjelentéseket és az ennek alapján összeállított CEEMET és ORGALIM összefoglalókat.

Az ORGALIM-tól és a CEEMET-től érkezett dokumentumok a MAGEOSZ honlapján – a MAGEOSZ tagjai által elérhető felületen - tekinthetők meg. Ezen dokumentumok és híryanagok a MAGEOSZ, illetve tagjai, valamint társszervezetei (MAFE – Magyar Acél- és Fémkereskedők Egyesülete, MAGÉSZ – Magyar Acélszerkezeti Szövetség, MAJOSZ- Magyar Járműalkatrészgyártók Országos Szövetsége, MEGOSZ- Mezőgépgyártók Országos Szövetsége, MKSZ- Magyar Külgazdasági Szövetség, MIGSZ – Magyar Ingatlangazdálkodók Szövetsége, MIKSZ – Magyar Ipari Karbantartók Szervezete, OFI – Országos Fémipari Ipartestület) számára komoly kitekintést engednek az ágazat legfőbb aktualitásaira az egyre gyakrabban bekövetkező változások várható kihatásaira. (Brexit, USA és Kína kereskedelempolitikája, digitalizációs jövő,

informatikai hálózatok, szociális környezet változásai, képzés és munkaerő megtartás lehetőségei, irányai, stb.), valamint ugyancsak tagjai számára elérhető a MAGEOSZ honlapjáról a CEEMET legfrissebb híreit tartalmazó felülete is.

A MAGEOSZ a CEEMET tíz pontos tervének kidolgozásával valamint az ORGALIM ACEI (Alliance for a Competitive European Industry) és az EFM (European Forum for Manufacturing) tagságához kapcsolódóan átfogó képet kaphatott a fenntartható szociális Európa versenyképes iparához kapcsolódó szükséges lépésekre vonatkozóan.

Az érdekképviseleti szervezeteknek valós vitát kell folytatniuk Európa jövőjéről, látni kell, hogy Európa sikertörténetének új fejezete nyílik, melynek egyik kulcsa az európai KKV-k versenyképességének növelése, illetve a versenyképesség növelési lehetőségeinek EU-s támogatása. Külön projekt indul a CEEC (Central and Eastern European Countries – Közép- és Kelet-Európai Országok) versenyképességének javítására. Kitűzendő céllá vált, hogy ezekben az országokban szektorális párbeszéd hatékonysága megerősödjön, ami nyilvánvalóan a szektor erősödéséhez, versenyképességének növekedéséhez kell vezessen. E célok megvalósításához az Európai Szociális Alap (ESF) támogatólag hozzájárulást biztosít. A CEEMET e célok megvalósítási projektjeiben a MAGEOSZ számára – Magyarország geopolitikai helyzetére is tekintettel - központi szerepet kívánt adni. A 2020. szeptember 8-i Igazgatótanácsi ülésen a MAGEOSZ főtítkárát a kelet európai – Eastern Group országok képviselőjeként az igazgató tanácsba beválasztották. Az első Pozsonyba tervezett EAST konferencia a COVID-19 járvány miatt 2020. évről 2021. december 9-re lett elhalasztva. A MAGEOSZ további növekedésével remélhetőleg a CEEMET egyre több rendezvényén tud majd részt venni és a tervek szerint mód nyílik a második EAST konferencia 2022-ben Budapestre tervezett megrendezésére. Ehhez gazdasági, másrészt szakértő bevonási lehetőségek növekedésére is szükség lesz.

A CEEMET 2020. májusában bemutatta helyreállítási tervét az új normál(is) kialakítására. Két lépésből álló megközelítés, 12 ajánlással és cselekvési ponttal 3 kulcsfontosságú területen a gyors és fenntartható fellendülés érdekében. Ennek alapja az egységes piac helyreállítása és a gazdaság újraindítása.

A CEEMET három olyan fő célkitűzést határozott meg, amelyek kulcsfontosságúak egy minőségi foglalkoztatottságot kínáló, versenyképes ipar helyreállításához: az egységes európai piac visszaállítása és átalakítása akadálymentes, biztonságos, digitálisan egységes piaccá, az európai projekt jövőjének támogatása, a munkapiacok és a jövőre vonatkozó képességek fejlesztése.

Javítani kell a szabályozásokon, nemzetközi versenyképességünk az alapja a növekedésnek és a minőségi munkának. A digitális Európára fel kell készülni (DSM – digital single market). A technológiai változásokhoz az oktatás minden szintjének igazodnia kell, a munkapiac mozgékonyága fontos az európai ipar digitalizációja szempontjából. A kölcsönös bizalmon alapuló, a bizottsági és politikusi javaslatokhoz kapcsolódó szociális párbeszéd jelentőségének növekednie kell. A kutatás-fejlesztésre fordított beruházások GDP arányos növekedése elengedhetetlen. AZ EU 27, az USA, Kína, valamint a BREXIT-et követően az UK közötti üzleti kapcsolatok kialakítása, újratárgyalásainak eredménye jelentős hatással bír az ágazati szereplők számára. A jövő alakításához a helyes információkon alapuló döntéshozataloknál az ipari szereplőkkel történő konzultáció elengedhetetlen. Az ORGALIM és a CEEMET tagságunk biztosíthatja a biztos és szükséges kritikai álláspontok, vélemények eljuttatását a politikai élet számára mind helyi, regionális, nemzeti és európai szinten.

A MAGEOSZ-nak a CEEMET tagsága biztosítja továbbá azt a lehetőséget, hogy Magyarország ágazati munkáltatói képviseletét elláthassa az európai MSSD (MET Sectoral Social Dialogue) plenáris ülésein. A MAGEOSZ ezen üléseken történő esetleges szakértői részvételéhez a CEEMET tagsága igazolásával az Európai Bizottság (EC) meghívása alapján a részvételéhez az EC költségtérítést is biztosít. 2020-ban a pandémia miatt erre december 7-én online került sor.

Az ORGALIM Közgyűlésein a beszámolókon túl a Kutatás-Fejlesztés és Innováció és az ehhez kapcsolódó oktatási rendszerek áttekintése volt a központi téma. Az ORGALIM vezérigazgatójával folyamatos a kapcsolattartás a MAGEOSZ-ban, melynek keretében a további együttműködési lehetőségek és a kidolgozott megújuló Európa 2030-as Ipari Vízió, valamint az ORGALIM EU-s lobby tevékenységének a fejlesztése a fő téma.

A CEEMET új vezérigazgatójával szintén folyamatos a MAGEOSZ kapcsolattartása, 2019. decemberében Brüsszelben került sor a CEEMET és az IndustriAll, a munkáltatók és munkavállalók érdekképviseleti szervezeteinek közös MSSD megbeszélésére, melyen a MAGEOSZ is részt vett, ahol a jövő munkahely lehetőségeinek, a robotizálódó ipar elképzelhető jövőjének felvázolása volt ismét a fő téma.

A MAGEOSZ számára a CEEMET és az ORGALIM tagság lehetőséget biztosít arra, hogy az ágazat európai színvonalú versenyképesség növelő eszközei segítségével tagsága, illetve a teljes magyar gépipari és energetikai ágazat magyarországi versenyképesség növelésében a MAGEOSZ folyamatosan közreműködni tudjon.

MAGYARORSZÁGI GYÓGYSZERGYÁRTÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE (MAGYOSZ)

A hazai gyógyszergyártók legfontosabb érdekképviseleti szervezete a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége (MAGYOSZ). A 32 tagvállalatot tömörítő MAGYOSZ közel három évtizede képviseli a hazai gyógyszeripar törekvéseit, értékeit és hagyományait. Az alapcél szerinti tevékenysége mellett vállalkozási tevékenységet nem folytat. A MAGYOSZ küldetése a világszínvonalú magyar gyógyszeripar évszázados tradícióinak továbbéltetése, új hagyományok teremtése. Tagvállalatainak célja, hogy gyógyszereikkel segítsék a magyar emberek gyógyulását, egészségük megőrzését, beruházásaikon és munkahelyeiken keresztül pedig aktívan támogassák hazánk gazdasági versenyképességét. A MAGYOSZ célja a tagvállalatok közös érdekeinek a képviselete, a Kormányzat, a hatóságok, intézmények és társadalmi szervezetek felé; többek között a kiszámítható, versenysemleges szabályozási rendszer kialakításában történő közreműködés.

A MAGYOSZ-tól első kézből értesülnek a tagok a piaci működést alapvetően meghatározó változásokról, hazai és nemzetközi trendekről, mivel a tagvállalatok egységes fellépésének, valamint a közel 30 éves eredményes működésnek köszönhetően mára a MAGYOSZ a mindenkori kormányzat és a szakmai döntéshozók szorosan együttműködő partnerévé vált.

A MAGYOSZ nemzetközi kapcsolatainak ápolása és az általa képviselt ágazat nemzeti érdekérvényesítése, valamint Európai Unió szintű együttműködés céljából három nemzetközi szervezetnek is a tagja.

Az Association of the European Self-Medication Industry (AESGP)-től kapott anyagok az OTC Bizottság szakmai munkájának bázisát jelentik, melynek köszönhetően a MAGYOSZ első kézből kap tájékoztatást az OTC szektort érintő európai folyamatokról.

A MAGYOSZ tagja a Specialised Nutrition Europe-nak (SNE), mely szervezet a Tápszer Bizottság szakmai munkájának legfőbb támogatója.

A MAGYOSZ Közgyűlése 2018-ban a Medicines For Europe-ba történő belépés mellett döntött.

A Medicines for Europe az európai generikus gyógyszergyártó vállalatokat tömörítő szervezet, melynek tagjai biztosítják Európa gyógyszerellátásának nagy részét. A Medicines for Europe célja, hogy képviselje a generikus, és a biohasonló gyártók érdekeit, hogy javítsa a jó minőségű gyógyszerekhez való hozzáférést, így közvetve segítse az európai polgárok egészségi állapotának javulását. A szervezet tagjainak portfóliója

a terápiás területek 80%-át lefedi, mely készítmények alkalmazásával az európai egészségügyi rendszerek fenntarthatósága is biztosítható.

Az Association of the European Self-Care Industry (AESGP) egy nonprofit szervezet, amely a vény nélkül kapható gyógyszerek, étrend-kiegészítők gyártóit képviseli Európában. Az AESGP az évek során széles körű ismereteket szerzett, többek között az un. self-medication termékekkel és a piacukkal kapcsolatos szabályozásról, rendelkezésekről és az ezzel kapcsolatos ismeretanyagot adatbázisokba rendezte, így támogatva a tudásmegosztás lehetőségét.

A Specialized Nutrition Europe (SNE) 19 európai ország nemzeti szövetségeit tömörítő szervezet. Tagjai olyan vállalatokat képviselő szövetségek, amelyek testreszabott táplálási megoldásokat kínálnak a speciális táplálkozási igényű lakosság számára. Ide tartoznak a csecsemők és kisgyermekek, az orvosi felügyelet alatt álló betegek, a sportolók, a túlsúlyos betegek. A SNE rendszerezi és megosztja a tagok technikai és szabályozási szaktudását az EU-szintű közös iparági álláspontok kialakítása és az európai közpolitikai döntések támogatásának elősegítése érdekében.

Medicines for Europe-beli tagságának köszönhetően számos szemináriumán vett részt a MAGYOSZ, valamint első kézből értesülhetett az OTC, az RX készítmények, valamint tápszerek európai szabályozásának változásiról, a betegellátás biztonságát szolgáló új, európai követelményekről, hatósági elvárásokról. A rendszeres kapcsolattartás mellett a COVID-19 okozta járványhelyzetre tekintettel online megrendezett fórumokon is részt vett a MAGYOSZ. Előadóként képviseltette magát a március 3-án az Európai Unió melletti Állandó Képviselaten megrendezett gyógyszerügyi szemináriumon, mely a Medicines for Europe szervezettel együttműködésben az Európai Unió Tanácsának Horvát Elnöksége támogatásával valósult meg.

2020. novemberében az SNE egy bilaterális találkozón beszámolt a szervezet eredményeiről, terveiről, továbbá a MAGYOSZ részt vett az SNE június 26-i és november 13-i online közgyűlésén is.

MAGYAR KÖNNYŰIPARI SZÖVETSÉG (MKSZ)

Az MKSZ a KÁPB munkaadói oldali képviselteként aktív párbeszédet folytat a hazai ipar szereplőivel és az európai ernyőszervezetekkel. Az EU-s szakszövetséggel (COTANCE, EURATEX, CEC) folytatott konzultációk és a szociális párbeszédbizottsági ülések a járvány miatt online formában kerültek megrendezésre.

2020. év legfontosabb tevékenységei

- A COVID-19 járvány okozta és a könnyűipart, a tervezőművészeket és a tisztítóipart egyaránt érintő gazdasági válságra készített javaslatok eljuttatása az Operatív Törzshöz;
- Részvétel a COTANCE vezette „Társadalmi és a környezetvédelmi jelentés az európai bőriparról” (SER 2020) című pályázatban;
- Hazai szakmai konferenciák és rendezvények szervezése (a vírushelyzetre való tekintettel online);
- Az EURATEX védőeszkögyártói kapacitást tükröző adatbázisának hazai reklámozása, tájékoztatás a smartX és egyéb aktuális pályázatokban, munkacsoportokban való részvételről;
- A bőripari termékek egységes megnevezésére irányuló törekvéshez alakult hazai szakmai munkacsoport munkájának támogatása, beszámolás a legújabb jó gyakorlatokról (külföldi példák jogszabályalkotásra, illetékes nemzeti szervek informálása);
- COTANCE hírlevelének terjesztése magyar fordításban az MKSZ honlapján és a szociális médiában.

A szociális párbeszéd témái 2020-ban

- Környezetvédelem, textil hulladékgazdálkodás, körforgásos gazdaság, kereskedelempolitika
- Szakképzés fejlesztése, digitalizáció, iparág presztízse
- COVID-19 gazdasági hatásai

2020. július 9-én online konzultációt tartott az Európai Bizottság, amelynek középpontjában az EU helyreállítási terve és a TCLF-ágazatok jövője állt, a COVID-19 járvány szektorra gyakorolt hatásainak orvoslásához. Az elhangzottak kitértek arra, hogy mik a piaci kilátások és milyen lehetséges állami intézkedések és eszközök állnak rendelkezésre a negatív hatások ellen.

2020. október 20-án rendezték a CEC, az EURATEX és a COTANCE szervezésében a TCFL szektor képviselőinek online találkozóját, melynek fő témája a szektor Készségfejlesztési paktuma volt. A találkozón bemutatásra kerültek az EU szakpolitikai fejleményei, a Készségfejlesztési terv és a paktum, a TCLF iparágak legfontosabb célkitűzései és az első cselekvési ötletek, valamint a témában készült felmérések eredményei. A rendezvény végén elfogadásra kerültek a Készségfejlesztési terv következő lépései.

2020. november 12-én az MKSZ részt vett a CEC virtuális közgyűlésén, amelyen a tagok beszámoltak a lábbeli piacaik jelenlegi helyzetéről, valamint a COVID-19-re válaszul hozott európai szintű gazdasági/

társadalmi intézkedésekről. Olyan folyamatban lévő politikai kérdések is terítékre kerültek, mint az európai kereskedelem fejlesztése, valamint a körforgásos gazdaságra való átállás kérdése. A fenntarthatóság, a környezetvédelem, a nyomon követhetőség témája egyre nagyobb hangsúlyt kap a szociális párbeszédben is. A CEC a következő Nemzetközi Lábbeli Fórum virtuális formában történő megrendezését, valamint egy digitális workshop megszervezését is kilátásba helyezte. Ezek témája lesz a GSP-rendszer, a kötelező eredetmegjelölés, mint kereskedelemvédelmi eszköz, valamint a fogyasztók informálása az értékláncok átláthatóságáról.

2020. decemberében az MKSZ képviselői részt vettek a COTANCE SER20 projekt zárókonferenciáján, amelyen téma volt az európai bőripar gazdasági helyzete és társadalmi- és környezeti lábnyoma. Bemutatásra került a Társadalmi és a környezetvédelmi jelentés az európai bőriparról - SER 20, valamint a legújabb ágazati felmérés eredménye a COVID-19 hatásairól. A projekt tájékoztatói kiadványait az MKSZ eljuttatta az ágazat legfontosabb szereplőjéhez.

2020 őszén az MKSZ elnöke információt adott az iparág helyzetéről és kilátásairól a Századvég Alapítvány „A jövő iparágai” címmel készülő felméréséhez. Ebben olyan kérdések kerültek terítékre, mint például, hogy mik a legfontosabb globális üzleti technológiai és stratégiai kihívások, milyen az ágazat technológiai fejlettsége, felkészültsége nemzetközi összevetésben, és hogy milyen az állam szerepvállalása az ágazat fejlődésének elősegítése érdekében. Az MKSZ részt vett az Eurofound munkáltatói szervezetek és szakmai szövetség részére készült felmérésében is.

MAGYAR VEGYIPARI SZÖVETSÉG (MAVESZ)

A Magyar Vegyipari Szövetséget (MAVESZ) 1990-ben alapították a hazai vegyiparban meghatározó szerepet játszó gazdasági társaságok. Tagjai között megtalálhatóak a magyarországi piacvezető petrokémiai társaságok, a műtrágya- és növényvédőszer-gyártásban, a szénszál- és festékgyártásban, a speciális és finom-kémiai anyagok gyártásában tevékenykedő vállalkozások, továbbá a piacvezető vegyi anyag disztribútor és importőr társaságok.

A MAVESZ a Magyarországon vegyipari tevékenységet folytató vállalkozások szakmai és munkaadói érdekképviseletét látja el. Tevékenységének prioritásai között szerepel a fenntarthatóság és klímavédelem,

a környezetvédelem, iparbiztonság, munkavédelem és egészségvédelem területén az aktív közreműködés a hazai és EU jogalkotási folyamatokban, az ipar teljesítményének az említett területeken való növelése a nemzetközi Felelős Gondoskodás® program keretében. A MAVESZ kiemelt feladata továbbá az iparág szakmai utánpótlásának előmozdítása, többek között a közép- és felsőfokú oktatási intézményekkel fenntartott kapcsolatok révén.

A MAVESZ tagja az Európai Vegyipari Tanácsnak (European Chemical Industry Council - CEFIC). A CEFIC az EU vegyiparának reprezentatív érdekképviselői szervezete, amely a meghatározó vegyipari társaságok és az EU tagállamaiban működő nemzeti szövetségek együttműködését hivatott segíteni. A MAVESZ részvétele a CEFIC tevékenységében alapvető fontosságú az európai vegyipari trendek naprakész ismerete, az ipar szabályozási környezetét meghatározó EU jogalkotási projektek megismerése, értékelése és a végrehajtásukra való szakmai felkészülés szempontjából.

A magyar vegyipar fenntarthatósága, a klímapolitikai céloknak megfelelő technológiai felkészültsége, a munkahelyek megőrzése és növelése olyan célok, amelyek elérését a CEFIC keretein belül megvalósuló információ áramlás, a szervezetben működő szakmai fórumok nagyban elősegítik és támogatják.

A CEFIC tevékenységében kiemelkedő jelentőségű a Felelős Gondoskodás / Responsible Care program, amely a vegyipari vállalkozások klímavédelmi, környezetvédelmi, munkavédelmi és munkaegészségügyi, valamint biztonságtechnikai felkészültségének és teljesítményének folyamatos növelését célozza. A program részeként a MAVESZ 2014 óta független auditorokkal végzett tanúsítási programot működtet a hazai vegyipari társaságok nemzetközi FG/RC standardoknak való megfeleltetése céljából. A MAVESZ 2020. évben részt vett a CEFIC által kidolgozott önértékelő eszköz tesztelésében és véleményezésében, majd véglegesítése után az eszköz lokalizálásában, amelynek bevezetésére tagvállalatai körében 2021. I. félév folyamán került sor.

A munkaerőpiacon kialakult helyzettel összefüggésben a MAVESZ immár két éve külön program keretében tesz erőfeszítéseket a vegyipar és a vegyipari szakmai pályák népszerűsítésére a fiatal generációk körében. Az idei járványhelyzet ellenére folytatódott az együttműködés a BME Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karával és a Pannon Egyetem Mérnöki Karával, s ez évben is „Kiváló Vegyészmérnöki Tanulmányokért MAVESZ-Díjban” részesült a két intézmény egy-egy, MSc szakon végzett vegyészmérnök hallgatója.

A MAVESZ Elnöksége október hónapban döntött arról, hogy kezdeményezi a Díjnak a Debreceni Egyetemre, illetve a későbbiekben az első MSc évfolyam végzésekor a Miskolci Egyetemre való kiterjesztését.

2020. október hónapban a MAVESZ felmérést készített a 2013. évi alapítása óta MAVESZ-Díjban részesült hallgatók eddigi szakmai pályafutásáról, tapasztalataikról. A felmérés szerint a kitüntetettek többsége a termelésben, gyártás irányításban helyezkedett el vegyipari, olajipari és gyógyszeripari társaságoknál, néhányan doktori iskolákban folytatták, illetve folytatják tanulmányaikat, ketten kutatás-fejlesztési területen dolgoznak. A munkába állásnál nem a szakmai felkészültség, hanem inkább a kommunikáció, a stressz kezelése, a már fiatalon kisebb csapatok irányításához szükséges alapvető vezetői ismeretek hiánya okozott számukra problémát. Az az igény is kirajzolódott a felmérésből, hogy az egyetemi tanulmányok idején több külső, vállalati előadó iránt lenne érdeklődés. A felmérés hasznosan segítette a MAVESZ és a tagvállalatok munkáját, s azt megosztották a két egyetem kari vezetésével is.

A MAVESZ Alapszabályában felvállalta ágazati munkaadói képviseleti funkciók ellátását is. A MAVESZ-nek, mint alapító tagnak, fontos szerepe van a 2005. évben létrejött, és 2016. évben ismételten megalakult, a munkavállalói és munkaadói oldalak együttműködését elősegíteni hivatott Vegyipari Ágazati Párbeszéd Bizottság (VÁPB) működésében, amelyen belül a munkaadói oldal elnöki feladatait is ellátja. A munkáltatói oldal képviselteként készen áll a VÁPB mandátumának meghosszabbítására 2021. évben. A MAVESZ, a VÁPB tagjaként, együttműködik a vegyipar ágazati szintű társadalmi párbeszédének erősítésében és fejlesztésében, valamint a szociális párbeszéd intézményrendszerének működtetésében. Kiemelt feladatnak tekintik a munkavállalói oldal rendszeres tájékoztatását az európai és hazai vegyipari trendekről, ideértve a termelési és értékesítési mutatók, a foglalkoztatás, valamint az iparági bérek és keresetek alakulásának bemutatását, az ezeket megalapozó folyamatok ismertetését. A VÁPB keretében szintén élnek azzal a lehetőséggel, hogy a mindkét oldalt érintő szakmai kérdésekről, különösen a szakképzésben, a szakmai utánpótlás kérdéseiben, illetve a munkavédelmi és egészségvédelmi, kémiai biztonsági témákban konzultációkat tartsanak.

A magyar vegyipar képviseletében a MAVESZ részt vesz az Európai Vegyipari Társadalmi Párbeszéd Bizottság (Sector Social Dialogue Committee of the European Chemical Industry - SSDC) munkájában. A MAVESZ tagja az Európai Vegyipari Munkaadók Szervezetének (European Chemical Employers Group - ECEG), a MAVESZ igazgatója tagja az ECEG elnökségének (Board). A MAVESZ képviselői részt vesznek

a szervezet szakmai grémiumainak munkájában, illetőleg a vegyipar EU szintű társadalmi párbeszéd bizottságának (SSDC) ülésein és konferenciáin. A részvételnek köszönhetően a MAVESZ megismeri a munkáltatói jogokat és kötelezettségeket érintő EU jogalkotási projekteket, a szakképzés, duális képzés terén mutatkozó európai trendeket és EU programokat, a fiatal szakképzett munkaerő vegyiparba vonzásával kapcsolatos európai tapasztalatokat, amelyeket tagvállalatai igényeinek megfelelően hasznosítani tud munkája során. 2020-ban az egyik előtérbe került téma az európai minimálbér ügye volt. Az ECEG keretében tartott konzultációk, az európai szövetség által készített elemzések nagyban hozzásegítettek ahhoz, hogy a MAVESZ reális képet adjon tagvállalatai számára az Európai Bizottság kezdeményezéséről, részese legyen a Bizottság szakszervezetekkel és munkaadói szövetségekkel folytatott konzultációjának, az európai vegyipari munkaadói szövetségek közös állásfoglalásának. A MAVESZ részt vett továbbá a Szociális Jogok Európai Pillérjére vonatkozó javaslat véleményezésében, az európai vegyipar közös állásfoglalásának elkészítésében.

2020. év folyamán a járványhelyzet következtében az európai szervezetek fórumai is online felületekre kerültek. Márciustól valamennyi munkaértekezlet, konferencia és szakmai szeminárium online platformon került megrendezésre. A CEFIC-ben ezeknek fő témakörei az EU Green Deal és az Európai Bizottság vegyipari anyag stratégia, illetve hidrogén stratégia javaslatait, vegyipari vonatkozásait ölelték fel. Az új körülmények között, a V4 országok vegyipari szövetségeinek megbeszélései az online platformok használatának köszönhetően rugalmasabbá, gyakoribbakká váltak. Témák voltak: a nemzeti szabályozások aktuális változásainak, nemzeti szövetségek prioritásainak áttekintése, a CEFIC / ECEG / EU napirendjén lévő kérdésekkel kapcsolatos álláspontok összehangolása, a Felelős Gondoskodás / Responsible Care program megújítása.

ORSZÁGOS KERESKEDELMI SZÖVETSÉG (OKSZ)

Az OKSZ több mint két évtizede tagja az Európai Unió tagországainak kereskedelmi szakmai szervezetekit összefogó Eurocommerce szervezetének, mely célja az ágazatban tevékenykedő vállalkozások érdekképviselése uniós szinten. Az OKSZ nemzetközi tagságának a célja, hogy ezen az érdekvérvényesítő- és kapcsolatrendszeren keresztül is erősítse a hazai érdekegyeztetést, érdekképviselést. Az OKSZ a kereskedelmi ágazat legnagyobb súlyú szakmai érdekképviselése, így a nemzetközi tevékenysége meghatározó ezen a szakterületen.

2020-ban az Országos Kereskedelmi Szövetségnek a nemzetközi együttműködési keretében végzett tevékenységében is döntő súlya volt a koronavírus járvány okozta válság elleni védekezésnek, a kedvezőtlen piaci hatások ellensúlyozásának. Ebben kiemelt szerepe volt a nemzetközi szintű egyeztetéseknek, együttműködésnek. A nemzetközi kapcsolatrendszer fel is értékelődött, mivel egyik oldalról váratlanul és gyorsan robbant a válság, másrészt gyors válaszlépésekre volt szükség mind kormányzati, mind vállalkezési szinten. Ehhez a nemzetközi szintű szorosabb fellépésre és az együttműködés révén nyerhető információkra is szükség volt.

A kényszerű korlátozások miatt a lakossági szolgáltatások, ezen belül a kereskedelem rendkívül érzékeny területévé váltak a hazai belső piacnak. A járvány első hullámában az iparcikk üzletek március 18-tól délután 15 óráig, március 28-tól teljes bezárássá kényszerültek, május 4-ig (vidéken), valamint május 17-ig (Budapest és Pest megyében). A járvány második hullámában november 11-től a 20 óráig tartó kijárási korlátozás és a 19 óráig tartó zárás korlát jelentett olyan változásokat, melyeknek piaci vonzatai, következményei is voltak. Komoly tehertétel volt, hogy a járvány elleni, jogszabályokban előírt védekezési feladatok (például a vásárlók maszkviselésének) ellenőrzése is az üzemeltető feladata. Számos védekezési feladat végrehajtására volt szükség, melyek következtében nőtt a vállalkozások terhelése, átszervezési intézkedésekre is szükség volt.

A járványidőszakban folyamatosan változott a kereskedelemben a munkaerőpiac is. Az élelmiszerek, napicikkek kereskedelmében a gazdaság egyes más területeinek (vendéglátás, szállodaipar, más bezárt szolgáltatók) elbocsájtásai, leépítései következtében enyhült a járvány előtti időszakra jellemző munkaerőhiány. Az iparcikk forgalmazó kereskedelmi vállalkozások körében jelentős volt a piacvesztés, csökkent a vásárlások értéke, így sok dolgozót részmunkaidőre szerveztek át és voltak leépítések is. Mindez a munkaerő gazdálkodásban is változásokat követelt meg.

Az Európai Unió tagországaiban is korlátozások sorára kényszerültek a kormányok, így közös érdek volt a korábbiaknál szorosabb nemzetközi együttműködés.

A kormány számos intézkedést hozott 2020-ban a járvány elleni védekezés keretében, a kereskedelem területén az előkészítésében közreműködött az OKSZ. Felhasználta a nemzetközi együttműködés révén szerzett információkat is. A legfontosabb a munkahelyek, a foglalkoztatás megőrzését célzó intézkedések voltak, a különféle vállalkozás- és bértámogatások. A kereskedelem helyzete több tekintetben is sajátos volt, mivel 2020-ban az első hullám idején az ágazat célzott támogatása elmaradt, más országokkal szemben.

A nemzetközi tapasztalatok is segítettek abban, hogy a későbbiekben támogatottak lehettek a kereskedelmi vállalkozások is. Az Eurocommerce uniós szinten szorgalmazta a kereskedelmi ágazat támogatását. Együtt kellett működni ebben és az ehhez hasonló kérdésekben is.

A nemzetközi szintű együttműködés keretében az OKSZ a 2020-as esztendőben a korábbiaknál sokkal több nemzetközi szintű információt dolgozott fel és hasznosított. Nagy hangsúlyt kapott, hogy nemzetközi szinten az Eurocommerce külön munkabizottságot állított fel a járvány elleni védekezéssel kapcsolatos kérdések kezelésére és állandó, folyamatos együttműködést alakított ki az egyes országok szakmai képviseleteivel.

Az Európai Unió tagországainak kereskedelmi szakmai, munkaadói érdekképviseletét ellátó Eurocommerce az Európai Bizottsággal is szoros kapcsolatot alakított ki. Az EuroCommerce tevékenységében megfeszített munka folyt az elmúlt évben, előtérbe kerültek a munka világával összefüggő feltételek változásai. Kiemelt kérdés volt egyebek mellett a fogyasztóvédelmi, valamint a környezetvédelmi szabályok több változása. Ezekben a kérdéskörökben uniós kötelezettségeket kellett teljesíteni számos esetben, így a nemzetközi együttműködés szükséges is volt.

Az uniós tagországokban folytatott egyeztetések eredményeit az Eurocommerce dolgozta fel. A járványhelyzetben rendkívül fontos volt a kiemelt kérdések elemzése és bemutatása, mivel valamennyi tagországban a legégetőbb piaci problémák a veszélyhelyzethez kapcsolódtak, ágazati szinten is.

A védekezés tetemes többletköltségeket jelentett, a hálózati alkalmazottakra számos új feladat hárult (gyakoribb fertőtlenítések, takarítások, védőeszközök használata, járványügyi előírások felügyelete, vásárlók folyamatos tájékoztatása, felfutó vásárlási hullámokban az áruutánpótlás szervezése).

A munkaerő gazdálkodásban új elemeket is kellett alkalmazni, amelyekhez elengedhetetlen volt a nemzetközi információk felhasználása is, hiszen a gyors bevezetés, váltás, átszervezés kulcskérdés volt a megfelelő üzemszint fenntartásában. A munkaerő gazdálkodásban a járványhelyzetben különösen megnövekedett a súlya a munkakörülményeknek is a korábbiakhoz képest. Újra kellett értékelni a foglalkozás egészségügyi követelményeket is. A munkaidő beosztása, a pihenőidő, szabadságolás ütemezése a szokásosnál nagyobb hangsúlyt kapott, nemzetközi szinten is több alkalommal felvetődtek ezek a kérdések.

A járványhelyzetben minden vállalkozásnál emelkedett a költségszint, a védekezés ráfordításai miatt. Az egyes vállalkozáscsoportoknak eltérőek ugyan a sajátosságaik, de a veszélyhelyzet közepette a

védekezés követelményei azonos alapokat jelentettek nemzetközi viszonylatban is, a munkaerőpiaci kérdések hasonlóak voltak, nem csak a kelet-európai régióban. Egyes vállalászosi körökben ugyanakkor romlottak a foglalkozási viszonyok, ami a gazdaság általános helyzetével és a kényszerű korlátozásokkal függött össze több tagországban is.

Az OKSZ számos információt kapott a munkaerőpiaci feszültségek enyhítését segítő lehetőségekről is. Nemzetközi példákat is beépített azokba a javaslatokba, amelyek a munkaerő szervezésére irányultak a járványhelyzetben. Kiemelten kezelte a kereskedelmi kis- és középvállalkozások sajátos helyzetét, akik a válságban sokkal nehezebb körülmények között tevékenykedhettek. Szükséges volt a kereskedelmi szövetségek szorosabb nemzetközi szintű együttműködésére 2020-ban is, részben az Európai Bizottság irányában. A fellépést a nemzeti tagszervezetek állásfoglalásai nyomán készítették elő.

Számos munkaerőpiaci kérdésben kompromisszumot kell keresni a munkaadók és munkavállalók között az érdekharmonizációhoz. Ehhez az EuroCommerce keretében folytatott egyeztetések, információcsere is segítséget, támogatást jelentett. A nemzetközi tapasztalatok rávilágítottak számos olyan kérdésre is, melyek előmozdították a hatékonyabb és célratörőbb érdekegyeztetést, érdekképviseletet a magyar kereskedelemben.

TURISZTIKAI ÉS VENDÉGLÁTÓ MUNKAADÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE (VIMOSZ)

A Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) részt vesz az Európai Ágazati Párbeszéd Bizottság munkájában a Közétkeztetők Európai Szövetségén (FoodServiceEurope) keresztül.

Az európai üléseken és fórumokon való aktív részvételen keresztül információszerzés és szerepvállalás az érdekérvényesítésben nemzetközi szinten is a vendéglátás kedvező közgazdasági környezetének kialakítása érdekében. Az idei évben a fizikai részvétel a járvány miatt elmaradt.

2020-ban a FoodServiceEurope az alábbi szakmai témákban folytatta tevékenységét:

- Legnagyobb feladat a „Minőségi szolgáltatás megválasztása a közétkeztetési szerződések kötése során” kézikönyv terjesztése volt. Ezt elkérte a helyettes államtitkár vezette magyar szabályozást előkészítő szakértői csoport is.
- A digitalizáció-automatizáció hatásairól szóló érdekesztő előadásokat követően most az események követésén van a hangsúly, illetve dolgozni az EU Gyakornoki Szövetséghez való

csatlakozás jegyében az EFFAT-FSE felhívás szellemében képzési-továbbképzési együttműködések előterjesztésén.

- 2020. szeptember 25-én a Bizottság plenáris ülésére is sor került online. Itt a fő témák a következők voltak: beszerzés minőségi tényezőinek erősítése, oktatás és képzés, szexuális zaklatás és munkahelyi erőszak, digitalizáció, legjobb gyakorlatra vonatkozó néhány külföldi megoldás prezentációja.
- Tájékoztató hangzott el az IUF-Sodexo munkahelyi szexuális zaklatások megelőzésére szóló megállapodásának mindennapi alkalmazásáról és e témában került bemutatásra finn és olasz jó gyakorlatot, valamint az EFFAT ajánlásai, ami a zéró tolerancia alapján kívánja megállítani a zaklatások terjedését.
- A DG Grow képviselője szerint pl. a "Legjobb Érték Kézikönyv" ajánlásainak erősödő használata jól illik az EU Farm to Fork politikájába, így a kommunikációja bővítésére és a beépülés elérésére bátorított.
- A VIMOSZ a FoodServiceEurope „A közétkeztetés stratégiai felhasználására a COVID-19 válság utáni helyzetben” című felhívását is terjesztette közétkeztető tagjai körében.
- Ugyancsak körbeküldte tagjainak - a FoodServiceEurope felkérésére - COVID-19 válság iskolai étkezdékre gyakorolt hatásáról szóló kérdőívet.
- Szeptember elején az EMMI államtitkára „a közétkeztetés aktuális problémáinak feltárása témában” szűkkörű egyeztetést hívott össze, melyen a VIMOSZ főként az európai szövetség témáira alapozva ismertette a közétkeztetés áfa kérdését, a jövedelmezőség nehézségeit, a megemelkedett alapanyagárak helyzetét, az árkövetést, a bérnyomást, a COVID támogatás meghosszabbítása iránti javaslatát, a minőségi követelmények erősítését a közbeszerzésben, a megfelelő étkezési idő biztosítását az iskolákban, és az étkezési kultúra fejlesztését, közös-félelmeket oldó kommunikációt a bulvársajtó keltette hangulat enyhítésére, COVID tanulságok alkalmazását, konyhai-éttermi struktúrák felújítása pályázati forrásból, stb. Fontos kormányzati igény, hogy növekedjen a hazai élelmiszerek felhasználása. E terület része a COVID-19 válságkezelési akciónak is. Tekintettel arra, hogy folyamatban van egy közbeszerzési rendszer módosítás, a VIMOSZ felajánlotta az európai szövetségük által a minőség nagyobb figyelemre vételére vonatkozó ajánlásokat, háttérmunkát.
- Kurzarbeit meghosszabbítására közös erőfeszítéseket tett a kormány felé sajnos sikertelenül.
- A nemzetközi tapasztalatokat jól hasznosították a magyar kormányzat egyes szakmai előterjesztéseinek korrekciója során.

III. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI PROJEKTJEINK

III/1. AGE GAP - A GENERÁCIÓS KÜLÖNBSÉGEK KEZELÉSE A MUNKAHELYEKEN

Bridging the „AgeGap” - Development of social partners’ initiatives for managing age related challenges - VS/2019/0031

Az Európai Bizottság Foglalkoztatási és Szociális ügyekkel foglalkozó főigazgatóságának támogatásával megvalósult projektnek az volt a célja, hogy támogassa az európai szociális partnerek „Idősödő munkaerő és generációk közötti különbségek” című keretmegállapodásának megismertetését és átvételét a projekt országokban. Az MGYOSZ vezetésével megvalósított projekt Magyarországon és még 6 országban (Szlovákia, Szlovénia, Montenegró, Macedónia, Románia és Horvátország) egy kutatásra épült, mely a munkavállalók, szakszervezetek és munkáltatók körében mérte fel, milyen kihívásokkal szembesülnek a munkahelyen a munkavállalók életkorából fakadó generációs különbségek kapcsán. A hét országra kiterjedő kutatás a KOPINT-TÁRKI Konjunktúrakutató Zrt. közreműködésével valósult meg rendkívüli érdeklődés mellett, 1100 szakszervezeti és munkáltató válaszadó közreműködésével, ezért alkalmas arra, hogy hiteles képet közvetítsen a generációs munkaerőpiaci helyzetről a résztvevő országokban. A beszámolási időszakban a kutatás eredményeinek feldolgozása lezárult és elérhető az agegap.eu weboldalon.

Ennek eredményeire épült a partnerek tájékoztató tevékenysége a projekt második felében, amely a magyar szociális partnerek munkáját hivatott segíteni a témát érintő munkájuk során. Ezek célja az volt, hogy a kollektív tárgyalások szereplői felé ajánlásokat fogalmazzon meg arról, hogyan javasolt a generációk közötti különbségek kezelése a kollektív tárgyalások különböző szintjein.

A beszámolási időszakban sor került a projekt lényegi megvalósítására: a kutatási eredmények széles körű publikálására többek között az MGYOSZ CAFE keretében, a kétoldalú tárgyalások kezdeményezésére aktív idősödés témában a szakszervezetekkel, valamint nemzetközi konferencia megszervezésére.

III/2. GINOP-5.3.5-18-2018-00038 – AZ ÉPÍTŐIPARI MUNKAERŐ KAPACITÁSOK EXTENZÍV NÖVELÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Az ÉVOSZ által vezetett konzorciumi projekt időtartama 15 hónap (2020. szeptember 1 – 2021. november 29.), melyben partner a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ). Átfogó célja az építőipar munkaerő-piaci kihívásainak kezelése, rövid-, közép- és hosszú távú megoldási alternatívák megfogalmazásával a munkáltatók, valamint az ágazati döntéshozók számára. Az átfogó

cél elérése érdekében a tervezett projekt keretében a közvetlen cél az építőipari munkaerő kapacitások extenzív növelési lehetőségeinek bemutatása.

A pályázat végrehajtásában kitűzött célok:

- Az építőipar kihívásainak kezelése, rövid-, közép-, és hosszú távú megoldási alternatívák megfogalmazásával

- Az építőipar munkaerő kapacitások extenzív növelési lehetőségeinek bemutatása:
- Extenzív munkaerő kapacitás növelés lehetőségére irányuló kutatási tevékenység fokozása:
 - Inaktívák
 - Külföldön dolgozó magyarok
 - Külföldi munkaerő
- Pilot projekt keretében lehetséges átmeneti megoldási opciók kipróbálása:
 - Tanácsadás
 - Tájékoztató anyagok
 - Jó gyakorlatok
- zociális partnerek kapacitásának növelése és ágazati támogató tevékenységek fokozott kifejtése:
 - Kapacitásbővítés
 - Képzés
 - Hazai és nemzetközi kapcsolatok

III/3. GINOP-5.3.5-18-2018-00040 - MUNKAERŐPIACI KIHÍVÁSOK KEZELÉSE A SZÁLLÁSHELY-SZOLGÁLTATÁS, VENDÉGLÁTÁS ÁGAZATBAN

A szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatban a munkahelyi egészség és biztonság fejlesztését célzó, az MGYOSZ és tagszövetsége, a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége közös projektjében a beszámolási időszakban elkészültek a foglalkoztatási, munkaerő-piaci, munkajogi, munkaügyi témájú tanulmányok, hatásvizsgálatok, elemző tanulmányok. Kidolgozásra került a munkaerő-piaci kihívás kezelését célzó megoldási javaslat és módszertan a kutatások/elemzések eredményein alapulva.

Az eredménytermékek elérhetőek a projekt honlapján: www.turizmuspalya.hu

III/4. GINOP-5.3.5-18-2020-00180 - A BÚTORIPAR MUNKAERŐPIACI KIHÍVÁSAINAK KEZELÉSE

A projekt megvalósítása 2021. áprilisában kezdődött az MGYOSZ tagszervezete, a Magyar Fa- és Bútoripari Unió, valamint a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége konzorciumában. Célja a bútoripar munkaerő-piaci kihívásainak kezelése, rövid-, közép- és hosszútávú megoldási alternatívák megfogalmazásával a munkáltatók, valamint az ágazati döntéshozók számára, illetve a Magyar Fa- és Bútoripari Unió társadalmi és munkaerő-piaci szerepvállalásának erősítése, képviseleti erejének növelése, kapacitásai fejlesztése. A “munkaerő-piac keresleti és kínálati oldalának összehangolását segítő, támogató megoldások” tématerületet feldolgozó projekt futamideje 12 hónap.

III/5. GINOP-5.3.5-18-2020-00236 - A MUNKA JÖVŐJE A GÉPJÁRMŰ-, MOTORKERÉKPÁR KERESKEDELME, JAVÍTÁSA ÁGAZATBAN

A 2021. októberében a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége és a Gépjármű Márka-kereskedők Országos Szövetsége konzorciumában újtára indult projekt átfogó célja a gépjármű-kereskedelem, javítás ágazat munkaerőpiaci kihívásainak kezelése, rövid-, közép- és hosszútávú megoldási alternatívák megfogalmazásával a munkáltatók, valamint az ágazati döntéshozók számára. Az átfogó cél elérése érdekében a tervezett projekt keretében a közvetlen cél a járműkereskedelem, -javítás ágazatban működő vállalkozások, valamint munkavállalók munkaerőpiaci alkalmazkodóképességének fejlesztése, illetve a szociális partnerek társadalmi és munkaerőpiaci szerepvállalásának erősítése, képviseleti erejük növelése, kapacitásai fejlesztése. A szociális partnerek kapacitásainak fejlesztése lehetőséget biztosít arra, hogy az ágazatban kifejtett érdekvédelmi tevékenységük ne csak a projekt során, de hosszútávon is a járműkereskedelem, -javítás ágazat kihívásainak megoldását szolgálják majd.

A szakmai, módszertani fejlesztések célja, hogy olyan rövid-, közép- és hosszútávú megoldási javaslatok kerüljenek megfogalmazásra, amelyek lehetőséget kínálnak a járműkereskedelem, -javítás ágazat munkaerőpiaci problémáinak kezelésére. A megoldási javaslatok közül a rövidtávon hatást kifejtő lehetőségek pilot projekt keretében történő kipróbálására is sor kerül ágazati munkáltatók bevonásával, így a közvetlen hatások vizsgálatára is lehetőség nyílik a 12 hónap futamidejű projekt keretében.

III/6. INTEREST - INTEGRATED REPORTING FOR SMES TRANSPARENCY

Ezen projekt 2019. november 1. és 2022. április 30. között valósul meg a Budapesti Gazdasági Egyetem, a Leeds Beckett University (Egyesült Királyság), a Hochschule Rhein-Waal-Hsrw Rhine-Waal University of Applied Sciences (Németország), az Universitate Babeş Bolyai (Románia), az Uniwersytet Ekonomiczny We Wrocławiu (Lengyelország), a Mac-Team aisbl (Belgium), az Università Degli Studi Di Udine (Olaszország), a Fédération européenne des comptables et auditeurs pour les petites et moyennes entreprises (Belgium) és a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) együttműködésével.

A kkv-k elszámoltathatóságát vizsgálva megállapítható, hogy jelentésük többnyire alig haladja meg a pénzügyi beszámolást. Valójában integráltabb jelentésekre van szükség (tudás, kompetenciák, készségek, tapasztalatok stb.). Projekt egyik célja a gyakorlati és oktatási támogatási szolgáltatások kifejlesztése a kkv-k számára az integrált jelentéstételben (IR), valamint egy javaslat kidolgozása a kkv-k beszámolására a nagyvállalatok tapasztalatai alapján. A közvetlen alkalmazás nem működik, tehát a cél a 6 tőke-alapú integrált jelentéstételi rendszer kidolgozása a kkv-k számára. Az útmutató formájában elkészített szellemi eredmény könnyen emészthető javaslat a kkv-k számára az integrált jelentéseik elkészítéséhez és az értékteremtés és döntéshozatali folyamatok integrált gondolkodási megközelítésének kialakításához. A projekt másik célja, az e-tanulás és a munka alapú, moduláris képzési anyag keveréke a kkv-k, a kkv-k könyvelői és az IR-ben részt vevő hallgatók számára. Míg a szakképzési képzéseket intézményi vagy nemzeti szakképzésnek vetik alá, addig a hallgatóknak szánt kurzusokat az ECTS-en keresztül akkreditálják.

A rejtett cél az, hogy átalakítsa a kkv-k felső vezetésének, a könyvelőknek és a hallgatóknak a gondolkodásmódját, integrált gondolkodásmód alkalmazásával a kkv-k teljes értékteremtési folyamatán. A partnerség egy másik feladata az esetleges ösztönzők kidolgozása, hogy ösztönözze a kkv-kat az IR bevezetésére. A befektetők, a pénzügyi szolgáltatók és más érdekelt felek információszükségletének kielégítése csak az egyik legmeggyőzőbb érv. Mások magukban foglalják a jobb döntéshozatalt, a jobb hírnevet és a megbízhatóságot, és végül a kkv-k hosszú távú fenntarthatóságára összpontosítanak. A projekt rámutatni kíván arra, hogy az IR gyakorlata hogyan javíthatja a kkv-k gazdasági, társadalmi és környezeti teljesítményét.

III/7. TALK – TRAINING AND ADVISING ON LABOUR KEYS - VS/2020/0065

A projekt (2020.02.01.-2021.12.31) 5 uniós tagország szociális partnerei közreműködésével valósul meg (Németország, Olaszország, Spanyolország, Görögország és Magyarország). A projekt vezetője az olasz IAL (Innovazione Apprendimento Lavoro) Toscana elnevezésű tanácsadói ügynökség a firenzei központjából.

Ezen projekt a korábbi CENOFIA projekt folytatásaként jött létre. Tekintettel arra, hogy a cél a nem pénzügyi információs jelentések (NFIR) elemzésében részt vevő szakértők számára készített képzési terv kidolgozása volt (különös figyelmet fordítva a szakszervezetek, a munkavállalók és más társadalmi szervezetek igényeinek és elvárásainak elemzése során jelentések végeredménye), ezen munka egy olyan kísérleti szakaszban került kidolgozásra, amelyet a kísérleti szakaszban kellett érvényesíteni. Éppen ezért a hatását a gyakorlatban nagyobb léptékben kell alkalmazni az ezzel elérni kívánt célok növelése érdekében. Így segítve az egyes vállalatok és ágazatok társadalmi (nem pénzügyi) beszámolójának összehasonlíthatóságát. A közös értelmezés kulcsa a nemzetközi együttműködés.

2018-tól a 2014/95/EK rendelet módosítása értelmében a nagyvállalatok kötelesek bizonyos nem pénzügyi információkat is nyilvánosságra hozni a vállalat működéséről. Ezek az ún. társadalmi beszámolók, vagy társadalmi riportok, melyek a legtöbb nagyvállalat működésének részét képezték eddig is. Ezt a gyakorlatot emelte jogszabályi szintre a már említett rendelet, Magyarországon pedig jogharmonizációs céllal a számviteli törvény 2016. június módosítása írja elő a „közérdeklődésre számot tartó” vállalatok nem pénzügyi és sokszínűséggel kapcsolatos beszámoló készítési kötelezettségét.

Az olasz IAL (Innovazione Apprendimento Lavoro) Toscana elnevezésű tanácsadói ügynökség vezetésével az ERASMUS+ stratégiai partnerségek programjának keretében megvalósuló TALK projekt célja az, hogy szembenézzon a munkavállalók és képviselőik igényeivel, kihívásaival és lehetőségeivel, amelyeket a korábbi projektek kidolgozása során fedeztek fel a 2014/95 / EU irányelv keretein belül, és különösen a nem pénzügyi tájékoztató jelentésekben. Másrészt a TALK foglalkozik a munkaadók és a munkavállalók képviselői közötti együttműködés lehetőségeivel és igényeivel ezen a területen.

III/8 WORKTRANSITIONCEE - A SZOCIÁLIS PÁRBESZÉD MEGÚJÍTÁSA AZ ÚJ MUNKA VILÁGÁBAN. MUNKAHELYI ÁTMENET ÉS DIGITALIZÁCIÓ KÉT IPARI ÁGAZATBAN KELET-KÖZÉP EURÓPÁBAN: ROMÁNIÁBAN, MAGYARORSZÁGON ÉS SZLOVÁKIÁBAN

A 6 régióban működő szervezetből álló konzorcium (Concordia (RO), BNS (RO), MGYOSZ (HU), VASAS (HU), RUZ (SK), NKOS (SK)) 22 hónapon keresztül közösen tesz kísérletet arra, hogy megértse, milyen kockázatot, kihívást és lehetőséget jelent az Ipar 4.0 a munkahelyek átalakulásában. A projekt vizsgálja a digitális készségek és képességek jelentőségét és azt, hogyan lehetséges a szociális párbeszéd erősítése nemzeti és ágazati szinten, az ágazati jellemzők alaposabb megértésén keresztül.

A projekt célja, hogy hangsúlyozza mind a munkáltatók, mind a munkavállalók számára, hogy az elkövetkező 2 év kritikus a munka világában a munkahelyek átalakulása szempontjából, mindezt az európai szociális párbeszéd és a digitalizációról szóló autonóm keretmegállapodás átvételének részeként.

A WorkTransitionCEE projekt új perspektívát nyit a szociális párbeszédben, innovatív eszközöket és módszereket javasolva, mint a munkahelyek feltérképezése ("job-scaping"), a trendek nyomon követése ("trends-insight", „co-creatioin”) által, ezzel is erősítve a szociális partnerek kapacitását arra, hogy megfelelő választ tudjanak adni a munkahelyi átmenet folyamatára. Felkészülve a nagyobb átalakulásokra, ezen projekten keresztül célunk, hogy megmutassuk a munkáltatóknak, dolgozóknak és a szakszervezeteknek, hogyan közelítsenek a munkahelyi átmenet kérdéséhez a jövőben.

A projektkonzorcium vezetője a Concordia. A partnerek nemzeti tanulmányaikban azt elemzik, hogy a fent említett változások hogyan érintik a munkaerőt az egyes országokban, és milyen intézkedések szükségesek. Az automatizáció és a mesterséges intelligencia által generált kihívások nem csak minket érintenek, ezért azokra fel kell hívni a döntéshozók és különböző ágazati vagy nemzeti szinteken működő szociális partnerek figyelmét is, a projekt során kialakított gyakorlati útmutatókkal és politikai ajánlásokkal.

IV. AZ MGYOSZ ETIKAI BIZOTTSÁGA

A bizottság a beszámolási időszakban figyelemmel kísérte az MGYOSZ és tagjainak tevékenységét. A beszámolási időszakban az Etikai Kódex normáit sértő magatartást nem tapasztalt, a tagoktól a kódexet érintő megkeresés nem érkezett.

V. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Az MGYOSZ kommunikációja

A beszámolási időszak kommunikációját szinte teljes egészében a pandémia határozta meg. A sajtót visszatérően ugyanaz a téma érdekelte: milyen következménnyel jár a járvány a gazdaságban, a vállalatoknál, különös tekintettel a munkaerő-megtartásra/elbocsátásra. Ehhez társult „slágertémaként” a kereskedelem, vendéglátás, turizmus helyzete, mint a járvány által leginkább érintett ágazat. Ugyancsak nagy érdeklődés – és ennek megfelelően sok megjelenés – kísérte az építőipari kilátásokat is. A kormány különböző családtámogatási intézkedéseinek hatására megugrott az érdeklődés a lakásépítés iránt, ami nemcsak lendületbe hozta az ágazatot, de helyenként hiányt, árrághulást is előidézett. És év végén, év elején nagy érdeklődés kísérte a bértárgyalások fordulót. Ezen kívül a gyakori téma volt még az autókerekedelem helyzete. Többször napirendre került a nyilvánosság különböző fórumain, hogy milyenek a gazdasági kilátások, mikor és milyen mértékben indul újra a növekedés.

A kissé beszűkült kommunikációs tematika is lehetővé tette, hogy a megtakarítás jegyében felmondjuk a korábbi PR- és kommunikációs ügynökséggel a szerződést. Sajtófigyelésre ősszel a korábbi kommunikációs kiadás töredékéért megbízást adtuk az Observer Médiafigyelőnek, ám most úgy véljük, ez az összeg is megtakarítható lesz a jövőben.

Az MGYOSZ fő kommunikációs eszköze a beszámolási időszakban is a Magyar Gyáripar volt, s az is marad 2021-ben is. Évente 10 alkalommal jelenik meg online formában, s a Szövetség honlapján évekre visszamenően megtalálhatók a korábbi számok. Az olvasók számát azzal erősítjük, hogy a lap megjelenésére emailben felhívjuk a figyelmet, e jelzést egy több ezres címlistára kiküldve.

Figyelemfelkeltésre használjuk az MGYOSZ Facebook oldalát is és idén létrehoztuk a Szövetség LinkedIn profilját is. Az FB inkább laikusok elérésére alkalmas, tehát amolyan image-erősítő fórum lehet, a LinkedIn viszont a gazdasági szakemberek fóruma, tehát jó eséllyel olyan olvasókhöz is eljutunk, akik érdeklődnek a gazdaság iránt, de az MGYOSZ-szal még nem kerültek kapcsolatba.

MGYOSZ CAFÉ – az MGYOSZ online rendezvénysorozata

A beszámolási időszakban indult el az MGYOSZ új rendezvénysorozata, az MGYOSZ CAFÉ. Ennek kettős célja van: a Szövetség ezzel igyekszik pótolni a járvány miatt megszűnt személyes megjelenésen alapuló eseményeit, valamint igyekszik kihasználni az online térbe került szakmai munka adta lehetőségeket.

A beszámolási időszakban a beszámoló megírásáig három eseményre került sor az alábbi témákban:

- Beszélgetés a Világ gazdasági Fórum (WEF) éves versenyképességi felmérésének magyar eredményeiről, melynek adatfelvétele 2020-ban teljes egészében az MGYOSZ tagsági körében történt. Az eseményen a résztvevők a KOPINT-TÁRKI kutatásvezetőjével, a felmérés magyarországi felelősével és az MGYOSZ egyik társelnökével beszélgettek a témáról.
- Az aktív idősödésről az MGYOSZ AGE GAP projektje keretében készült kutatások magyarországi tapasztalatait vitatták meg a résztvevők a KOPINT-TÁRKI és az ELTE-ÁJK szakértőivel.
- Joe BIDEN kormányzásának első 100 napjáról és az azt követő, Magyarország számára különösen releváns várakozásokról beszélgetett a közönség Frank Tibor történésszel, az MTA rendes tagjával.

Az eseményeket meglehetősen nagy érdeklődés és aktív közreműködés övezi a közönség részéről, ezért az MGYOSZ törekedni fog arra, hogy ezt a rendezvénysorozatot akár online, akár részben online - részben személyes formában a jövőben is megtartsa.